CELJE, 5. FEBRUARJA 1976 — ŠTEV. 5 — LETO XXX — CENA 2 DINARJA

NOVI tednik

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

V uredništvo zdaj prihaja precej pošte. Bralci nam sporočajo predloge, sprašujejo in komentirajo. Tega smo veseli. Zato bomo skušali ugoditi željam.

Ta teden je naši mladini prinesel še nekaj dodatnega veselja — zaradi ugodnih snežnih razmer so šole podaljšale zimske počitnice. In zakaj jim ne bi privoščili še nekaj brezskrbnega veselja.

Zbiralcem značk zdaj že lahko sporočimo, da so značke Novega tednika in Radia Celje v prodaji v kioskih in na prodajnih mestih časopisov Delo in Novi tednik.

Tokrat v današnji številki nismo objavili nadaljevanja zapisov F. Fijavža o dogodkih izpred 30 let. V prihodnji številki in še v treh naslednjih bomo zapiske zaenkrat sklenili, nadaljevali pa kmalu.

Vaš urednik

Stran 9: POET NOV SLOVENCEM... — Stran 12: INVALIDOVA VOLJA

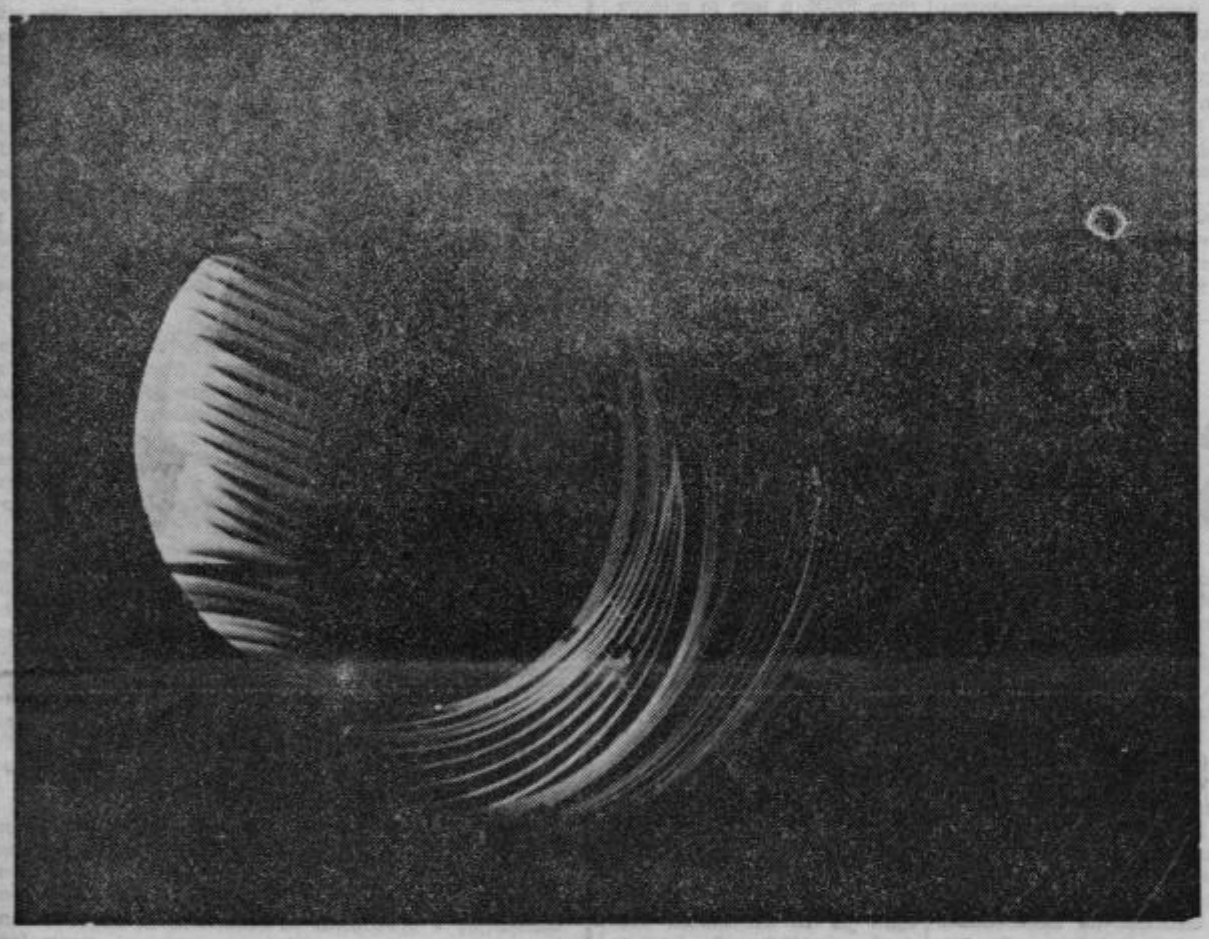

O BOGASTVU BOGATEGA

»Rekel sem da je umetnost iskanje lepote — vsako srce jo išče drugje in drugače. Srce, ki je ne išče, je mrtvo — hvala Bogu, da je malo takih src. Kajti umetnost ne živi le v razstavah in muzejih, v gledališčih in koncertih, v zgodbah in knjigah, temveč prepleta kakor sladka luč, kakor spomin na paradiž vse naše življenje...« (Ivan Cankar, Naši umetniki).

Cankarjevo literarno, umetniško in kulturno-politično izročilo kakor nikoli izgorljiv plamen sega v naš čas. To je posebnost Cankarjev osebnosti, ki je bojevito stala v areni družbenega življenja in mu vsak dan merila cilje in poti. Kadar danes beremo misli in nikoli skrite žgoče besede socialista in pisatelja Ivana Cankarja, in brati ga moramo več, se nam zdi, kot da je tu med nami. Četudi je od dni njegovega rojstva in zadnje postaje minilo že več desetletij, in čeprav smo že močno pregnetli nov čas, pa ga z revolucijo, lokomotivo zgodovine, zares naravnali po povsem neznanih tirih, še ne moremo reči, da Cankar, kritik in satirik, tudi nam sedaj ne more seči do srca.

Pa še kako na lahko seže.

Zato sem izbral njegovo misel, kje da je vse doma umetnost za iztočnico našega besedovanja in razmišljanja ob slovenskem kulturnem prazniku.

Kadarkoli danes govorimo o kulturi, smo k sreči že presegli meje nekdanjih misli, češ da je kultura rezervirana za narodno elito. Cankar bi kajpak z besednim bičem udarilo po narodnem blagru in takšni elitni kulturi. Toda še danes imamo ničkoliko prepričanih premišljevalcev, da se kultura sme izraziti in zaužiti le po oblazinjenih sedežih, kjer imamo za kulturo posvečene prostore. Pa čeprav niso kaj preveč ugledni.

Misel o podružbljeni kulturi, o tem, da bi naj vsakdo med nami »z ljubeznijo pogledal na umotvor ter začutil radost, ki je bila v srcu umetnikovem«, na vsakem koraku našega dela in življenja, počasi vstopa v naše glave. Pa ne samo to. Kulturna akcija in z njo celjski kulturni utrip ne vidi le tistih, ki poklicno pojejo, rišejo, slikajo, oblikujejo, koncertirajo... Vidi vsakogar, ki v sebi čuti nerazcveteno moč ustvarjanja — kajti ni ga človeka, ki ne bi znal, vseeno če z okorno roko pa s počasno besedo, splesti visoke misli o življenju, lepoti, o človekovem trpljenju, upanju delu.

Pa ni treba, da je to visoka misel. Kajti nikjer ne piše, kako moramo biti vsi umetniki, če hočemo zaslutiti zarje novega dne. A še kako res je, da mora v nas zažareti več želje po kulturi duha in življenja.

V Celju nismo po naključju zapisali v program družbene in politične akcije tudi besed o kulturni preobrazbi naših odnosov. Življenja in dela. Samoupravnih odnosov. Vsak trenutek soočenj pisanih osebnih in družbenih interesov v delovnem in krajevnem okolju nas postavlja pred nelahke ovire usklajevanja, razumevanja, sodelovanja, solidarnosti. Ne bomo mogli razvozlati vseh samoupravnih ugank in protislovij, brez kulturne osveščenosti, razgledanosti, in notranje, odprte človeške prepričanosti o tem, kar delamo, ustvarjamo. Človek, ki nosi v sebi mnogo resnične kulturne izobraženosti in občutenosti, ne more govoriti in čutiti mimo človeka.

Zato, in predvsem zato, govorimo o kulturni preobrazbi Celja, o podružabljanju kulture. O tem, da moramo v šolah z vseh plati oceniti, kaj je s kulturno vzgojo in dejavnostjo. Pa da moramo v krajevnih skupnostih storiti vse za razmah amaterskega kulturnega dela in za gradnjo kulturnih dvoran, družbenih središč.

Zato smo se dogovorili, kako moramo vsi streči tisti naši poglavitni ideji, da moramo razširiti areno in oder kulturnega vrenja, na katerem se bo znašlo za neusahljiv studenec novih idej in želja, pa tisočero novih obrazov...

Zato smo rekli, da moramo utrditi položaj organizatorjev kulturnega življenja v tozdih in krajevnih skupnostih.

Vse to je tisto, kar bi v političnem jeziku zožili na zahtevo, da postane delavec odločujoč dejavnik tudi v kulturi in kulturni politiki. Ivan Cankar pa je v Beli krizantemi povedal podobno misel po Cankarjevo, drugače in lepše: Trdna je moja vera, da napoči zarja tistega dne, ko naša kultura ne bo več krizantema siromaka, temveč bogastvo bogatega...

Ne bi imeli prav, če bi rekli kulturi »uboga krizantema«. Kajti že je napočil tisti dan, ki ga je Cankar napovedal. A ta dan še ni minil. In to moramo vedeti. Zato sprejmimo pobudo, ki nam jo ponuja celjski koordinacijski odbor za praznovanje 100-letnice rojstva Ivana Cankarja: Letos preberi tudi kakšno Cankarjevo knjigo, tovariš...!

JOŽE VOLFAND

VLAK BRATSTVA IN PRIJATELJSTVA '76

V spomin na čase, ko je pred 35 leti okupator pričel preganjati Slovence v druge kraje Jugoslavije, predvsem v Srbijo in Hrvatsko, bodo tudi letos organizirale občinske konference SZDL severovzhodne Slovenije in Gorenjske skupaj z občinami zahodne Srbije in Sumadije tradicionalno srečanje z vlakom bratstva in prijateljstva 76.

Zaradi lažje organizacije letošnjega vlaka bratstva in prijateljstva so predstavniki občinskih konferenc severovzhodne Slovenije in Gorenjske ustanovili skupen koordinacijski odbor. Odbor pa priporoča vsem občinskim konferencam ZSDL, da ustanovijo občinske odbore za organizacijo vlaka bratstva in prijateljstva '76.

Okvirni program bivanja gostov iz Srbije je naslednji:

Vlak bo pripeljal v Slovenijo 5. junija. Gostje bodo ostali pri nas do 8. junija, nato pa se bodo vrnili v Srbijo. Natančnejša pojasnila o pripravah letošnjega vlaka bratstva in prijateljstva dajejo občinske konference SZDL.

Vse pregnance in tudi druge prosimo, da sodelujejo v pripravah organiziranja vlaka '76, tako, da povabite svoje nekdanje gostitelje v Srbiji, naj se udeležijo vlaka '76 ter vas obiščejo kot stari znanci in prijatelji. Pišite jim in jim predlagajte, naj vam odgovorijo, če se nameravajo udeležiti potovanja v Slovenijo. Če nameravajo priti, naj se priglasijo za potovanje pri svoji občinski konferenci SZDL v Srbiji.

Srbske goste lahko sprejmejo na svoje domove kot goste tudi občani, ki med vojno niso bili v Srbiji. Kdor želi, naj se prijavi pri občinski konferenci SZDL in sporoči, koliko gostov je pripravljen sprejeti.

Prosimo, da z odgovorom, ki ga boste dobili iz Srbije, seznanite občinsko konferenco SZDL, takoj, najpozneje pa do 1. aprila. Sprejem bratskih gostov iz Srbije želimo namreč kar najbolje organizirati.

KOORDINACIJSKI ODBOR

ZA NOVO DRUŽBENO VLOGO SZDL

POČASI, DOBER ZAČETEK

Neposredne oblike dela SZDL še niso zaživele, zdajšnje akcije so usmerjene na to, da se Socialistična zveza utrdi kot fronta vseh organiziranih socialističnih sil, zlasti v krajevnih skupnostih. Ta temeljna ugotovitev izhaja iz ocene, ki jo je naredila občinska konferenca SZDL v Celju na podlagi razgovorov v vseh 21 krajevnih konferencah SZDL.

Razgovori, ki so bili s predstavniki svetov krajevnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in društev pa še z vodji obeh delegacij so potrdili pravilnost novega koncepta organiziranosti SZDL saj nekateri, sicer šele začetni znaki v delu po novem že kažejo na večji vpliv SZDL v temeljnih samoupravnih skupnostih. Nova družbena vloga SZDL se resda počasi uveljavlja, zato pa je začetek temeljit in vsestranski. V krajevnih skupnostih celjske občine so se vključili v razpravo in oblikovanje srednjeročnega programa razvoja občine, ponekod so to nalogo opravili dovolj široko, saj so o programu spregovorili delovni ljudje in občani na svojih zborih. Drugje pa so o tem govorili na skupnih sejah sveta KS, izvršnega odbora krajevne konference SZDL, delegacij in še drugih. Tudi o razvojnih programih krajevnih skupnosti so na široko spregovorili. Tako bi lahko rekli, da so se v krajevnih skupnostih »soborožili« z nalogami, ki jih bodo morali sami, ali pa skupaj z drugimi uresničevati.

Zdaj jih seveda čakajo konkretne akcije. Teh pa ne bo mogoče, vsaj široko ne speljati, če organiziranost SZDL ne bo utrjena v neposrednih oblikah, v stanovanjskem objektu, v zaselku, v ulici. Odbori v teh območjih in razvita poverjeniška mreža sta tista organizacijska vzvoda političnega delovanja, ki zagotavljata učinkovitost nove družbene vloge SZDL. Zato je razumljivo, da bodo morali tudi v drugi polovici krajevnih skupnostih, boljše danes kot jutri oblikovati enako organizacijo. Družbenopolitičnemu izobraževanju še v vseh krajevnih konferencah SZDL ne posvečajo enake pozornosti. Medtem ko so se nekatere zavzele za to, da so delegati obiskovali šolo za delegate in drugi družbenopolitični delavci kadrovsko politično šolo pri Občinski konferenci SZDL — se v nekaterih krajevnih konferencah niti zmenili niso. Res je, da nekatere krajevne skupnosti tarejo še nerešeni prostori za družbeno politično delovanje, pridobivanje teh prostorov pa je v teku, si je kvalitetnejše delo socialistične zveze težko zamisliti ne da bi spodbujali in razvijali najneposrednejše oblike političnega delovanja. Kajti SZDL bo zaživela takrat, ko bo delovnemu človeku in občanu dana vsakokratna možnost izražanja interesov, potreb in nalog, kadar bo te svoje interese skupaj z drugimi povezoval in usklajeval ter tako organizirano vplival na družbene odločitve in organizaral družbene akcije. K temu bodo pripomogle razne oblike najneposrednejšega dela, ki jih zdaj skorajda še ni čutiti. Dogovori v občinski konferenci SZDL o tem in njihova utemeljenost, da je potrebno pospeševati delo v raznih sekcijah, spodbujati kulturno-prosvetno življenje, ne zanemarjati športne in rekreacijske dejavnosti in k delu bolj pritegovati mladino pomenijo zato tudi praktičen napotek, da se čimprej uveljavi Socialistična zveza v svoji novi družbeni vlogi.

B. V.

V SRCU AKCIJE

DOSTOJANSTVENO

Pobuda tokrat prihaja pravočasno. Ni čisto nova, je pa pomembna zato, ker poleg idejne usmeritve prinaša tudi praktične napotke in organizirane možnosti. Beseda je o proslavah in »proslavah« ob Dnevu žensk.

Že lani so v celjski občini prav žene opozorile na nevzdržnost že kar precej udomačenega načina proslavljanja praznika žensk. V mnogih kolektivih so ta dan v tovarniških jedilnicah lepo pogrnili mize z belimi prti, nanje posadili šopek rož, pridali še nekaj za »pod zob«, steklo je vino, zdravica ni izostala in — moški so prišli na svoj račun. Vse bolj so se ženske pričele upirati takšnemu plehkemu načinu »proslavljanja« dobljene mednarodne bitke borbene vzajemnosti in pri nas tudi končanega boja žensk za človekovo dostojanstvo. Upor velja starim pojmovanjem, patriarhalnemu načinu mišljenj in stanju, da je mogoče odnos do žensk »odpraviti« z nasmeškom in čestitko v enem dnevu, vse ostale dni pa ravnati po starem. Podcenjujoče je to bilo za njih. Podcenjujoče za dobršno polovico vseh občanov, skorajda polovico zaposlenih in za vse samoupravljalke, ki skupaj z moškimi nosijo bremena napredka. In upor zoper staro nosi v sebi klic za novo, za še hitrejše in pospešeno urejanje družbenih problemov, ki pač niso samo »ženskie«. Bilanca tega napredka v družbenem razvoju ni majhna: v enem letu 360 otrok več v novozgrajenih vzgojno varstvenih zavodih, 523 družin v novih stanovanjih, 756 dijakov in študentov prejema štipendijo itd.

Zdaj prihaja pobuda Socialistične zveze in sindikatov, organizirano torej. Proslavo Dneva žensk izrabimo zato, da v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih sprejmemo konkretne načrte za urejanje najbolj perečih družbenih vprašanj, ki zadevajo probleme družine in otrok. Teh pa še imamo tako na delovnem mestu kot v okolju prebivanja. In ne nazadnje, tudi v družini, v odnosih med starši in otroki.

Naj to ne bo razumljivo kot, da proslave niso zaželene. Ne, celo prav bo, da jih organiziramo. Socialistična zveza in sindikati so storili letos marsikaj, da bi tudi proslave bile bogatejše in vsestranske. V dogovoru z raznimi organizacijami le-te pripravljajo primerne kulturne programe, gledališke predstave, koncerte, razstave, priporočajo skupinske oglede kulturnih in zgodovinskih znamenitosti, medsebojna srečanja delavk sosednjih ali sorodnih organizacij, srečanja kmečkih žensk in industrijskih delavk, srečanja in tekmovanja v telesno-kulturnih disciplinah in podobno.

Potemtakem pobuda za dostojno in samoupravnemu enakopravnemu položaju žensk v naši družbi primerno proslavo Dneva žensk ni več le ideja, ki osvešča, ampak ponujena konkretna oblika, ki naj nadomesti »proslavljanje« z zakuskami in zabavami, ki so v svojem bistvu — kljub bogato obloženim mizam — siromašna.

BOJAN VOLK

OBRT

PRESLABE USLUGE

V celjski občini je že več let opazno precejšnje upadanje števila zasebnih obrtnih delavnic, kar pomeni resno oviro za nadaljnji razvoj zasebne obrti v občini. Tako je od leta 1969 do konca leta 1974 padlo število zasebnih delavnic od 423 na 362, kar pomeni, da je v petih letih prenehalo delovati 61 delavnic ali povprečno 12 letno. Skoraj čisto so izginile delavnice v tekstilni in lesni stroki ter delavnice za predelavo usnja. Občutno zmanjšanje števila zasebnih obrtnih delavnic je razvidno zlasti v letu 1974, ko je njihovo število padlo v primerjavi s preteklim letom kar za 8 od. stotkov. Kateri so vzroki za takšno stanje na področju zasebne obrti je seveda težko reči. Gotovo pa je, da na upadanje zasebnih obrtnih delavnic vpliva tudi premajhna rentabilnost nekaterih obrtnih dejavnosti, neurejena davčna politika in tudi splošen pojav izumiranja nekaterih obrtnih strok. Zanimivo ob tem je, da je v občini registriranih le 11 čevljarskih delavnic in od tega so le tri v Celju, da je graverstvo samo eno, čeprav je povpraševanje po tej storitveni obrtni dejavnosti precejšnje, da so v občini po en orodjar, kovač in avtoelektričar in da kolarjev, rokavičarjev ter zasebnikov, ki bi polagali pode iz umetnih mas ali takih, ki bi bili lastniki avtopralnice, sploh ni. In to kljub dejstvu, da je povpraševanje občanov po teh dejavnostih veliko.

Ni potrebno posebej poudarjati, da so možnosti zaposlovanja novih delavcev v paleti zasebnih obrtnih dejavnosti velike ravno zaradi ugotovljenega pomanjkanja storitvenih obrti. Kljub temu pa je zelo malo zasebnikov, ki povprašujejo po obrtnih dovoljenjih za opravljanje te vrste obrti. Ta ugotovitev velja tudi za naše delavce, ki se po večletnem delu v tujini vračajo spet domov. Če ti delavci po vrnitvi v domovino že odprejo zasebno delavnico, potem se odločajo pred. vsem za težko in lahko gradbeno mehanizacijo, za kemične čistilnice ali izdelovalnice plastičnih izdelkov, zelo malo pa ob tem povpraševanju po obrtnih dovoljenjih za uslužnostne dejavnosti, ki pa jih v okviru obrtnih uslug občani najbolj potrebujemo.

O problemih zasebne obrti v občini Celje so na eni zadnjih sej razpravljali tudi delegati občinske skupščine. Sprejeli so vrsto predlogov o tem, kako v bodoče zagotoviti skladnejši in predvsem hitrejši razvoj zasebne obrti v občini in kako ob tem pospešiti razvoj storitvene obrti. Eden pomembnejših predlogov je bil tudi ta, da je potrebno v novih naseljih zagotoviti izgradnjo ustreznega števila lokalov za obrtne delavnice in tako zagotoviti razvoj storitvene obrti v novih stanovanjskih soseskah.

Naslednji predlog, ki so ga sprejeli delegati občinske skupščine, se nanaša na izobraževanje in usmerjanje učencev poklicnih šol v obrt. S tem v zvezi so delegati menili, da bi se morali učni programi za posamezne stroke hitreje prilagoditi dejanskim potrebam razvoja, zahtevnosti in specifičnosti. Menjati pa bi se morala tudi davčna politika do zasebne obrti.

ne smemo pozabiti, da se z rastjo življenjskega standarda povečuje tudi povpraševanje občanov po storitvenih dejavnostih in s tem tudi njihov interes po razvoju tovrstnih obrti.

DAMJANA STAMEJČIČ

BERITE CANKARJA!

CELJSKI IZVRŠNI SVET

VAŽNE ODLOČITVE

Četudi še niso znani vsi vidiki letošnje splošne porabe, v Celju tečejo priprave za oceno letošnjega občinskega proračuna. Vse kaže, da bo v občinski blagajni manj denarja kot so predvidevali. To pa tudi pomeni, da prinaša letošnji proračun novo selekcijo v splošni porabi.

Izvršni svet celjske občinske skupščine je na svoji zadnji seji med drugim potrdil predlog regijskega družbenega dogovora o skupnem razvoju informatike in družbenega informativnega sistema ter avtomatske obdelave podatkov.

Prav tako se je strinjal z javno razgrnitvijo predloga spremembe zazidalnega načrta »staro mestno jedro«, ki predvideva na območju, ki ga omejujejo Stanetova, Savinova, Prešernova in Linhartova ulica gradnjo večje blagovne hiše s samopostrežno restavracijo. Ta objekt bo gradil kolektiv Tkanine iz Celja.

Če bodo tudi delegati občinske skupščine sprejeli spremembo odloka o priznanju samoupravljalcu, potem bodo to celjsko družbeno odličje poslej lahko poleg posameznikov sprejemale tudi samoupravne delovne skupine.

Izvršni svet je sprejel poročilo o pripravah na uvedbo celodnevne šole pa tudi o integraciji osnovnih šol v občini. In ne samo to. Naročil je pospešeno delo na obeh področjih in predlagal, da naj bi bila integracija osnovnih šol v občini tudi spodbuda za povezovanje kulturnih ustanov. Sicer pa so menili, da naj bi jeseni začeli s celodnevno šolo vsaj na eni šoli, na Dobrni, na Polulah ali kje drugje, vsekakor pa tam, kjer so za to pogoji.

V nadaljevanju je izvršni svet podprl pobudo občinske zdravstvene skupnosti o sklenitvi samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev iz dohodka organizacij združenega dela za financiranje posebnih nalog za zdravstveno varstvo. Gre za sredstva, ki izvirajo iz znižane stopnje iz dohodka organizacij združenega dela.

Izvršni svet je še potrdil predlog družbenega dogovora o vlogi razvojnega centra Celje, ki opredeljuje vlogo na področju planiranja, projektiranja, inženiringa, avtomatske obdelave podatkov, informatike, organizacije dela in svetovanja.

Ko pa je beseda tekla o soglasju za izločitev TOZD Topolšica iz sestava splošne bolnice Celje, je izvršni svet sprejel sklep, da bo soglašal s tem ukrepom tedaj, ko bo podpisana pogodba o koriščenju posteljnih kapacitet v Topolšici za paciente celjske skunosti in ko bo v njej določena tudi cena za te storitve.

MB

SOLČAVA

NI POZABLJENA

Pobuda je prišla iz Solčave. Izvršni svet občinske skupščine v Mozirju jo je z razumevanjem sprejel.

In tako je tudi razširjena seja izvršnega sveta občinske skupščine v Mozirju potrdila, da Solčava potrebuje širšo družbeno pomoč, veliko razumevanje vseh, če hoče rešiti nekaj svojih osnovnih problemov in napraviti v svojem razvoju soliden korak naprej. Doslej je zastajal. Boleče. Čeprav ne kaže prezreti vsega tistega, kar je to območje dobilo v letih po vojni. Tega ni bilo malo. To je okoli 40 km gozdnih cest, pa asfalt na glavni cesti skoraj po celi dolžini, elektrika, novi objekti, novi odnosi in še kaj.

Kdo bi jim zdaj zameril, če želijo hitreje nadoknaditi zamujeno, če čutijo zaostali korak, če jih boli, da se tudi v srednjeročnem narčtu razvoja občine ne najdejo v takšni luči kot si želijo. Zato prizadevanja, da rešijo obstoj in razvoj višinskih in obmejnih kmetij, zato želja po oživitvi ovčereje (pri tem bodo morali pomagati tudi lovci), zato težnja, da bi čimprej dobili obrat Iskre, ki bi zaposlval večje število domačinov, zato opozarjajo na nerešene urbanistične probleme, na slabo trgovino in nerazvito gostinsko in turistično dejavnost.

Res je, da razprava na seji izvršnega sveta ni tekla v obliki obljub, da bi potolažili jeznega, sicer pa odložili reševanje problemov. Zato je pokazala, da je v občini dosti, zelo veliko pripravljenosti, da sami rešijo tisto, kar lahko. GLIN iz Nazarij in Gornjesavinjska kmetijska zadruga bosta imela pri tem glavno besedo. Najvidnejši predstavniki obeh kolektivov so takšno pomoč zagotovili in ne le obljubili. Tudi čas za ustanovitev obrata Iskre v Solčavi se hitro približuje. Kolektiv Iskre pa tudi sicer kaže veliko razumevanje za ta predel in za ljudi, ki tod živijo in napoveduje še nekaj več kot je obljubil na začetku. Nameravana rešitev gostinskih in turističnih problemov sicer ni povsem v skladu z lokalnimi težnjami, je pa v integraciji Turista in celjskega Izletnika ter v priključitvi planinskega doma v Logarski dolini in s tem v ustanovitvi enotne temeljne organizacije združenega dela za vso dolino edino sprejemljiva.

Tudi rešitev urbanističnih problemov je na vidiku. Rekli so, da do konca leta. Sicer si bodo izbrali drugega izvajalca!

In končno, občinska skupščina v Mozirju bo sprožila tudi postopek za proglasitev krajevnih skupnosti v Solčavi in v Lučah za gospodarsko manj razviti območji. Če bodo dokazali upravičenost zahtevka, bodo samo pridobili na pogojih za hitrejši gospodarski razvoj skrajnega konca Gornje Savinjske doline.

M. BOŽIČ

SLOVENSKE KONJICE — CANKARJEVA BESEDA

V konjiški občini so se že dogovorili za okvirni program prireditev ob 100-letnici rojstva Ivana Cankarja. Tako bodo po vseh večjih krajih v občini občasne razstave Cankarjevih knjižnih del, dramske skupine bodo uprizarjale njegove igre, z eno njegovih del pa bodo v Konjicah gostovali tudi člani celjskega ali mariborskega gledališča. V program ureditev je uvrščena tudi proslava, ki bo v celoti posvečena življenju in delu velikega pisatelja. V praznovanje, ki bo v konjiški občini potekalo vse leto, pa se bodo vključili tudi učenci osnovnih šol, ki bodo v okviru tekmovanj za bralno značko spoznavali predvsem besedo Ivana Cankarja.

D. S.

PREBOLD: KOMUNISTI TEKSTILNE

KRITIČNO O SEBI

Pred kratkim so člani osnovne organizacije Zveze komunistov v tekstilni tovarni Prebold na redni volilni konferenci ocenili svoje delo v preteklem dveletnem obdobju, ki sovpada s časom boja ZK za uresničevanje izhodišč in nalog desetega kongresa ZKJ in sedmega kongresa ZKS.

Po uvodni oceni dela se je razvila zelo živahna razprava, v kateri so posebno mesto odmerili naporom za stabilizacijo. Ugotovili so, da so zaradi doslednega izvajanju stabilizacijskih nalog dosegli tudi dober posovni uspeh, ki pa bi lahko bil večji, če bi uspeli zmanjšati količino manjvrednega blaga.

V razpravi so se dotaknili tudi morebitne integracije. Poudarili so, da je sprejemljiva vsaka oblika integracije, če bodo v njej našli svoj ekonomski interes in se preko nje uspeli uveljaviti na širšem slovenskem in jugoslovanskem prostoru. Sicer pa, integracija bo dosegla svoj namen le tedaj, če bo sledila novi ustavi, ne pa težnjam za monopolizacijo proizvodnje. Te in podobne misli so spodbudile tudi ugotovitev, da mora biti »črna mačka« (zaščitni znak kolektiva) še naprej pojem kvalitete, mode in solidarnosti.

Precej besed so izrekli na račun obveščanja. Ko so ugotovili, da to nalogo uspešno uresničujejo znotraj kolektiva, so hkrati poudarili, da dosti slabše poteka preko javnih občil.

V razpravi so ocenili tudi delo sindikata. Ko pa so govorili o krajevni skupnosti, so ugotovili precejšnjo povezanost kolektiva in kraja. Le-ta se kaže tudi v delovanju velikega števila komunistov in drugih delovnih ljudi v organih krajevne samouprave pa tudi v materialni pomoči, ki jo tovarniški kolektiv daje za reševanje problemov kraja in okolice.

Konferenca je ocenila še družbenopolitično aktivnost vodilnih in vodstvenih kadrov in pri tem opozorila na tiste, ki se nočejo nikjer udejstvovati.

V razpravi sta sodelovala tudi Janko Ževart, član medobčinskega sveta ZKS za celjsko območje ter Franc Jelen, sekretar komiteja občinske konference ZKS v Žalcu. V tem delu so se misli prepletale tudi okoli medsebojnih tovariških odnosov in ugotovitve, da se nekateri počutijo komuniste samo na sestankih svojih organizacij, da pa se premalo vidi njihova pripadnost na delovnem mestu ali v kraju, kjer živijo. Vrh tega so opozorili, da so nekateri komunisti z delom in funkcijami preveč obremenjeni, drugi pa stojijo ob strani.

DARKO NARAGLAV

VPRAŠANJE JAVNEMU DELAVCU

CELJSKIM RIBIČEM

Na ribniku v Goričici je bilo še v prejšnjem tednu vse polno drsalcev, pretežno mladine, ki se je drsala in improvizirano igrala hokej na ledu.

Celjsko ribiško društvo, ki je lastnik večine ribnikov na Blagovni je z eno potezo napravilo konec razgibanemu športnemu udejstvovanju. Pripeljali so zemljo in z njo posuli led, ki je zaradi tega za drsanje neuporaben. Ribiči pa po drugi strani trdijo, da drsalci z drsanjem vznemirjajo vložene krape.

Če je temu res tako, bi morali zgledu celjskih ribičev slediti lastniki vseh ribnikov in jezer doma in v svetu. Vemo pa, da ni tako. V vseh vodah živijo ribe, vendar drugje tako ne nastopajo in ne prepovedujejo otrokom drsanja. Šentjurski občani pričakujejo od ribiškega društva v Celju utemeljeno obrazložitev.

DOPISNIK
ERNEST REČNIK

KONJIŠKI SINDIKATI

O NALOGAH

V konjiški občini so v vseh osnovnih organizacijah sindikata v teh dneh že opravili redne letne skupščine, na katerih so člani pregledali storjeno delo in sprejeli tudi vrsto konkretnih nalog. Na skupščinah so precej kritično ocenili predvsem vlogo in delo sindikata pri uveljavljanju določil nove ustave, pri spreminjanju odnosov med delavci v združenem delu, uveljavljanju delegatskega sistema in sodelovanju organizacij združenega dela s krajevnimi skupnostmi. Ko so na skupščinah govorili o življenjskih problemih delavcev, so predvsem izpostavljali stanovanjsko problematiko. Veliko osnovnih organizacij se je na skupščinah izreklo za povečanje prispevne stopnje za stanovanjsko izgradnjo od sedanjih 7 na 9 odstotkov od bruto osebnih dohodkov. Delavci so menili, da bodo organizacije združenega dela le z združevanjem in pravilno razporeditvijo zbranih sredstev uspe, le rešiti pereče stanovanjske probleme.

Veliko kritičnih misli so izrekli delavci na skupščinah osnovnih organizacij sindikata predvsem v zvezi z vprašanji, ki zadevajo družbeno-ekonomski položaj delavcev v združenem delu, nagrajevanje po delu in vprašanji v zvezi z družbenim standardom delovnih ljudi. Kljub številnim kritičnim ocenam pa so letne skupščine osnovnih organizacij sindikata izvenele v obsežen program dela, katerega nalog se zavedajo tako vodstva sindikata, kot tudi vsi delavci.

D. S.

UČITELJI ŽALSKE OBČINE

ŠE TAKA PREDAVANJA

Minuli petek so v Žalcu zaključili enotedensko politično šolo, ki jo je obiskovalo petdeset prosvetarjev iz vse občine. Politično šolo je pripravila Delavska univerza iz Žalca, ki s takšnim načinom izobraževanja še misli nadaljevati. Sicer pa preberimo nekaj izjav udeležencev, za besedo pa smo zaprosili tudi vodjo družbenopolitičnega izobraževanja pri žalski Delavski univerzi ANKO KRČMAR.

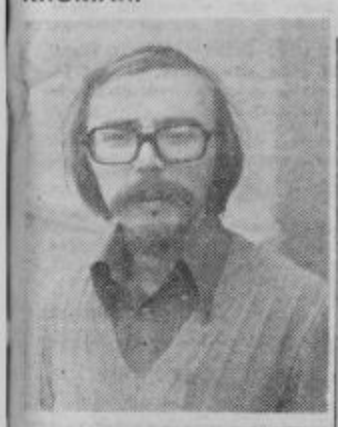

OTO FORSTNERIČ, osnovna šola Griže: »Kot prosvetarji smo pravzaprav z nalogami, ki nas čakajo v naši družbi, že dodobra seznanjeni. Kljub temu mislim, da je tovrstni tečaj zelo pozitivna oblika izobraževanja, ki je v tem času še posebnv potrebna. Brez dvoma se v času, v katerem živimo, pojavljajo neki novi odnosi na relaciji šola-krajevna skupnost. Predavanja so bila zelo dobra in konkretna, tako da lahko tovrstno izobraževanje priporočam vsem učiteljem.«

VIKA ČULK, osnovna šola Vransko: »Seminar je trajal ves teden. Precej časa smo posvetili nekaterim aktualnim temam kot so samoupravljanje na šolah, pomen samoupravnih interesnih skupnosti osnove družbeno-politične ureditve, vlogo in pomen celodnevne osnovne šole, spregovorili pa smo tudi nekaj besed o politiki socialističnih sil do cerkve, religije in klera. Nekatera predavanja so bila izredno zanimiva, nekatera nekoliko manj, reči pa moram, da sem bila z njimi izredno zadovoljna in prav bi bilo, če se jih udeležilo še več prosvetarjev.«

MANCA JELEN, osnovna šola Vransko: »Reči moram, da je Delavska univerza iz Žalca vsekakor precej pripomogla k naši vsesplošni razgledanosti. Res je sicer, da smo prosvetni delavci dokaj dobro seznanjeni z aktualnimi temami o dogajanjih v naši družbi, na tej politični šoli pa smo marsikatero temo še bolje seznanili, ter se v določene probleme bolj poglobili. S predavatelji smo bili izredno zadovoljni. Prav bi bilo, če bi tovrstno izobraževanje bilo bolj pogosto.«

ANKA KRČMAR: »Družbenopolitično izobraževanje, ki ga organizira naša Delavska univerza je razdeljeno na več področij. Idejno politična komisija pri Občinski konferenci Zveze komunistov je obravnavala vse te programe in že takrat smo sklenili, da bomo preko nje organizirali več političnih šol. Politična šola za učitelje je prvi naš poskus in mislim, da je dobro uspel. V načrtu imamo še šest oddelkov politične šole prve stopnje, dva oddelka druge istopnje ter dva oddelka za novo sprejete komuniste.«

JANEZ VEDENIK

ŠENTJUR: VISOKA ODLIKOVANJA

V šentjurski občini so na predlog družbenopolitičnih organizacij podelili visoka odlikovanja zaslužnim občanom. Prejeli so jih:

IVAN ZDOLŠEK iz Planine je prejel Red dela z zlatim vencem za revolucionarno delo, ki se je začelo leta 1941 in se je nadaljevalo z opravljanjem pomembnih družbenopolitičnih funkcij po vojni.

AVGUST BOŽIČ iz Šentjurja je prejel Red republike z bronastim vencem. Okupator ga je zaradi naprednih misli interniral v Mauthausnu in Auschwitzu. Je najstarejši v občini, še danes pa je aktiven v družbenopolitičnem življenju.

PETER HLASTEC je za svoje delo, ki ga je začel kot SKOJ-evec opravljati že pred vojno, po vojni pa ga še vedno zelo uspešno nadaljuje, prejel Red republike z bronastim vencem.

Red dela s srebrnim vencem je prejel tudi VLADO GORJUP iz Ponikve, ki je aktiven delavec v zvezi vojaških rezervnih starešin.

CELJE: NAČRTI ZA NOVO ŠOLO

Sklad za gradnjo osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov, ki v celjski občini upravlja s sredstvi samoprispevka, je pred kratkim naročil načrte za gradnjo nove osnovne šole na Lavi oziroma Otrožnem, za kar bo odštel okoli 90 milijonov starih dinarjev.

Ob tem pa se poraja vprašanje, ali ni moč ob enotni osnovni šoli in znanih zahtevah po pogojih za delo v teh ustanovah uveljaviti nekaj tipskih načrtov, ki bi prav gotovo pocenili stroške?

KAM „DOM“?

Izvršni svet celjske občinske skupščine je na zadnji seji med drugim razpravljal o nekaterih vprašanjih stanovanjske zadruge »DOM«. Čeprav je končno odločitev časovno nekoliko odložil, se je vendarle razvila razprava o njeni perspektivi. Tako so predlagali, naj bi proučili možnost priključitve zadruge samoupravni stanovanjski skupnosti, kjer naj bi prevzela servisna in druga podobna popravila. Sicer pa so opozorili na nujno izdelavo razvojnega programa.

KROMPIR PO 6,15 DIN

Čebula je dala zgled. In tako imamo zdaj na našem trgu še uvoženi krompir. Prodajajo ga po 6.15 din za kilogram.

Pa naj še kdo reče, da ne skrbimo za proizvodnjo hrane.

OSNOVNE ŠOLE

ŠE NA SNEG

Marsikaterega osnovnošolca je v ponedeljek vzradostila vest o podaljšanju zimskih počitnic do 9. februarja. Domala vse osnovne šole v celjski občini so se namreč odločile, da bodo učencem omogočile še teden dni brezbrižnega sankanja in smučanja in da bodo pouk nadomestile s podaljšanjem šolskega leta v juniju. Veliko šol je v teh dneh organiziralo tudi šolo v naravi za učence petih razredov.

Drugače pa je v srednjih šolah v Celju. Na gimnaziji počitnic niso podaljšali, ker bi siceršnje proste dneve zelo težko nadomestili v juniju zaradi obilice maturantov. Da pa bi dijakom le omogočili nekaj dni vesele smuke bodo organizirali danes športni dan, jutri pa bodo imeli gimnazijci prost dan. Podobno so se odločili tudi na Ekonomskem šolskem centru, kjer bodo imeli pouka prost dan v ponedeljek, v torek pa bo športni dan. Na Pedagoškem šolskem centru so organizirali športni dan v torek, če pa bodo ugodni snežni pogoji bodo športni dan v kratkem zopet ponovili. Edina srednja šola, ki je svojim dijakom omogočila še teden dni zimskih počitnic je Srednja šola za zdravstvene delavce v Celju, ki bo proste dneve nadomestila s poukom v juniju.

Tako je torej v Celju. Žal pa podatkov za šole v ostalih občinah celjske regije nimamo. Seveda pa želimo, da bi tudi učenci v drugih občinah uživali še teden dni brezskrbnih in »snežnih« počitnic.

D. S.

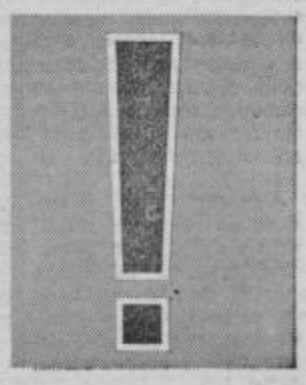

DELEGATSKI PREDAL

NE ČEZ NOČ

Delo delegata nikakor ni lahko. Tudi ni takšno, kot smo pred volitvami menili da bo. Sprva mora človek potrpeti pa tudi ni, da bi že na začetku obupavali. Vsak začetek, pravijo, je težak. Delegatsko delo pa ne more biti izjema. In vendar, zdaj skoraj po dveh letih, ko smo na splošno ocenili delovanje delegatskega sistema, smo ugotovili, da je pričel delovati z vsemi težavami in še vedno slabostmi, prepočasi kaj storimo, da bi delegatom pomagali. In zadnje čase delegati upravičeno tarnajo, da so bolj deklica za vse, še posebej to velja za vodje delegacij. Tem v krajevnih skupnostih je še toliko težje.

Ondan sem se zapletel v tak pogovor. »Veš,« mi pravi delegat in vodja splošne delegacije, ki je hkrati tudi vodja konference delegacij, »strokovne službe kar tekmujejo, da nam delegatom dela ne bi zmanjkalo. Kar dobro se potrudijo, ko nam pošiljajo gore papirja . . .«

»Pa saj seje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti niso tako pogoste,« mu sežem v besedo. Nisem imel namena razvneti njegovih govorniških strasti — sicer je vedno veljal za umirjenega, manj zgovornega, zdaj pa kot bi prilil olje na ogenj. Butnilo je iz njega, kot bi odprl steklenico šampanjca. Razlilo se je čez rob.

»Kaj pa misliš, da dobivam gradivo samo za eno skupnost. Sam si nam v ustavni razpravi razlagal, da gre za 11 skupnosti. Zdaj jih je menda že več, saj niti ne vem koliko jih je. Šest je takih, ki tvorijo skupščinski sistem, potem je tu še socialno skrbstvo, telesna kultura, tri s stanovanjskega področja pa še skupna in nadalje skupnost socialnega varstva, za zaposlovanje, vseh se niti ne morem spomniti. Vsaka mi pošilja eno gradivo, obsežno, preveč obsežno. In kaj storim? Skličem delegacijo, sam pišem vabila, jih nesem na pošto, potem pa do seje skrajšujem gradiva.«

»Se da,« mu spet sežem v besedo, saj se mi čudno zdi, da je to sploh mogoče, ko vendar predlagatelji gradiva zatrjujejo, da krajših ni mogoče sestaviti.

»Seveda se da, pa saj se tudi mora. Kdo bo pa bral vse to. Kaj misliš, da delegati nimajo drugega dela kot prebirati gradivo, ki je največkrat nerazumno prav zaradi tega, ker je preobsežno. Saj na koncu gradiva že sestavljalci ne vedo več, kaj so na začetku zapisali . . .« Ton mu je nekoliko narasel. Zdelo se mi je, da se pogovor ne bo dobro končal, če ga ne prekinem in nekoliko pomirim. Pa kaj, ko je zdaj mene prevzelo in zaneslo.

»Zakaj pa potem že sami ne pišejo krajše, bolj razumljivo, manj učeno in zavito,« sem navrgel bolj tja v zrak, kot njemu v obraz. Čeprav sem si mislil, kaj hudiča pa dovoliš, da te »futrajo« s tolikšnim papirjem. Zatrižal sem se, da mu te skrite misli ne bi položil na usta. Kajti zdelo se mi je, da bi mu s tem kar namignil, da skreše v pogovor bujico besed iz tujega slovarja, če so v njem sploh zapisane.

»Pa saj ni to edina težava,« mi vpade v besedo, kot bi hotel reči, če ti jaz začnem naštevati, te bo še glava bolela. Bil je obziren in mi je prihranil nerazpoloženje. In sem dregnil vanj.

»Kako pa kaj delegati, sodelujejo, prihajajo redno na seje, te kaj »oborožujejo« s stališči, se dogovorite kako boste ravnali v skupščini na seji?«

»To je pa zdaj druga plat medalje,« pravi sogovornik. »Ne vem zakaj, vendar je v začetku bilo bolje, boljša je bila udeležba na sejah delegacije, razprava je bila živahnejša. Zdelo se je, da bo čez leto ali dve še bolje, ko se malo uteče in se vsi skupaj navadimo načina dela. Zdaj pa je slabše. Če se že spravimo skupaj tako, da nas je za dobro polovico, si brusim jezik, potem pa kot bi govoril sam sebi. Toliko se že, da mi k predlogu stališča prikimajo, kaj več pa iz njih ne spraviš.« »Zdaj pa nekoliko le pretiravaš,« se mi je zazdelo in to sem tudi na glas povedal. Pa sem se menda res uštel. Bo morda že držalo, vsaj za delegacijo, v kateri deluje.

»Ali misliš, da delegati prihajajo na seje s stališči svojih sredin. Kje pa! Saj jih povprašam, kako je s to stvarjo, pa pravijo, da niso utegnili, da nimajo gradiva, niso imeli časa . . . In veš, da jim po malem že kar pričenjam verjeti, vsekakor pa jih razumem.«

»Če sem te prav razumel, sam pripravljaš sejo delegacije o vseh točkah dnevnega reda. Zakaj pa tega dela ne porazdeliš med vse člane, saj so delegacije večinoma tako sestavljene, da so v njih delegati, ki se vsi skupaj spoznajo na vsa področja družbenega življenja.«

»Ne vem ali misliš resno, ali pa se že malce norčuješ,« mi dokaj trdo odvrne. »Še na sejo komaj pridejo, da bi jih pa pripravil za poročevalce pa še slišati nočejo. Francelj, boš že ti pripravil, ti to najbolje narediš! Da, to še reče kdo. Pa še na sejo skupščine moram sam hoditi.«

Pogovor se najbrž še ne bi končal, če se znancu ne bi mudilo na sejo delegacije, ki jo je sklical ob 17. uri in zdaj vprašujoče strmel, če bo sklepčna. Pa bo morala biti, kajti čez dva dni je seja skupščine! Brez stališč pa na sejo vendar ni mogoče priti.

Ko sem pozneje razmišljal, kaj bi se dalo storiti za lažje delo delegatov in delegatov, sem si naštel vse polno možnosti. Nobena ni nova, ki je ne bi poznal. Kaj več pa seveda ne!

Zato je najbrž kar prav, da me je moj sogovornik v pogovoru prijel za ušesa, moral pa bi jih naviti še komu drugemu.

BOJAN VOLK

ŽALSKI IZVRŠNI SVET

ZDRAVSTVO, NAMA

Na seji Izvršnega sveta Skupščine občine Žalec, ki je bila minuli petek so najprej govorili o problematiki zdravstva v tej občini. Osnovna ugotovitev je bila, da je zdravstvo v zadnjem letu v žalski občini dokaj napredovalo in to predvsem po zaslugi prizadevanj občinske skupščine. Uspeli so rešiti osnovni problem, s katerim se je srečevalo žalsko zdravstvo — pomanjkanje zdravnikov. Prav tako se je v zadnjih letih močno izboljšala opremljenost zdravstvenih postaj v občini.

Seveda pa se še vedno pojavljajo številni problemi, predvsem kadrovski. Zato si bodo v Žalcu prizadevali, da bodo zaposlili čim več zdravnikov iz domače občine, ki so na svoj kraj tudi bolj navezani. To je tudi garancija, da v bodoče ne bo čutiti pomanjkanja zdravstvenega kadra. Seveda pa bo potrebno poskrbeti tudi za ustrezna stanovanja. Sicer pa so v zvezi s problematiko zdravstva opozorili še na en problem. Gre namreč za sorazmerno visok bolniški staležj saj je v staležu vsak dan več kot sedemsto ljudi. Izvršni svet priporoča, naj se organizacija združenega dela pogodbeno vežejo za opravljanje zdravstvenih zaslug s temeljno organizacijo združenega dela. Zdravstvo, ki naj razširi dispanzer medicine dela. Nenazadnje pa si bo žalski Izvršni svet prizadeval tudi za to, da čimprej prično z izgradnjo nove zdravstvene postaje v Preboldu.

V nadaljevanju seje so govorili tudi o izgradnji blagovnice v Žalcu.

Na seji so poudarili, da je za Žalec najprimernejša izgradnja blagovnice tipa Nama, ki združuje tako trgovsko kot gostinsko kapaciteto. Blagovnica bo imela 3300 kvadratnih metrov površine, grajena pa bo v treh etažah. Ta projekt se popolnoma vklaplja v že sprejeti program novega mestnega jedra v Žalcu. V prvi etaži bo imela blagovnica samopostrežno trgovino, prodajo sezonskega blaga ter splošni del blagovne ponudbe. V drugi etaži bodo že znani prodajni prostori po programu blagovnic Name, v tretji etaži pa je programiran gostinski del, ki bo poleg bifeja s petindvajsetimi sedeži združeval še gostinsko sobo s 50 sedeži ter tri restavracije, ki se bodo lahko po potrebi združile v prostor s sto sedeži. Zunaj pa je predvidena pokrita terasa s 40 sedeži.

Blagovnico bo gradil Ingrad. Rok pričeatka gradnje je april 1976, končana pa naj bi bila do novembra letošnjega leta. Ko bo blagovnica izgrajena, bo pri kreditiranju prevzemnika blagovnice poleg občinskega sklada skupnih rezerv del kreditnih sredstev prispevala tudi novo ustanovljena Beograjska banka v Žalcu.

JANEZ VEDENIK

KOVINOTEHNA V MOSKVI

Celjska Kovinotehna in združenje podjetij strojegradnje, ki povezuje trinajst organizacij združenega dela, sta podpisali samoupravni sporazum o skupnem nastopanju na sovjetskem tržišču. Torej, spet novo priznanje Kovinotehni in nov korak v povezovanju med trgovino in proizvodnjo. Zavoljo tega Kovinotehna odpira v Moskvi svoje predstavništvo.

Začenja se novo delo, ki pa za Kovinotehno ni povsem novo, saj je že doslej imela tesne stike s sovjetskim tržiščem. Medtem ko je Kovinotehna izvozila 1974. leta v Sovjetsko zvezo našega blaga za 4,9 milijona dolarjev in uvozila za 5,6 milijona dolarjev, se je to razmerje že v naslednjem letu, tani, bistveno spremenilo v korist našega izvoza. Tako je izvoz preko Kovinotehne znašal 8, uvoz pa 6,2 milijona dolarjev. Po sklenjenih pogodbah za letos in naslednje leto se bo izvoz povzpel že na 26,5, uvoz pa na 13,8 milijona dolarjev.

Litostroj, mariborska Metalna, železarna Ravne, Prvomajska, rudnik Mežica in drugi kolektivi so zaupali svoje posle na sovjetskem tržišču Kovinotehni. Vsekakor veliko priznanje za delo. Kovinotehna se zaveda te odgovornosti. Delo ne bo lahko, saj gre za partnerja, ki ceni kvaliteto, solidno ceno in spoštovanje rokov.

MB

KONJICE: ZA RAZVOJ OBRTI

Delegati občinske skupščine, pa tudi člani vodstev družbenopolitičnih organizacij konjiške občine, so že večkrat obravnavali vprašanja, ki zadevajo obrt, njen razvoj in usmeritev na področju občine. Tudi občani Konjic dobro poznajo to področje gospodarstva, saj se vsakodnevno srečujejo s posledicami njegove nerazvitosti. Velikokrat se namreč dogaja, da občani potrebujejo čevljarja, kroja ali frizerja, ki pa jih je v Konjicah tako malo, da njihovih uslug skorajda ni moč dobiti. Zato je tudi negodovanje občanov na njihov račun dostikrat upravičeno. V konjiški občini obravnavajo obrt kot deficitarno področje gospodarstva, pa čeprav je v občini registriranih kar 150 obrtnikov. Toda od tega je avtoprevoznikov 40, gostilničarjev 20, tistih, ki opravljajo popoldansko obrt 18, vsi drugi pa sodijo med redne obrtnike, kot jim pravijo. Zaradi tega, ker je področje obrti v konjiški občini tako pereče, so se domenili, da bodo imenovali iniciativni odbor za ustanovitev združenja obrtnikov. Namen ustanovitve združenja je predvsem ta, da bi uspešno usklajevalo razvoj obrti v občini, predvsem pa oživljalo tiste storitvene dejavnosti, ki se danes ne razvijajo več ali celo izumirajo. Pobuda za ustanovitev združenja je izšla iz organizacij SZDL in sindikata, ki obenem tudi sklicujeta srečanje z obrtnimi delavci konjiške občine. Na njem bodo med drugim imenovali tudi člane v iniciativni odbor za ustanovitev združenja.

D. S.

OBČNI ZBOR ŠTUDENTOV VEKŠ

PREGLEDALI DELO

Pretekli petek so v dvorani doma JLA v Celju zborovali študenti VEKŠ, ki se izobražujejo ob delu. Od več kot 700 vpisanih iz širše celjske regije, se jih je zbralo v dvorani skoraj tretjino. Njihovemu zboru so poleg predstavnikov Delavske univerze Celje, ki vodi center tega študija, prisostvovali še predstavniki Visoke ekonomsko komercialne šole iz Maribora, predstavniki OZD in nekateri družbenopolitični delavci iz Celja.

V poročilih, Ljuba Skaze, ki skrbi za center za študij ob delu v Celju in dr. Staneta Indiharja iz VEKŠ, je bilo čutiti skrb za nadaljnji razvoj in uveljavljanje študija ob delu. Žal pa je v poročilih bilo vse preveč besed, ki so omenjale probleme. Ti so predvsem v pomanjkanju primernih prostorov za nemotena predavanja, v poznem obveščanju študentov in v vse premali notranji povezanosti študentov.

O teh problemih so spregovorili tudi študenti. Vendar je bilo opaziti, da mnogi želijo probleme osvetljevati iz zornega kota, ki kaže na osebne probleme. Le malo je bilo predlogov, ki bi tvorno prispevali k reševanju te problematike. Nekateri so želeli svojo kritiko skriti za pahljačo anonimnosti. To pa za bodoče strokovnjake, od katerih že mnogi opravljajo odogvorna dela, ni nič kaj pohvalno .

Na zboru, ki bi sicer moral biti bolje pripravljen, so sprejeli vrsto zaključkov. Prisotni študenti so se dogovorili, da bodo skušali notranjo povezanost uresničiti preko predstavnikov letnikov. Tako so zadolžili člane letnikov, da v prihodnjih dneh imenujejo po dva predstavnika v skupino, ki bo povezovala študente z Delavsko univerzo in VEKŠ. Ta skupina bo morala pozneje postati tudi jedro vse dejavnosti študentov ob delu. Ali bo v tem uspela pa je odvisno tudi od drugih. Prav v začetku bo potrebovala pomoč tako Delavske univerze kot družbeno političnih organizacij. Tako številni študenti ob delu ne morejo biti prepuščeni sami sebi pa naj jih gledamo iz katerega koli zornega kota.

MILAN BRECL

IVAN MUHA

Muhatov Žanek, kot mu pravijo po domače, je bil rojen v Ralpton Pahu, v Severni Ameriki, 1911. leta. Oče je odšel tja v rudnik 1908 leta, bila je gospodarska kriza, denarja ni bilo. Tri leta po Žanekovem rojstvu, leta 1914, je družina prišla nazaj.

Čakal jih je »štant« v Ledinščici. Takoj po prihodu iz Amerike je oče odšel v vojsko in kmalu bil na Doberdobu tudi ranjen. Tista leta za Žaneka niso bila prijetna.

Leta 1918 so se preselili v Lesično in tam se je Žanek tudi oženil leta 1939. Leta 1940 pa sta oba z ženo odšla kot viničarja k Petričku iz Žalca v Virštanj, kjer so vsi skupaj tudi stanovali v skromni bajti. Z ženo sta obdelovala dva in pol hektara Petričkovega vinograda in še kar šlo je.

Aprila 1941 so Žaneka ujeli v Celju Nemci in ga odpeljali v ujetništvo, v Fallenbostel v Severni Nemčiji. Tam je delal na železnici, leta 1943 pa so ga spustili domov, kjer so ga še kar takoj poklicali k vermanšaftu. Za tri mesece je odrinil k njim, toda tudi tam mu ni kazalo, zato se je nekaj časa pomikal doma, in ko je bilo že prevroče, jo je Žanek pobral na Planino, kjer je dobil stik s Kozjanskim odredom. Takrat se je pisalo 1944. leto.

Potem se je marsikaj zgodilo. 9. septembra 1944 je skupaj z Bračičevo brigado pomagal napadati Kozje, kmalu nato pa so ga določili, da bo skupaj z 60 borci odšel na Dolenjsko. Žanek še je poslovil od drage Štajerske, od Virštanja, kjer živi še danes, od kozjanskega gričevja in poslušal ukaz.

Prišli so v Stari trg ob Kolpi, od tam pa je Žaneka pot zanesla v Metliko, v zaščitni bataljon oficirske šole. Žaneku so določili minomet.

Prišel je maj 1945 in Žanek je skupaj z drugimi borci s pesmijo na ustih krenil proti Trstu, toda preden so prišli v Trst, je ta že padel. Odšli so proti Ljubljani, kamor so 9. maja tudi vkorakali. Žanek je prišel v Ljubljano kot vodnik.

V slovenski prestolnici je imel to nesrečo, da je zaradi močne eksplozije oglušel, kar se mu pozna še danes. Ležal je v bolnici, dokler se ni toliko popravil, da je odšel v Škofjo Loko na novo dolžnost.

Bila je svoboda in Žanek jo je ubral nazaj v Virštanj, nazaj k Petričku za viničarja. Toda Petrička so spomladi leta 1947 razlastili, z ženo sta ravnokar rezala v vinogradu. Ko so Petričkovo lastnino združili z ostalimi vinogradi veleposestnikov, je Žanek postal kvalificiran vinogradnik in opravljal svoje delo naprej.

Komaj 1965. leta sta z ženo kupila hišico v Virštanju. Veliko let je moralo preteči, da sta končno prišla do domeka, do svojega zapečka. Ker je Žaneku manjkalo do pokojnine natanko eno leto, je odšel še v Maribor. Sedaj je že kar dolgo v pokoju, ki si ga je vrli Virštanjčan krepko zaslužil. To povedo že njegove tresoče roke, izmučen obraz, premišljena in trpka beseda, beseda kmečke korenine.

MILENKO STRAŠEK

OBRAZI

ODMEVI

DOMOVINA, SI ŠE KOT ZDRAVJE

V četrtek je bila televizijska oddaja o onesnaževanju zraka Domovina, si še kakor zdravje. Za mnenje o njej smo povprašali Celjane in tiste, ki so se v našem mestu samo mimogrede ustavili. Veliko jih sicer oddaje ni videlo zaradi poznega termina njenega predvajanja. Večina pa nam je zatrjevala da bi tako zanimivih in aktualnih oddaj moralo biti na programu še več.

Vid Marcen, profesor: Zdi se mi, da je zelo ugodno to, da so se tisti, ki lahko posredno in neposredno odločajo o tem, kako bomo v prihodnje v Celju živeli, zbrali in na dovolj visoki ravni prikazali problem onesnaževanja in hkrati že tudi nakazali rešitve. Mislim, da je bila prav zato oddaja odlična in da bi v prihodnje morala televizija posredovati še več takih oddaj. Za prihodnje pa bi predlagal, da bi čez dve ali tri leta to oddajo ponovili z istimi ljudmi in jih povprašali, kaj se je na tem področju že naredilo. Če bo uspeh vsaj 25 odstoten, bo imela oddaja tudi v praktičnem smislu velik pomen.

Darinka Vizjak: Zanimivost oddaje se je predvsem videla na interesu gledalcev, saj jih je večina vstrajalo do konca. Oddaja je nakazala tudi mnogo novih problemov, za katere še marsikdo ni vedel. Zdaj je dana garancija, da se bo tudi sprejeti zakon pričel izvrševati.

Marija Dobovišek: Živim v Štorah. Oddaja je bila zelo v redu, le malo predolgo je trajala. Problem onesnaženega zraka se mi zdi zalo velik predvsem v Celju, pa tudi v Štorah se ne moremo pohvaliti z boljšim zrakom.

Marta Hodnik: Mislim, da je zdaj potrebno preiti od besed k dejanjem. Zrak v Celju je že tako slab, da je akcija nujna.

Ana Klima: Živim v Prevaljah na Koroškem. Ko sem gledala oddajo o onesneževanju zraka, me je zelo razveselilo, da so vendar enkrat pričeli resno opozarjati na ta, tako pereč problem. Zdaj, ko nam že meč visi nad glavo, se moramo resno lotiti reševanja. Seveda je bilo konkretnih odgovorov zelo malo. Všeč pa mi je bil zdravnik, ki je dejal, da na račun zdravja ne sme biti nikakršnih kompromisov.

Stane Grobelšek: Oddaja mi je bila zelo všeč. Vendar pa se mi zdi, da je zdaj zanjo že skoraj prepozno. Problem onesnaženosti zraka je, kot smo videli, pereč tudi v drugih večjih mestih. Mislim pa, da v Celju presega že vse meje.

Milivoj Zemlič: Prihajam iz Ormoža. Gledal sem oddajo. Bila mi je všeč, zdi pa se mi, da se je le preveč govorilo o Celju. Tudi druga mesta imajo onesnažen zrak. Vsekakor pa je zrak v Celju najslabši. To sem videl danes, ko sem prišel v Celje in me je najprej pozdravil dim, da o smradu sploh ne govorim. Želim, da bi Celjani čimprej našli rešitev in ta problem odpravili.

Konrad Jeseničnik: Oddaja mi je bila všeč, saj je govorila o problemu, ki nas najbolj tare. Zrak v Celju je res slab. Potrebno bi bilo, da bi industrija dosledno uporabljala čistilne naprave.

Marija Cokan: Oddaja je bila zelo zanimiva, saj še jaz, ki največkrat zaspim pred sprejemnikom, nisem bila zaspana. Žal pa tisti, ki so jih novinarji v mestih spraševali, niso dovolj dobro izrazili občutja, ko vdihvamo zrak, v katerega so tovarne spustili strupene pline in ki so ga onesnažili ispušni plini. Onesnaženost zraka seveda ni vsak dan enaka, vendar pa je zelo nezdrava za otroke in bolnike.

VIDA ŠPENDL

BORCI V REGIJI

ZA ZDRAVJE

Nedavno so na občinskem odboru Združenja zveze borcev NOV za celjsko področje govorili predvsem o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem stanju borcev NOV. Predvsem so lahko ugotovili, da je zdravstveno varstvo borcev v regiji zelo različno, predvsem pa precej slabo urejeno. Njihova pobuda je bila, da mora Zdravstveni dom Celje, ki je medobčinska zdravstvena ustanova, poskrbeti, da se bo zdravstveno varstvo borcev NOV, kot to določa 109 člen, začelo uresničevati v praksi. Razen v Celju, kjer je v okviru zdravstvenega doma organiziran dispanzer za borce, nikjer v regiji bivši borci nimajo možnosti, da bi bili temeljiteje pregledani, da bi imeli nekako specializirano zdravstveno varstvo, kot jo imajo nekatere druge skupine občanov (nosečnice, matere z dojenčki, mladina itd). Enako je s specialističnimi pregledi in zdravljenjem. Ne gre zato, da bi imeli borci kakšen izjemen položaj, gre le za prioriteto, za to, da bi k specialistom priporočeni borci prišli čim prej na vrsto.

Vse to je potrebno tembolj zato, ker zdravih borcev pravzaprav ni. Najpogosteje se med borci kažejo bolezni na začetni ali razvojni stopnji v teh le poglavitnih skupinah: bolezni srca in ožilja, dihalnih organov, sklepov in mišic, prebavil, živčnega sistema, tuberkuloza in bolezni urogenitalnih organov. Mnogi borci imajo kar več bolezni hkrati.

Drug problem okoli zdravstvenega varstva, ki so ga omenili na sestanku, ki je bil v Šmarju, zadeva zakonsko — pravno plat. Gre za pravico do zdravljenja, ki dosedaj vključuje le spomeničarje in invalide, ostali pa imajo to pravico v enakih okvirih kot vsi zaposleni delavci. V mislih so imeli predvsem zdravljenja v naravnih zdraviliščih, za kar pa iz naslova zdravstvenega zavarovanja hodi le malo borcev, jih je pa veliko, ki bi bili takega zdravljenja potrebni, vendar sami, oziroma njihove borčevske organizacije, sredstev za to ne premorejo.

Kaj lahko po tridesetih letih svobodne graditve storimo za borce NOV. Z dobro zdravstveno nego in s kvalitetnimi zdravstvenimi uslugami jim olajšamo nadloge starosti in bolezni. Že občutek, da jim domovina tudi tako izkazuje hvaležnost, ima učinek zdravila.

ŠENTJUR: DELAVNI RDEČI KRIŽ

Na prvi letošnji seji občinskega odbora Rdečega križa, kjer so sprejeli statut in začrtali programske smernice za letošnje leto, so se člani odbora domenili tudi za tečaje, ki jih bodo organizirali v prvem tromesečju. V tečajih za nego bolnika na domu, ki se ga bodo udeležili člani krajevnih organizacij RK, se bodo seznanili v tridesetih urah z najosnovnejšimi principi negovanja bolnika. Taka usmeritev pomoči za nego bolnika je nujna, saj opravlja to delo samo ena patronažna sestra. Sredstva za predavatelje bo moral občinski odbor RK poskrbeti sam, ker jim je zavod za zdravstveno varstvo v Celju pomoč odklonil. Trošili bodo torej sredstva, ki so jih dobili v lanskem letu, ko so zbrali samo starega papirja 20 ton. Tudi letos nameravajo s to akcijo nadaljevati, še bolj odločno pa se bodo spoprijeli z načrtnim zbiranjem odpadkov v delovnih organizacijah, kjer so nekje (Elegant) že letos naleteli na razumevanje, nekje pa jim je pomoč pri tovrstnem delu odveč (Moda).

Izredno pomembno vlogo so si zadali člani RK pri načrtovanju SLO, veliko gradijo pa tudi na podmladkarjih RK, ki v letošnjem letu načrtujejo tudi občinsko tekmovanje v ekipah prve pomoči. Za najmlajše člane RK bodo v šentjurski občini organizirali tudi različna predavanja, spremljana z diapozitivi.

Z. S.

TURIZEM

TRI SRCA

Vse v znamenju številke tri. Tri naravna zdravilna sredstva: voda, okolje, dieta. Trije načini uporabe: pitne in kopalne kure ter ustne kopeli. Trije programi zdravljenja: zdravilne in preventivne kure ter kure za sprostitev. Tri srca.

Odkar je 1833. leta dunajski študent Henn odkril v Radencih prvi vrelec mineralne vode (izkoriščati so ga pričeli 1869. leta), si je pridobilo zdravilišče Radenska mednarodni sloves. Kolektiv Radenska zaposluje okoli 1.700 ljudi. Vsako leto napolnijo in prodajo več kot 200 milijonov steklenic mineralne vode in 50 milijonov steklenic brezalkoholne pijače. Po tej dejavnosti se uvršča med vodilne jugoslovanske proizvajalce brezalkoholnih pijač.

V svojem okviru povezuje zdravstveno, gostinsko in turistično dejavnost. Po lanski integraciji pa je postal kolektiv Radenske nosilec celotnega turizma v pomurski regiji. Prav tako pomembna pa je še njegova uveljavitev kot zavod za rehabilitacijo srčnih bolnikov.

Po zgraditvi hotela A kategorije Radin so v zdravilišču odprli novo terapijo s pokritim bazenom, savnami in eno najsodobnejših fizioterapij. Tako je zdravilišče kompletiralo svojo ponudbo na zdravstvenem in turističnem področju.

Ena glavnih indikacij zdravilišča so obolenja srca in ožilja, torej bolezni zdajšnjega časa in tista, ki so na prvem mestu kot vzrok smrti. Bolezen ni izbirčna, loteva se tako mladih kot starih. In prav tu se kaže velik pomen zdravilišča, ki s svojo ponudbo in storitvami preprečuje negativne učinke sodobne civilizacije. Raziskave so potrdile, da je število obolelih med tistimi, ki so bili v zdravilišču za tri do štirikrat manjše od onih, ki tega niso storili.

Za zdravljenje srčnih in ledvičnih bolnikov ima zdravilišče močno strokovno zasedbo in sodobno diagnostično opremo, z zgraditvijo nove terapije pa tudi vse pogoje za kompletirano terapijo. Sicer pa posveča zdravilišče vse večjo pozornost preventivni dejavnosti in zato tistemu področju, kjer je človek najbolj ogrožen. Pomembna je zobozdravstvena dejavnost, katere osnovna naloga je zdravljenje parodentoze s pomočjo hidroterapije z mineralno vodo. Izredno pester je rekreativni program zdravilišča, zahteven in širok pa tudi obseg nove terapije.

Ob samih vrelcih mineralne vode se je razvilo torej zdravilišče mednarodnega slovesa za bolezni srca in krvnega obtoka, za bolezni ledvic in sečnih potov ter za bolezni presnove in živčevja. Redno uživanje mineralne vode Radenske usklajuje mineralno ravnovesje v organizmu, kar je tudi pogoj za zdravje in dobro počutje.

LUČE: SPREHAJALNA POT

Četudi so na delo in probleme opozorili že na zadnjem rednem občnem zboru, so podrobnejši načrt sprejeli šele po delovnem obračunu. Ni kaj reči. Tudi ta načrt dela je zahteven in bogat, sicer pa odsev stanja in vidikov turističnega razvoja v Lučah v Gornji Savinjski dolini.

Ni naključje, če je na prvem mestu te delovne lestvice spet skrb za red in čistočo kraja, skrb za njegovo urejevanje. Osvoitev prehodnega pokala v trajno last v območnem tekmovanju za nalepši turistični kraj jih obvezuje, da tudi v prihodnje ne smejo zaostajati in zanemarjati gojenja cvetic, urejevanja cvetličnih in drugih nasadov itd.

Letos nameravajo postaviti nekaj novih klopi in obnoviti stare. Zanimiva je misel o podaljšanju sprehajalne poti ob Savinji. V tej zvezi bi radi postavili brv in tako omogočili sprehod do kmeta Logarja onstran reke. V ta okvir prizadevanj sodi tudi ureditev bazena ali rečnega kopališča.

Sicer pa gredo še dlje. V delovnem načrtu za letos opozarjajo na pospešeno propagando in na možnost izdaje lastnega prospekta. Stara je težnja, da bi v Lučah vendarle uredili večji in sodobno opremljen gostinski lokal. Zanimivo je, da je to opozorilo v skladu s programom, ki sta ga pred napovedano integracijo sestavila kolektiva mozirskega Turista in celjskega Izletnika.

Letošnji delovni načrt turističnega društva v Lučah pa zajema tudi organizacijo tradicionalne prireditve, ki je dobila lani z narodopisnim obeležjem svojo pravo vsebino.

M. B.

LAŠKO: TUDI KMEČKI TURIZEM

Izredno zanimiv in bogat je delovni načrt turističnega društva v Laškem. Med osemnajstimi točkami tega kažipota je tudi skrb za varstvo naravnih ter kulturno-zgodovinskih spomenikov in celotne krajine. Več ali manj v tej zvezi so tudi pobude za vključevanje teh pa tudi spomenikov NOB v turistično ponudbo.

Laško turistično društvo bo letos skrbelo za izboljšanje turistično-vodniške službe pa tudi za vzdrževanje informacijskih in turističnih tabel, smerokazov, markacij, sprehajalnih poti, razglednih točk, izletišč in podobno.

Ob koncu delovnega obdobja bo pomembna ocena rezultatov prizadevanj za razvoj kmečkega turizma. Pobuda ni nova in tudi ne naključna. Naspioh bi lahko zapisali, da dobiva kmečki turizem v turističnem dogajanju pri nas vse večji pomen in čedalje več je tistih ljudi, ki bi radi preživeli svoj dopust na urejeni kmetiji.

Laščani pa v delovnem načrtu niso pozabili na svoje člane. Zato društvo obljublja, da bo pospeševalo rekreacijo, skrbelo za turistično vzgojo ter za širše vključevanje delovnih ljudi in občanov, še zlasti mladine, v turistično društvo.

ALKOHOLIZEM — DRUŽBENO ZLO — ZATO

DRUŽBEN PROBLEM

Pretekli teden je bil v dvorani Občinske organizacije RK posvet o alkoholizmu. Udeležil se ga je tudi dr. Srečko Koren iz Ljubljane. Dr. Zvone Lamovec iz psihiatričnega oddelka v Vojniku je v uvodnih besedah govoril o razširjenosti alkoholizma med hospitaliziranimi bolniki v Vojniku, v občini Celje in v Sloveniji nasploh. Govoril je tudi o klubih zdravljenih alkoholikom. Pozitivno je ocenil vključevanje najširše fronte delovnega ljudstva, SZDL, v boj proti alkoholizmu.

Opozoril pa je, da alkoholizma ni moč popolnoma izkoreniniti, da pa ga je nujno omejiti. Poudaril je, da je najpomembnejša naloga koordinacijskega odbora pri SZDL, ustanovitev dispanzerjev za alkoholike. Pereč pa je kadrovski problem pri ambulantnem in hospitalizacijskem zdravljenju alkoholikov. Zdravniki splošne prakse se neradi vključujejo v to težavno delo, ki zahteva tudi čustveno angažiranost. Nekaj več posluha za to pionirsko delo je med obratnimi zdravniki, ki tvorno delujejo v klubih.

Dr. Koren je povedal, da je Slovensko zdravniško društvo na lanskem občnem zboru obravnavalo problem alkoholizma in narkomanije. Poudaril je, da bi bilo potrebno zdravniku splošne prakse dati že v času študija več teoretičnega znanja, da bi se lahko kasneje aktivno vključil v boj proti alkoholizmu. Zdravstvo, prav tako pa tudi širša družba, bi morali klube finančno in kadrovsko bolj podpirati. Opozoril je, da je boj proti alkoholizmu del boja za osvoboditev človeka, zato se morajo vanj vključiti tudi vse družbenopolitične organizacije.

Na koncu posveta so posamezniki iz občin celjske regije podali poročila o delovanju občinskih koordinacijskih odborov. Njihov skupen problem je premajhno sodelovanje z delovnimi organizacijami v občinah.

VIDA ŠPENDL

ŠENTJUR

INGRAD GRADI

Gradbena operativa TOZD Ingrad ima za letošnje leto v načrtu vrsto gradenj, katerih predračunska vrednost presega 60 milijonov dinarjev.

V šentjurski občini gradi podjetje Ingrad zdravstveno postajo na Planini, ki bo pokrita v prvi polovici marca, 25-stanovanjski stolpič v Šentjurju, ki bo pod streho te dni, sledil pa mu bo v aprilu še drugi. Ingradovci gradijo stanovanjski blok tudi v Slivnici, te dni pa bodo začeli graditi še prizidek osnovne šole v Šentjurju.

V Štorah grade 10.000 kv. m veliko halo za proizvodnjo traktorjev, v šmarski občini pa je v zaključni fazi izgradnja telovadnice in zdravstvene postaje v Podčetrtku. V Kozjem pripravljajo izkop za zdravstveno postajo, v Šmarju pa gradijo poslovno stavbo, kjer bodo bančni prostori in služba družbenega knjigovodstva.

Gradbena operativa Ingrada ima specializirano skupino za montiranje tovarniških hal, dela pa opravlja skupaj z gradbeno operativo iz Nove Gorice.

Prav v teh dneh pa prehaja Ingrad na nov montažni sistem gradenj, ki ga bodo uporabljali za tovarniške hale, poslovne objekte, šole, vrtce in stanovanjske objekte. Cena kvadratnega metra stanovanjske površine znaša pri Ingradu okoli 5.770 dinarjev, vračunana pa je tudi ureditev okolja.

E. REČNIK

CELJE: KADROVSKA POLITIČNA ŠOLA

V sedanjem družbenem trenutku vse več delavcev in občanov sodeluje v krajevnih skupnostih v različnih samoupravnih organih, delegacijah in političnih organizacijah. Ob tem pa vse bolj ugotavljamo, koliko nam manjka znanja družbenih, gospodarskih, samoupravnih in političnih dogajanjih. Tega se zavedamo tudi v socialistični zvezi.

Zato se je občinska konferenca SZDL Celje v okviru programa družbenega izobraževanja odločila organizirati kadrovsko politično šolo, ki ima dvojni namen — izobraževalni in kadrovski. Šola je pričela s svojim delom prejšnji mesec in jo redno obiskuje preko 30 slušateljev.

Udeležencem šole, ki so jih predlagale krajevne konference SZDL, mladina in drugi, bodo zagotovljeni kakovostni pogovori — predavanja o najpomembnejših življejskih vprašanjih Celja. V ciklusu 10 predavanj, kolikor jih predvideva program kadrovske politične šole SZDL, bodo teme s področja dela SZDL, grupne dinamike, mednarodna politika, delegatskega sistema, položaj KS, religije, SLO in DS, družbenega dogovarjanja, informacijskega sistema ipd. To pa ni vse.

VIKI KRAJNC

LETOS PREBERI TUDI KAKŠNO CANKARJEVO KNJIGO, TOVARIŠ!

STANE TERČAK

ŠTIRINAJSTE NAJDALJŠI DAN

Februarja praznujemo spet obletnico legendarnega pohoda XIV. udarne divizije, ki je prišla iz Bele Krajine preko Hrvaške na Štajersko. Ta pohod je največje dejanje slovenskih partizanov v narodnoosvobodilni vojni. To je bil čas, ko je bilo vprašanje obstoja naših ljudi na Štajerskem najtežje. Naloga divizije je bila, da zavaruje naše ljudi pred okupatorjem in da dvigne v njih moralo in nov polet v borbi za svobodo in jih vodi do končne zmage nad okupatorjem.

Legendarni pohod XIV. divizije primerjajo zgodovinarji z nadčloveškim naporom Igmanskega pohoda proletarjev v zimi 1941, ki ga je vodil Koča Popović na pohodu I. Makedonsko-kosovske brigade iz južne Makedonije na Bogomilo planino, vendar po naporih in dvomesečnem maršu prekaša pohod XIV. divizije oba pohoda.

Mnogi imenujejo pohod XIV. divizije tudi pohod bratstva in enotnosti, ker je velik del pohoda potekal po Hrvaški, kjer smo se slovenski partizani počutili kakor doma.

Dne 6. februarja 1944 — mesec dni po pričetku pohoda — je XIV. divizija pri vasici Sedlarjevo na Kozjanskem prekoračila Sotlo in stopila na štajerska tla. V enomesečnih borbah je proti desetkrat močnejšemu sovražniku izbojevala eno svojih največjih zmag in izpolnila povelje Glavnega štaba Slovenije: prinesla je plamenico upora na Štajersko in je tukaj tudi ostala. V maju leta 1945 je zaprla pot balkanski E-grupi, ki se je umikala preko našega ozemlja na Koroško. Zajela je v Metlečah pri Šoštanju tudi komandanta generala von Löhra in velik del njegove elitne armade.

Samo na pohodu XIV. divizije je bilo 10 komandantov, ki so bili proglašeni za narodne heroje. Trije izmed njih: Ilija Badovinac, Lado Mauser-Ronko in Karel Destovnik-Kajuh so na pohodu padli.

Po končani nemški ofenzivi so se borci XIV. divizije zbrali 23. marca 1944 pri Leni na Graški gori, ki je postala simbol borcev in naše največje zmage na pohodu. Od približno 1100 borcev, ki so pričeli pohod, se je na zbornem mestu zbralo okoli 500 borcev. Od teh za borbo sposobnih le okoli 300.

* * *

Že so začele legati prve sence debelih smrek po ležečih borcih na položajih Graške gore. Bil je to za štirinajstvo najdaljši dan. Večerna zarja je osvetljevala od strani Uršljo goro in Peco. Poslavljajoči se sončni žarki so se odbijali od ostrih robov divjih skladov. V ozadju je kipel v nebo še v polni svetlobi piramidasti vrh Ojstrice, za njim pa v sivini mrakov temna kopasta Planjava. Na večerno nebo so priplavali majhni, kodrasti oblački, se večali in združevali v skupine. Bili so beli, svetlosivi, bledo žareči. Na nebu so se pasle ovčke.

Oddahnili smo si. Švabi so bili odbiti. Še urico, pa bo utonilo pogorje v mraku. Gozdovi se bodo pogreznili v spokojno noč. Po samotnih kmetijah, raztresenih po vsem pogorju, bodo komaj zaznavno svetile skozi zagrnjena, majhna, ozka okna luči leščerb. Te bodo nocojšnjo noč naši kažipoti.

Že smo bili prepričani, da so odbiti Švabi končali z bojem za Graško goro. Kupi mrličev so ležali pred našimi mitraljezi. Veselili smo se prezgodaj. V dolini je baterija gorskih topov zopet zarigala. Salve so se vrstile za salvami. Peklensko so žgali kar povprek po vseh naših položajih. Minometalci so vnovič delali drušćino topovom pri smrtnonosni toči.

V toči svinčenk je Graška gora zopet zaživela. Izza vsake smreke se je vžigalo, tulilo, peketalo. Borba je z vsakim trenutkom naraščala, postajala je zagrizena. Čim bliže so prihajali mrak, tem bolj je borba besnela.

Pri komandirju Gustlu na levem krilu naših položajev se je spet vžgalo. Gustl je imel težak dan. Druga četa, s katero je držal položaje nasproti hiši v nižini, je bila razredčena. Položaj je bil redko zaseden. Borci so ležali v snegu na bojni črti posamično. Razmaka je bilo ponekod že nad deset metrov. Komandirja Gustla je skrbelo, kako bo pri bližajočem se napadu obdržal položaj. Povelje komandanta Ronka se je glasilo jasno, razločno: »Gustl, saj poznaš naš položaj. Umika ni! Zdržati je treba do noči!«

»Do noči ... do noči ... da bi le že hitro padla noč na vrhove,« je šinilo skozi njegove možgane. Noč je bila njegova rešitev in rešitev vseh, ki smo ležali na položajih po vrhovih Graške gore.

Večerne sence so se vedno pogosteje risale po beli površini snega. Oči borcev so se večale, zenice širile. Smreke v nižini pod borci so se že zavijale v mrak. Švabski mitraljezi so lizali neprenehoma Gustlove položaje. V temne postave so se zagrizle svinčenke mitraljezov. Postave so kriknile: »Vorwärts! Sturm!«

Pri vsakem borcu na položaju je ležala ročna granata z odprtim poklopcem. Švabi so se zagnali naprej. Svinčenke jih niso mogle ustaviti. Gustla je kar zbodlo: »To je pravi trenutek. Sedaj ali nikoli. V tem hipu se je razlegel njegov močni glas po položaju. Vsi smo ga poznali, ker je bil eden najboljših pevcev v bataljonu: »Fantje, jurišl« Salva bomb je zadonela na levem krilu. Gustl se je zaril v Švabe kakor volk.

Hrup je pojemal. Švabi so bili odbiti. Zopet so se morali umakniti tja, od koder so pririnili. Na položajih so ležali kupi Švabov. Njega, zmagovalca, ni bilo na položaju, ki ga je ubranil. Ležal je pod veliko košato smreko, kamor so ga prenesli njegovi zvesti tovariši, prekrit s smrekovimi vejami. Odkrili smo ga in mu pogledali v obraz. Bil je miren, spokojen, toda resen. Pravi obraz zmagovalca!

Na čelu, kjer se pričenjajo lasje, je zevala majhna rana. Svinčenka mu je prebila uporno čelo velikega borca za svobodo. Njegove ponosne, sivkaste oči so ugasnile v mraku nastopajoče noči.

Štajerska nas je na pohodu sprejela s snegom in burjo. Švabi z bombami, mitraljezi in topovi, naši ljudje na naši zemlji pa s težkim pričakovanjem, ljubeznijo in odprtimi rokami.

* * *

Zaorali smo ledino od Sotle preko Kozjanskega, Pohorja in Paškega Kozjaka, Graške gore, Savinjskih planin do Pece, Črnivca in Menine planine, vse tja proti moravški strani.

Naloge, ki so si jih dali izkrvaveli borci I. Štajerskega in Pohorskega bataljona, Kozjanskega in Koroškega odreda in Šlandrove brigade, je izpolnila Štirinajsta udarna divizija.

Iz planin so spet vetrovi svobode. Prinašali so pozdrave svobodnih borcev, vasem in mestom. Borba za svobodo, ki so jo pričeli prvi štajerski partizani, je vzplamtela od Prekmurja pa do Gospe svete.

Ko so bili čez Sotlo, ki jo stražijo slikovite vrbe, so bili na začetku cilja, v objemu hude zime in pred metežem spopadov, ki so jih čakali na dolgi poti in do pomladne odjuge. (Fotoarhiv: Muzej NOB Celje)

OBMOČJE

PRAZNIK KULTURE

Kulturne organizacije in šole v občini Sl. Konjice se temeljito pripravljajo na praznovanje dneva kulture. Poleg počastitve pesnika Franceta Prešerna bodo v teh dneh kulturno prosvetna društva in Svobode izvedla občne zbore, sprejela nova pravila in program dela. Mladinske organizacije v delovnih kolektivih in zunaj njih pospešujejo priprave za »Našo besedo 76«.

Prav mladi ljudje se hočejo notranje bogatiti s poezijo našega največjega pesnika, spoznati hočejo liriko Kettja in globoko sporočilo Ivana Cankarja.

V teh dneh sprejemajo program za praznovanje 100 letnice rojstva mojstra slovenske besede z Vrhnike. Pa ne samo to, prikazati hočejo veliko zaupanje Ivana Cankarja v delavski razred, ki je edini poklican in sposoben, da daje ton kulturni ustvarjalnosti svojega naroda.

Ivan Cankar je pojmoval umetnost kot boj za svobodo in preporod ljudstva. Da bi kulturni praznik in praznovanje stoletnice rojstva prenesli v delovne kolektive in krajevne skupnosti, se je sestal pri Ob. konf. SZDL Sl. Konjice koordinacijski odbor za prireditve in proslave.

Že v petek, dne 6. 2. 1976 bo v domu kulture v Sl. Konjicah ob 11. uri nastop folklorne skupine Maribor za učence višjih razredov osnovnih šol. Plese, noše in glasbo bo komentiral koreograf.

V soboto, dne 7. 2. 1976 bo v Domu kulture Sl. Konjice ob 19. uri centralna prireditev. Koncert bo izvajal Pihalni orkester iz Izole v sodelovanju z domačo godbo. Obe godbi bosta na prireditvi sklenili trajnešo sodelovanje na področju glasbe.

V Zrečah pripravlja Svoboda akademijo, na kateri bodo nastopili domači pevski zbori in učenci šole »Boris Vinter« iz Zreč.

Na Stranicah, v Vitanju in Žičah bodo prosvetna društva počastila dan kulture s koncertom ansambla MODRI VAL iz Ljubljane ter z znanimi pevskimi solisti.

KONRAD SODIN

KULTURNI TEDEN V MOZIRJU

Zveza kulturno prosvetnih organizacij in kulturna skupnost občine Mozirje bosta letošnji kulturni praznik prvič počastili z izvedbo kulturnega tedna, ki bo trajal od 7. do 13. februarja. Njegova značilnost je v tem, da bo zajel večino domačih dramskih skupin in pevskih zborov ter da se bodo nastopi zvrstili v skoraj vseh večjih krajih v Gornji Savinjski dolini.

Začeli bodo v soboto, 7. t. m., ob 19. uri v Gornjem gradu s Prešernovo proslavo. Program pripravlja prosvetno društvo Mozirje.

V nedeljo, 8. februarja, bodo kar štiri prireditve. Tako bodo v Solčavi gostovali člani dramske skupine PD Mozirje z igro »Srce ne laže«. Predstava se bo pričela ob enajstih dopoldne. Z isto igro bodo Mozirjani nastopili ob štirih popoldne tudi na Ljubnem ob Savinji. V Rečici bo ob 15. uri nastopila domača skupina prosvetnega društva z igro »Prisega o polnoči«. Zvečer ob 19. pa bo v Mozirju gostovalo slovensko ljudsko gledališče iz Celja z delom »Zojkino stanovanje«.

V ponedeljek, 9. t. m. ob 19. uri bo v Lučah koncert moškega in mešanega pevskega zbora PD Mozirje, v torek, 10. februarja ob 19. uri bodo člani dramske skupine PD Kokarje nastopili v Bočni z Meškovo igro »Mati«. Vtem ko bodo člani dramske skupine PD Mozirje v sredo, 11. februarja ob 19. uri nastopili s komedijo »Srce na lažeu« v Gornjem gradu, bo naslednji dan, v četrtek, 12. februarja ob sedmih zvečer v Rečici nastop moškega in ženskega pevskega zbora iz Bočne.

Kulturni teden pa bodo sklenili v petek, 13. t. m. v Mozirju z literarnim večerom, na katerem bodo svoja dela brali znani slovenski pesniki in pisatelji.

V ŠOŠTANJU NE POČIVAJO

Poleg številnih razstav v Domu kulture v Šoštanju je po novem letu zaživela tudi bogata dejavnost raznih gostujočih ansamblov. Pred časom je bilo srečanje oktetov, nato pa je nastopil še mešani pevski zbor prosvetnega društva France Prešeren iz Celja.

Pred dnevi pa je bila v Šoštanju v gosteh celo ljubljanska opera s komično opero DON PASQUALE, v kateri so peli priznani prvaki ljubljanske opere: Ladko Korošec, Sonja Hočevar, Rajko Koritnik in Marcel Ostaševski. Predstava je bila za abonma in izven. Zanimivo je, da je bila to sploh prva operna predstava v Šoštanju; zato je tudi razumljivo, da je bilo zanimanje izredno veliko, saj je šoštanjsko občinstvo do zadnjega kotička napolnilo dvorano tako, da so morali prodati tudi več deset stojišč.

V počastitev kulturnega praznika pa bodo v četrtek, 5. februarja, v Domu kulture odprli razstavo slikarskih del akademskega slikarja Alojza Zavolovška iz Velenja. Na otvoritvi razstave, ki bo ob 19. uri, bo sodeloval tudi dekliški pevski zbor velenjske gimnazije pod vodstvom prof. Ivana Marina.

V. KOJC

SLOVENSKI OKTET je v Celju zelo priljubljen. Zato je prav, da ga je Koncertna poslovalnica uvrstila za II. popularni koncert. Dvorana Uniona, kjer bo ta koncert v torek, 16. II., je bila takoj razprodana. Sindikalne podružnice in njih vrli animatorji šestih podjetij (Merx, Kovinotehna, Tehnomercator, Aero, Cinkarna in Etol) so naročili toliko vstopnic, da je dvorana UNIONA polno zasedena. Zato je Koncertna poslovalnica organizirala še en koncert SLOVENSKEGA OKTETA, ki bo v sredo 11. II. v Narodnem domu. Bo za ostale kolektive in abonente večernega abonmaja. Poleg dveh večernih koncertov bo Slovenski oktet odpel tudi 4 mladinske koncerte, na katerih bo Tehnomercator — Elektro razdelil nekaj oktetovih gramofonskih plošč. Tehnomercatorju gre tudi velika hvala, ker za vsak naš koncert pripravi primerno izložbo.

Program koncertov bo zelo zanimiv in tudi ljudski. Poleg renesančnih Passereau in Gallusa bomo slišali še Mozartov Ave verum, Kozinov Obroč, Pahorjev Očenaš hlapca Jerneja (na Cankarjevo besedilo), Simonitijevo Buskelce in Gabrijelčičevo Vetri v polju.

V drugem delu pa bodo oktetovci peli, kot le oni znajo, slovenske, hrvatske, srbske, makedonske, ruske, škotske in japonske ljudske pesmi.

VESELA ŠOLA

Šola na Stranicah je ena od treh v konjiški občini, ki so v letošnjem letu uvedle celodnevni pouk. Učenci so v šoli od 7. do 14. ure, v tem času imajo poleg pouka tudi malico, kosilo in petnajst minut namenjenih rekreaciji. Velik del šolskega časa je namenjen tudi interesnim dejavnostim in samostojnemu delu učencev. Tovarišice, ki delajo na šoli so povedale, da so tudi starši zelo zadovoljni z uvedbo celodnevnega pouka. In kaj ne bi bili, ko pa otroci opravijo v šoli že vse naloge, se pod skrbnim vodstvom tovarišic naučijo snovi, ki je dobro ne obvladajo, pa tudi prehrano imajo v šoli zagotovljeno. Uspeh celodnevnega bivanja otrok v šoli pa je še posebej opazen pri preverjanju znanja učencev. Otroci veliko več znajo, saj se jim lahko tovarišice bolj posvečajo v urah prostega učenja. Tedaj namreč usmerjajo tiste učence, katerih znanje je pri posameznih predmetih še nezadovoljivo. Tudi same tovarišice so povedale, da osipa na šoli praktično ne bo, ker je časa za delo s posameznimi učenci sedaj veliko več.

Pa poglejte, kako zadovoljno se smejijo učenci tretjega in četrtega razreda in tudi sami porečete, da je ta šola res vesela!

D. S.

LUTKE OSVAJAJO NAJMLAJŠE

Lutkovno gledališče Svobode I. Hrastnik bo letos jeseni praznovalo 30-obletnico ustanovitve. Do lanskega leta se je gledališče ukvarjalo samo z marionetnimi lutkami, ker pa je s temi mnogo finančnih nevšečnosti, se je gledališče lansko leto preusmerilo na ročne lutke. Naštudirali so igrico »Volk in kozlički«, s katero so požeti že mnogo uspehov in pohval mladih in tudi odraslih gledalcev. Igrali so doma, kakor tudi že izven Hrastnika. Gostovali so na Dolu pri Hrastniku, Laškem, Rimskih Toplicah, Senovem, Koprivnici pri Brestanici, Krškem in Brežicah. V začetku februarja gredo še v Sevnico. Po vseh naštetih krajih so igrali za vrtce in nižje razrede osnovnih šol. Do zaključka šolskega leta nameravajo še obiskati: Breze nad Laškim, Rečico pri Laškem, Vrh in Reko pri Laškem (podružnične šole Laško), Sedraž, Jurklošter in Hejnina, Ležišče (podružnične šole Rimskih Toplic), Prebold, Žalec, Šempeter, Polzela, Petrovče, v glavnem šole v spodnji Savinjski dolini.

V kolikor bo prišlo do uspešnega razgovora med ravnatelji teh šol in predstavniki gledališča, bodo tudi ti najmlajši doživeli eno uro lepega razvedrila.

Sredi marca bodo imeli lutkarji na programu že drugo igro, »Hudobni graščak«, s katero se bodo predstavili po istih krajih.

Zasluga za tak uspešen polet lutkovnega gledališča gre zahvala tov. KOHNE Viliju, ki nesebično vzpodbuja in vodi ostale igralce do tega plemenitega dela.

KAMILO KOCMAN

KLUB KULTURNIH DELAVCEV

IVAN CANKAR

V sklop prireditev v počastitev KULTURNEGA PRAZNIKA SLOVENSKEGA NARODA spada tudi ustanovni občni zbor Kluba kulturnih delavcev »Ivan Cankar«, ki bo v ponedeljek ob 18. uri v stranski dvorani narodnega doma. Kljub temu, da prostor za delo kluba še ni urejen, je organizacijo prevzel iniciativni odbor pod vodstvom Gustava Grobelnika.

Iniciativni odbor in strokovna služba sta storila vse, da bi ta oblika povezovnaja kulturnih delavcev uspela. V tem primeru ne gre za neko »cehovsko organizacijo« kulturnih ustvarjalcev, temveč za nove stike amaterske in profesionalne kulturne ustvarjalnosti ter organizatorji kulturnega življenja. Dogodek bo vsekakor velik prispevek k uresničevanju ideje o celjskem kulturnem utripu in kulturne akcije kot stalne oblike prizadevanj za približevanje kulture delavcem. To bo tribuna stikov, razprav, spoznavanja problemov v kulturi in za kulturo — in ne nazadnje razgovorov o vsebinskih vprašanjih v kulturi.

Ob tej priložnosti vabimo vse kulturne delavce v kulturnih zavodih, člane kulturno prosvetnih organizacij in društev ter organizatorje kulturnega življenja naj se udeležijo ustanovnega občnega zbora v čim večjem številu, saj pomeni ustanovitev kluba resnični dogodek ob letošnjem kulturnem prazniku.

ŠTEFAN ZVIZEJ

RAZSTAVA TRATNIKA

Jutri bodo v Savinovem razstavnem salonu otvorili razstavo risb in skic Frana Tratnika. Uvodno besedo ob otvoritvi bo imel doktor Emilijan Cevc, v krajšem kulturnem programu, ki ga bodo pripravili ob otvoritvi pa bo nastopil Branko Grubar, član Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane. Razstava bo odprta do 15. februarja in to vsak dan od devete do dvanajste in od šestnajste do devetnajste ure. J. V.

KONCERT

V petek, 13. februarja, bo v Žalcu osrednja proslava slovenskega kulturnega praznika, na kateri bodo podelili tudi Savinove nagrade in priznanja najbolj aktivnim društvom in posameznikom s kulturnega področja.

Na proslavi bo nastopil tudi Simfonični orkester RTV Ljubljana, ki ga bo vodil dirigent Uroš Lajovic, kot solist pa se bo predstavil violinist Franci Rizmal. Proslava bo v dvorani Hmezad.

J. V.

RAZSTAVA STERNENA V ROGAŠKI

Kulturna skupnost in Delavska univerza v Šmarju pri Jelšah sta pripravili v sodelovanju z Narodno galerijo v Ljubljani zanimivo razstavo del slovenskega impresionista Mateja Sternena. Razstava je v pivnici Zdravilišča v Rogaški Slatini, odprta pa bo do konca tega meseca. Prav je, da se tudi številni tuji turisti seznanijo z najbolj uspešnim obdobjem niše likovne zgodovine dm

LETOS PREBERI TUDI KAKŠNO CANKARJEVO KNJIGO, TOVARIŠ!

OB 100-LETNICI CANKARJEVEGA ROJSTVA

DELOVNO IN SVEČANO!

Koordinacijski odbor za proslavljanje 100-letnice Cankarjevega rojstva v Celju je pripravil obsežni delovni načrt. Ta jubilej slovenske kulture in sploh slovenskega naroda bomo v Celju proslavljali skozi celo leto predvsem v delovni obliki, občasno pa tudi slovesno, s proslavami. Naj nas skozi vse leto spremlja misel, poziv in naloga s skupnim naslovom: »Letos preberi tudi kakšno Cankarjevo knjigo, tovariš!« Ker dejstvo je, da bomo znali ceniti Cankarjevo delo, njegovo misel, idejo, le, če bomo brali njegove literarne stvaritve. Poglejmo na kratko, kaj bomo v Celju storili v okviru načrta praznovanja tega tako pomembnega jubileja: že v torek je bilo svečano zasedanje družbeno političnih organizacij Celja in občinske skupščine, kjer je sodeloval tudi Komorni moški zbor in Slovensko ljudsko gledališče z recitalom »Ta roka bo kovala svet«. Gledališče bo uprizorilo Cankarjevo Pohujšanje v dolini Šentflorjanski, isto delo pa bomo videli tudi v izvedbi Mestnega gledališča ljubljanskega, ki bo gostovalo v Celju. Osrednja knjižnica bo pripravila razstavo Cankarjevih del, razstava del Vladimira Levstika, mlajšega Cankarjevega literarnega sopotnika, pa je že odprta. V Ljubljani pripravljajo razstavo »Gledališče Cankarjeve dobe« in jo bomo v organizaciji celjskega gledališča in Muzeja revolucije videli tudi pri nas. Likovni salon bo organiziral razstavo Cankarjevih podob in njegovih risb. V Celju bo svečana premiera filma »Idealist«, ki ga je posnel Igor Pretnar po Cankarjevem romanu »Martin Kačura«. Tudi Teden domačega filma bo vključil v svoj spored filme, nastale po Cankarjevih literarnih delih. Proslave bodo pripravljale tudi posamezne skupine v okviru kulturno prosvetnih društev. Kar je še zelo pomembno, bomo v Celju 9. tega meseca dobili tudi že težko pričakovani klub kulturnih delavcev, ki se bo imenoval po Ivanu Cankarju. Celjski pisatelji se bodo v tem letu organizirali v pododbor Društva slovenskih pisateljev.

Svoje programe pa so že izdelali tudi Slavistično društvo in oddelek Zavoda za šolstvo, torej bodo sodelovale vse šole v Celju. Svoj program so pripravile tudi družbeno politične organizacije. V desetih organizacijah združenega dela bodo proslave posvečene oživljanju Cankarjevih pojmovanj proletariata in njegove vloge. Pomembno je tudi to, da bodo vključili v program politične šole teme o Cankarjevih pojmovanjih proletariata. »Naša beseda« in srečanje mladinskih in pionirskih gledaliških skupin bosta posvečeni Cankarju. Eno od načrtovanih proslav naj bi vključili tudi v teden praznovanj ob občinskem prazniku. Svoje programe sta izdelala tudi Novi tednik in Radio Celje, Kinopodjetje Celje in Mladinska knjiga ter Delavska univerza. Skupna proslava obletnice Cankarjevega rojstda pa naj bi bila v mesecu decembru.

Celje se je torej resno pripravilo na to praznovanje in besede ne bodo ostale le pri svoji podobi, ampak se bodo spremenile v dejanja. Vzniknil je še en predlog: pripravili naj bi razstavo o Cankarjevem delu, oziroma njegovem vplivu na našem območju. Prikazali naj bi, kaj so igrale posamezne skupine, gledališča, kako smo Cankarja doživljali na različnih praznovanjih, literarnih večerih, razstavah itd. Po vsem tem sodeč, ne bo zmanjkalo idej, le vse bo treba dosledno uresničiti. Saj kaj pa je to navsezadnje proti mislim in duhu, ki ga je Cankar sejal v svojem času med nas, da ga živo čutimo v sebi — kot bi nam včeraj šele začel pripovedovati. Da dostojno proslavimo obletnico rojstva Ivana Cankarja ni le dolg do njega, ampak do nas samih, saj govorimo o človeku, ki je nenehno klical k resnici in trkal na duri srca in razuma, na zavest slehernika. DRAGO MEDVED

V CANKARJEV SPOMIN

SVEČAN ZAČETEK

V programu koordinacijskega odbora za proslavljanje 100-letnice rojstva Ivana Cankarja je omenjeno, da bomo skozi vse letošnje leto praznovali ta jubilej celotne slovenske kulture. Poudarjeno je, da bomo to praznovali predvsem delovno, pa tudi svečano. Prva svečanost je bila že v torek zvečer, ko so se zbrali v Narodnem domu predstavniki vodstev družbenopolitičnih organizacij Celja in družbenopolitičnega zbora občinske skupščine na svečanem zasedanju ob omenjenem jubileju. Vse prisotne je pozdravil predsednik občinske konference SZDL Jože Volfand in predal besedo predsedniku koordinacijskega odbora za proslavljanje 100-letnice Cankarjevega rojstva Ivanu Seničarju. V svojem govoru je opisal celovito življenjsko pot Ivana Cankarja, torej kot umetnika, politika in angažiranega družbenega delavca. Opozoril je na čas, v katerem je Cankar živel, posebno tehtno pa je spregovoril o naših nalogah v sedanjem času v boju za podružbljanje kulture, v tistem prizadevanju, ki naj kulturo čimbolj približa delovnemu človeku.

Na torkovi svečanosti je sodeloval tudi Komorni moški zbor pod vodstvom Cirila Vertačnika in gledališki igralci z recitalom Ta roka bo kovala svet. Sodelovali so Marija Goršičeva, Janez Bermež in Janez Starina. DRAGO MEDVED

V okviru kulturnih izmenjav med sesedskima državama bo gostoval v Celju TEATRO STABILE iz Trsta v ponedeljek, 9. februarja ob 19.30. Gostje bodo uprizorili Goldonijevo komedijo »Nergač«. Osrednji splet dogodkov so družinski zapleti okoli hišnega gospodarja — tirana, nergača in skopuha Todera. Vsak obiskovalec bo prejel v slovenščini bilten z razlaga in vsebino gre. Ker gre za redko priložnost — Goldoni v izvirniku in v postavitvi najboljših poznavalcev — vabimo ljubitelje gledališča in abonente.

NOCOJ LITERARNI VEČER

Nocoj bo v mali dvorani Narodnega doma v Celju literarni večer celjskih književnikov v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Kot gost bo sodeloval predsednik Društva slovenskih pisateljev Ivan Potrč, svoja dela pa bodo brali še Fran Roš, Pavla Rovanova, Janez Žmavc, Drago Medved, Milenko Strašek in Dane Debič.

Uvodno besedo bo spregovoril predsednik izvršnega odbora celjske kulturne skupnosti Stane Mrvič. Literarni večer bo obogaten tudi z glasbeno spremljavo celjskega pianista Hinka Haasa. Spored bo povezovala Ivica Burnik.

LAŠKI KULTURNI DINAR

V OŽINO S KOMPASOM

Minuli teden se je sestal izvršilni odbor kulturne skupnosti občine Laško. Najbolj pomembna je bila razprava o delitvi sredstev za skupno porabo in prispevni stopnji za leto 1976. Ob tem, da ni nihče na seji mogel povedati nič določenega, je vseeno prevladalo mišljenje, da si bo moralo kulturno življenje v tej občini utirati pot z manj sredstvi, ko jih je imela na voljo v minulem letu. Dejstvo, da v minulem letu ves denar ni bil porabljen pomeni samo eno, da bo lanskoletni šibkejši kulturni utrip moral biti letos normativen, oziroma, če bo živahnejši, bo za ceno aktivnih občanov ki bodo pripravljeni z večjo žrtvijo storiti več.

Razumljivo je, da položaj ko bo treba skrbno obrniti vsak dinar, terja disciplinirano obnašanje. Najmanj, kar bo potrebno, je spoštovanje lanskoletnega sklepa, da IO kulturne skupnosti ne bo odobraval vlog za izplačilo prispevkov za nazaj. Še več. Društva v okviru ZKPO lahko računajo predvsem na tiste prispevke, ki bodo vključeni v finančni načrt na temelju programov. Za vsako kulturno akcijo izven takega načrta, ki je »finančno pokrit«, bo potreben predhoden dogovor. Bilo bi prelepo, če bi bila »zakladnica« kulturne skupnosti neizčrpna in bi z denarjem ne moglo biti nobenih težav.

Na isti seji so člani izvršilnega odbora obravnavali dve takšni vlogi, ki kulturno skupnost postavljajo pred gotovo dejstvo. Izvršni odbor je ravnal tako, kot je odločil pred meseci — nič za nazaj. Le s tako doslednostjo bo mogoče prikrmariti kulturno barko skozi neljubo ožino, ki je nastala po krčenju dohodkovnih virov. J. KRASOVEC

LETOS PREBERI TUDI KAKŠNO CANKARJEVO KNJIGO, TOVARIŠ!

RAZSTAVA LIKOVNIH DEL ŽENSK AMATERK

V letošnjem letu bo Likovni salon Celje ob pomoči občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij pripravil likovno razstavo žensk — amaterk, s katero bo obeležil praznik žensk. Ker na celjskem območju in v samem mestu slika mnogo žensk, ki niso vključene v društva ali sekcije, jih vljudno vabimo k sodelovanju in prosimo, da do konca februarja (zadnji rok je 28. februar) oddajo po štiri svoja dela v Likovnem salonu, Trg Svobode 9. Enako prosimo tudi vse članice društev in sekcij na celjskem področju, da do navedenega termina prinesejo po štiri svoje likovne izdelke v salon. 1. marca se bo namreč sestala žirija, ki bo vsa prispela dela pregledala in jih izbrala za razstavo.

V Muzeju revolucije v Celju so v ponedeljek odprli zanimivo razstavo o partizanskem šolstvu na Slovenskem. Razstavo sta pripravila Muzej revolucije in Slovenski šolski muzej v Ljubljani. Na otvoritvi je sodeloval pevski zbor I. osnovne šole pod vodstvom Jožice Soko, zbrane je nagovoril ravnatelj muzeja profesor Stane Mrvič, o razstavi in o slovenskem partizanskem šolstvu pa je spregovorila ravnateljica slovenskega šolskega muzeja Slavica Pavlič. (na sliki). *Foto: DRAGO MEDVED*

CELJSKI ZBORNIK IN OBRAZI

NOVI UREDNIŠTVI

Pred nedavnim je zasedal izdajateljski svet celjske kulturne skupnosti, kjer je tekla beseda o založniški dejavnosti v celjski občini. Znano je, da je k njenemu razvoju doslej največ prispeval Celjski zbornik in literarna revija Obrazi, ki pa v zadnjih letih ni redno izhajala zaradi finančnih težav.

Izdajateljski svet je imenoval nov uredniški odbor za Celjski zbornik. Za odgovornega urednika profesorja Vlada Novaka, za člane pa Gustava Grobelnika, Staneta Mrviča, Stanka Kočelja, Jožeta Gluka, dr. Franca Planinška in Antona Aškerca. Svojega predstavnika bo še imenoval Zavod za napredek gospodarstva. Izdajateljski svet je imenoval tudi nov uredniški odbor za revijo Obrazi. Glavni urednik še ni imenovan, člani pa so Jože Volfand, Dane Debič, Drago Medved, Milenko Strašek, Marlen Premšak, Saten Mrvič in Mira Plahutnik, kot predstavnica kluba mladih literatov pri Mladinskem klubu v Celju. Dosedanji uredniški odbor Obrazov je izdelal tudi nov koncept, iz katerega je razvidno, da bo revija objavljala poezijo in prozo, esejistiko, literarno teoretične prispevke, zapise in kritike, svoj prostor pa bo odmerila tudi likovnikom in umetniški fotografiji. Namenjena bo predvsem ustvarjalcem celjskega območja, sicer pa bodo v njej lahko objavljali vsi, ne glede na geografsko opredelitev. Dosedanji izdajatelj revije je bila občinska konferenca ZSMS, zdaj pa bo Kulturna skupnost.

Nedvomno pomeni oživljanje, predvsem pa utrjevanje položaja obeh publicističnih dejavnosti — Celjskega zbornika kot strokovnega občila in revije za kulturo Obrazi dragocen prispevek k procesu informiranja, podružbljanja kulture in združevanja naprednih in ustvarjalnih sil naše družbe.

DRAGO MEDVED

OB SPOMINU NA NAŠEGA PREŠERNA

POET TVOJ NOV SLOVENCEM VENEC VIJE

S Francetom Prešernom smo se že zgodaj seznanili. Če je šola tisti kraj, kjer smo prvič zvedeli za učenost, ki odpira vrata v življenje, smo tudi tam prvič videli sliko tega slovenskega poeta. Bila je to reprodukcija znanega Langusovega originala ali lep smehljajoči se obraz izpod idealiziranega svinčnika Božidarja Jakca. Takrat smo tudi zvedeli, da je osmi februar praznik posebne vrste. Da je na ta dan, v letu 1849 umrl v Kranju, ves bolan in utrujen dr. France Prešeren.

Od časa, ko smo kot osnovnošolčki zvedeli zanj, nas je spremljal vse do danes in ko nas ne bo nikjer več, bo France Prešeren še hodil med ljudmi. Nekateri ga bodo poznali, kot zanosnega poeta s pentljo okrog vratu, dvignjeno glavo in žarečim pogledom. Nekateri pa ga bodo poznali kot nekakšnega pesnika, ki je imel prijatelja, ki je poznal veliko tujih jezikov in je utonil v Savi. Malo manj bo tistih, ki bodo vedeli, da je rad imel dobro kapljico in da je bil dovzeten za žensko lepoto. Med otroci bo živel kot doktor fig fig in da je napisal lepo pesmico o rodni vasici Vrbi, kjer stoji tudi cerkev svetega Marka.

Veliko pa je treba vedeti, če si hočemo odgovoriti na vprašanje, zakaj smo si Slovenci postavili za svoj kulturni praznik dan njegove smrti. Veliko je treba vedeti za spoznanje, ki prihaja za vse korake v njegovem življenju in za vsa dejanja, ki jih je storil.

Malo ali nič pa ni treba vedeti za vsebino njegove govorice. O tem je že pisal ob mnogih drugih seveda, Ivan Cankar v svojem pisanju z naslovom »Slovensko ljudstvo in slovenska kultura«, kjer med drugim piše: »V Ljubljani so postavljali Prešernu spomenik in so napravili veliko slavje. Kdo je bil slavljen: ali Prešeren ali njegov spomenik ali oče Janez Bleiweis ali župan Hribar, še ni natanko dognano; dognano je le toliko, da je bilo tako veliko in imenitno slavje, kakršnega narod še ni doživel; vse je bilo brez mere navdušeno, posebno zategadelj, ker ni vedelo zakaj. O Prešernu je vedel tisti narod le toliko, da je rad vino pil, da je živel v divjem zakonu in da je zaljubljene pesmi pisal, o spomeniku je vedel toliko, da je neizrečeno neokusen — ampak slavje je bilo lepo in lep je bil dan. Lep je bil dan, še lepši je bil večer. Toliko cvička se še ni nikoli stočilo v Ljubljani, toliko slovesnih govorov se še nikoli ni govorilo, celi potoki najglasnejših fraz so curljali po ulicah in so se stekali v Ljubljanico. Narod je bil navdušen in je na veličasten način dokazal svoje neomajno rodoljublje — in praznik je bil semenj motovilastega slavokričanja in bobnastega vseslovenstva. Zakaj na semnju je bil Prešernov spomenik, Prešernovega duha ni bilo, na semnju je bil narod, ljudstva ni bilo. Popoldne je šele prišlo ljudstvo. In ljudstvo ni slavilo praznika, ljudstvo ni bilo navdušeno, ne za Prešernov spomenik ne za vseslovenski boben ne za fraz curljajoče potoke. Ljudstvo je prišlo pozdravit tistega človeka, ki je pred petdesetimi leti v svojem obupu in v svoji bridkosti slutil, kar vidi danes ljudstvo samo — svetel cilj na gori. Največ sveta otrokom sliši Slave, tja bomo našli pot — ....«

Brez dvoma: pri nobenem slovenskem pesniku ne bomo našli toliko — z globoko umetniško močjo izražene gorečnosti za združitev slovenstva in sožitja med narodi. Tedanja dunajska cenzura je še posebno tiste čase pazila na vsako njegovo besedo in ni naključje, če je Pavšek poslal rokopis »Poezij« na Dunaj in je slavist Fran Miklošič prepovedal natis tretje kitice Zdravljice (Edinost, sreča, sprava), češ, da bi se mogla razumeti v panslavističnem smislu ... Težko je v takšnem zapisu povsem osvetliti moč

Eigner 1879: France Prešern

Prešernove poezije, povsem nemogoče pa je še enkrat na kakršen koli način to moč in bolečino (obupa in zanosa) potrjevati z besedami, ki niso niti ponaredek. Zato se vsaj ob 8. februarju spomnimo Prešerna takšnega, kakršen nam je ostal v spominu še iz šolskih klopi, pa čeprav smo se včasih nanj že hudovali, ker nam je odvzel skoraj polovico ur zase in nam ni mnogo ostalo za druge, predvsem sodobne literature.

Danes pač na vse druge načine izpovedujemo ljubezen in vsa ostala čustva, ki so nam lastna, torej našim značajem. Vse drugačna govorica nas preveva in vse drugačen besedni zaklad se preklada po naših ustih. Tudi besednih, črkovnih in papirnatih vojn se še nismo rešili in pravkar lovimo po časopisnih stolpcih smog in smod in dimlo. Se piše kaša ali kaža?;

Moč in nesmrtnost Prešernove umetnosti pa je predvsem v veliki preprostosti. Človek je pač imel kaj povedati in če še tako trdimo, da ga tedanji čas ni razumel in ga tedanji ljudje niso sprejemali, ne smemo pozabiti, da umetnik in njegova umetnost nista najavljena glorija pred pragom meščanskih vrat, ampak tiha, zbujajoča se vest, ki prihaja do nas skozi stranska vrata, počasi a zanesljivo, kakor izkušnja življenja. Sonetje nesreče, pa Zdravljica, glose, gazele, zabavljice in epigrami — vse, kot bi bilo napisano včeraj. Še če človek prebira originale, je jezik postal lep in gladek, ohranil je ritem do danes. Kar je najvažnejše — ohranil je vsebino. Brez dvoma samo zaradi tega, ker naštete stvaritve zadevajo človeški duh, z njimi se od vekomaj ukvarja, radostijo ga in mučijo, mu porajajo veselje in trpljenje, da je iz njega in iz življenjske moči prisiljen hoditi dalje. Zato nam je pesnik dragocen. Ker je pel o ljubici, o domači vasi, o svojih ljudeh od romantične bolečine do zrelega, osveščenega ponosa nekega majhnega naroda.

Zato nam naj ne bo današnje življenje tat dragocenega časa, ko bi lahko vzeli v roke knjigo. Že zato, da postojimo toliko, da bi z novimi spoznanji lahko krenili še hitreje dalje. Saj bi bili najbrž v zmoti, če bi trmasto trdili, da ga nihče v njegovem času ni razumel. Prav gotovo so bili ljudje, ki so ga razumeli. Vsak čas ima ljudi, ki razumejo umetnikovo govorico le da jih je manj. Saj je danes tudi tako. A sčasoma jo vsi povzamejo.

Prešeren je umrl v Kranju, zadnja leta njegovega življenja mu je stregla in skrbela zanj sestra Katra. Po smrti je bilo veliko njegove zapuščine uničene, najbolj seveda po zaslugi kranjskega dekana Jožefa Dagarina, nekaj rokopisov si je obdržala sestra Katra. Med zapuščino je bilo nekaj pisem, ki tudi po svoje zgovorno govorijo o Prešernu. Zanimivo je to, da je staršem pisal v slovenščini, Čopu, Vrazu, Smoletu, grofu Auerspergu in drugim pa v nemščini. Med pismi najdemo tudi tisto, ki ga je pisal iz Kranja 3. junija 1847. leta tiskarnarju Jožefu Blasniku: »Ljubi prijatelj! Na prošnjo gospoda biblioteškega skriptorja Mihaela Kastelca Ti dovoljujem, da porabiš presežek tistega zneska, ki se bo morebiti nabral po poravnavi Tvojih tiskarskih stroškov za moje Poezije, v kritje tiskarskih stroškov za novo naklado 3. bukvic Čebelice. Tvoj odkritosrčni prijatelj Dr. Prešern.«

Kje imamo danes Prešerna? Ga imamo v srcih, ali ga imamo v luksuzno opremljeni izdaji Poezij v knjižni omari, skrbno spravljenega, da ga prah ne požre. Ali ga sploh imamo?

Vsi bi ga pač morali imeti v srcih. Kajti imeti Prešerna v srcu, pomeni imeti prostor še za mnoge druge velike stvari našega življenja!

DRAGO MEDVED

V SPOMIN ANDREJA SMOLETA

Črne te zemlje pokriva odeja
v grobu tihotnem, naš bratec
Andrej!
Vince zlato se v kozarcih nam
smeja,
v tvojo opombo pijêmo ga zdaj.

Zbrani prijat'lji v spomin ga
pijêmo
tvojih veselih in žalostnih dni;
zraven si take zdravljice pojêmo,
da ni nesrečen, kdor v grobu leži.

Čedna postava bilà ti je dana,
bistri je um ti z bogastvom bil dan;
bolf'ga srcá ni imela Ljubljana,
kak si za srečo človeštva bil vžgan!

Kratko sijale so zvezde prijazne,
v sanjah prijetnih te zibal je up;
jezo si sreče občutil sovražne,
zgodaj okusil življenja si strup.

Deklica druz'ga moža je objela,
ki od ljubezni do nje si bil vnet;
trešč'la v bogastvo nesreče je
strela,
kranjski v obupu zapustil si svet.

Videl si Nemško, Francosko,
Britansko,
videl si Švajca visoke goré,
videl si jasno nebo ital'jansko;
sreče ni ranjeno našlo srcé.

Videl povsod si, kak' iščejo d'narje,
kak se le uklanjajo zlat'mu bogú;
kje bratoljubja si videl oltarje?
S srcem obupnim si prišel domú.

Mogla umreti ni stara Sibila,
da so prinesli ji z doma prsti;
ena se tebi je želja spolnila:
v zemlji domači da truplo leži.

V zemlji slovenski, v predragi
deželi,
ki si jo ljubil presrčno ves čas,
v k'teri očetje so naši sloveli,
k'tera zdaj ima grob komaj za nas.

Težka človeku ni zemlje odeja,
vzamejo v sebe ga njene moči;
trčimo, bratje, še vince se smeja,
dolgo Smoletov spomin naj
živi!

BRASLOVČE

LEPA POZORNOST

Krajevna organizacija Rdečega križa v Braslovčah je pripravila minulo nedeljo dopoldne v dvorani Kina v Braslovčah srečanje krajanov starih nad 70 let iz Krajevne skupnosti Braslovče in Letuša. Najprej so si povabljeni, ki jih je bilo okrog 150 ogledali kulturni program v katerem so sodelovali učenci OŠ Braslovče in moški pevski zbor Svobode Braslovče, potem pa so bili pogoščeni. S tremi od povabljenih sem se o tem, kaj jim pozornost mlajših soobčanov pomeni pogovarjal, povedali pa so mi tole:

TEREZIJA KOLSEK iz Podvrha: »Pri vsem nam je v posebno veselje zavest, da v domačem kraju nismo pozabljeni, da mislijo na nas, da nam podarjajo svoj čas in pozornost. Tako meni kot tudi ostalim, mislim, da je bil današnji dan zelo všeč in takih srečanj si še želimo.«

JOŽE NOVAK iz Letuša: »Tega srečanja sem zelo vesel, saj se mi stari lahko spet pogovorimo o tem in onem, kako je komu dobro ali slabo, še posebno prijetno pa je obujati spomine na najlepše dni, na mladost. Krajevni skupnosti smo za to pozornost dolžni zahvalo in pohvalo.«

MATIJA MIKLAVŽINA iz Presarij: »To prireditev obiskujem vsako leto, saj je to edina priložnost, da se stari zberemo v veselem razpoloženju. To srečanje nam vsem veliko pomeni in smo družbi in organizatorjem zanj zelo hvaležni.«

Srečanje v Braslovčah je potekalo v veselem razpoloženju. Udeleženci so se dodobra poveselili, nagovorili in nazadnje celo solz ni manjkalo. Ob slovesu se je prenekateremu utrnila solza.

Tekst in foto:
TONE TAVČAR

RIBIČI RD »VOGLAJNA«

NOVE OBLIKE DELA

Kot vsa športna društva in organizacije širom naše domovine, tako so tudi ribiške organizacije vsklajevale svoje delovanje z duhom novih ustavnih sprememb, z novo ustavo in zakonom o sladkovodnem ribištvu. V ta namen so se konec decembra preteklega leta zbrali ribiči ribiške družine »Voglajna« v kulturnem domu v Štorah na izrednem občnem zboru, sprejeli svoj pravilnik in programsko zasnovo za več let naprej. Ker družina številčno že presega 200 članov in mladincev, smo prešli na delegatski sistem in ustanovili osnovne organizacijske enote po območjih, kjer pretežno prebivajo ribiči. Tako je bilo izvoljenih 28 delegatov iz OOE Štor, Celja, Šentjurja, Teharij, Gorice pri Slivnici, Grobelna in Ponikve. Ribolovni revirji so zelo obsežni če upoštevamo, da se v Voglajno izliva več pritokov kot so Kozarica, Slom in Pešnica.

Kakšen je stalež rib v Voglajni?

Kljub zbadljivim govoricam, da ima vsaka riba svojega ribiča to ne bo držalo, saj letni odlov rib znaša od 1500 do 2000 kg, pretežno krapov, podustov in klenov. V manjši meri so odlovljene tudi ščuke in smuči. Naravni prirastek res že zdavnaj ne bi prenesel tako število ribičev in lovnih dni, za ravnotežje skrbi družina z vsakoletnim vlaganjem, ki je enak odlovu. Dejavnost družine pa ni usmerjena samo v športni ribolov svojih članov, temveč v čuvanju voda in njih naravnega prirastka, kajti vode so nam bile danes v upravljanje, ki ga je treba pred družbo tudi opravičiti. Ni dovolj, da nam industrija s svojimi odplakami uničuje najboljše lovne revirje, temu se pridružujejo prebivalci sami z nevestim odlaganjem smeti in odpadkov ob obrežja ali same struge. Pranje avtomobilov z raznimi detergenti, pranje škropilnic in odlaganje vreč v katerih so bila strupena škropiva, vse to nam je povzročilo že več zastrupitev rib. Že nekaj let nazaj organiziramo akcijo v čiščenju »svojega okolja«, sežigamo polivinilaste vrečke, odstranjujemo ostalo navlako. Je to mar naša dolžnost? Sklenili smo, da bomo odslej dalje vse brezobzirne prebivalce, ki s takim početjem onesnažujejo okolje prijavili občinskim inšpekcijskam službam.

B. M.

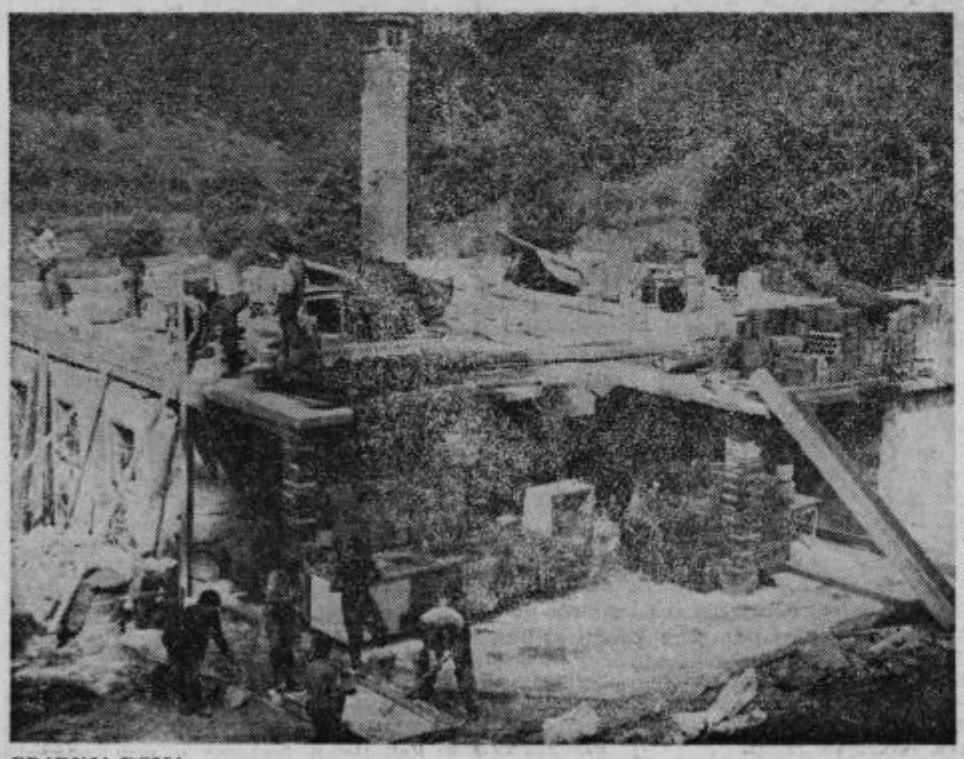

GRADNJA DOMA

NAŠ KRAJ

● ŠOŠTANJ: VZGOJNO PREDAVANJE

Avto-moto društvo Šaleška dolina iz Velenja in komisija za vzgojo v cestnem prometu pri skupščini občine Velenje sta organizirala v soboto 31. januarja v prostorih bivše občine Šoštanj zanimivo predavanje o novitetah zakona cestnega prometa. Poslušalci so hkrati videli tudi več vzgojnih filmov s področja cestnega prometa. Spričo novitet novega zakona je bilo to predavanje za poslušalce vsekakor koristno in potrebno, zato gre organizatorju avto-moto društvu iz Velenja vsa pohvala in priznanje.

V. K.

● V ŠEMPETRU NOVA POŠTA

V Šempetru so odprli novo šolo. Zgradbo, v kateri je bila prej osnovna šola, so moderno preuredili za nemoteno poslovanje in hitro dostavo pošte. Nove pošte so se naveselili prav vsi krajani Šempetra, saj vemo, da je bilo delo v starih prostorih, ki so bili mnogo premajhni, precej moteno.

V zgornjih prostorih zgradbe pa še vedno potekajo dela za telefonsko centralo, ki naj bi bila največja v Savinjski dolini. Strokovna dela opravljajo strokovnjaki Iskre.

Foto: EDI MASNEC

● ŠKOFJA VAS: MLADI V KS

Mnogi se sprašujejo, kako delajo osnovne organizacije zveze socialistične mladine v krajevni skupnosti. Prenekateri menijo, da gre samo za zabave in plese. Pa ni tako. V krajevni skupnosti Škofja vas smo mladi sprejeli obširen delovni načrt za letos. Predvsem gre za tri skupne: za šport in rekreacijo ter za kulturno in literarno dejavnost.

Že lani smo pripravili več proslav ob raznih praznikih. Zdaj se pripravljamo na območno tekmovanje »Naša beseda 76«. Del kulturnega programa se bo odvijal na našem odru. Zato se moramo še posebej zavzeti, da bomo uspešni. Literarna komisija pa je ustanovila uredniški odbor za izdajo lastnega glasila »Vzbrstela je mladika«. Dela je torej dovolj!«

METKA HOJNIK

● BRASLOVČE: NOV DOM GASILCEV

Minulo leto je bilo za braslovške gasilce eno najuspešnejših v zadnjih letih, tako so ugotovili na nedavnem občnem zboru tega društva. Iz poročila predsednika društva Janeza Kukovnika ter predsednika režijskega odbora Janka Šoštariča je razvidno, da so glavno skrb v društvu posvetili gradnji novega gasilskega doma, vadbi moške, mladinske in pionirske desetine ter veliko delali na preventivi. Predsednik režijskega odbora Janko Šoštarič je med drugim dejal: »Veliko je bilo naporov in vloženega truda, da lahko danes na rednem občnem zboru dokažemo, da smo šli v res veliko investicijo. Spričo dnevne podražitve gradbenega materiala smo vendar danes z gradnjo novega doma že proti koncu. Skupno je bilo do sedaj opravljenih 3.304 prostovoljnih delovnih ur, kar pomeni 104.175 din . . .«

Nov dom bi radi braslovški gasilci predali svojemu namenu 1. julija, ko bodo praznovali 75. obletnico društva. Čeprav imajo sedaj težave s finančnimi sredstvi, upajo, da bodo tudi te premagali ter dom z okolico vred pripravili do predvidenega roka.

T. TAVČAR

● KOZJE: PREJELI SMO PLAČILO

Bližalo se je prvo polletje. Vsi smo bili zelo nestrpni, saj smo pričakovali spričevala. Premišljevali smo, s kakšnim uspehom bomo izdelali. Vsak je želel biti čim boljši.

Dočakali smo težko pričakovani dan. Najprej smo imeli tri ure pouka. Zadnjo uro je tovarišica učiteljica delila spričevala. V razredu je nastala tišina. Ko smo prejeli plačila, so bili nekateri razočarani, drugi pa smo se veselili svojih uspehov. Izdelal sem z odličnim uspehom.

Čeprav smo se proti koncu polletja še bolj spoprijeli z učenjem, je bil naš trud zaman, če se nismo prej dovolj učili. Letos smo imeli nov način ocenjevanja vzgojnih predmetov in vedenja. Telesno vzgojo, glasbeno, likovno in tehnično vzgojo so ocenjevali z: manj uspešno, uspešno, zelo uspešno. Vedenje pa smo lahko imeli manj primerno, primerno in vzorno. Posebno težko je bilo doseči zelo uspešno in vzorno.

Tovarišica nam je tudi povedala, da imamo v drugem polletju vse možnosti, da se lahko poboljšamo in dosežemo lepše ocene. To smo seveda vsi sklenili.

DEJAN KRESNIK

● STRANICE: ŠE ŽIV SPOMIN

V občini Slovenske Konjice bodo tudi letos pripravili spominsko komemoracijo v spomin na mučeniško smrt stotih talcev na Stranicah. V četrtek, 12. februarja, bo ob grobovih žalna svečanost, v kateri bodo sodelovali člani moškega pevskega zbora iz Slovenskih Konjic, godba na pihala ter recitatorji konjiških osnovnih šol. Občinski odbor ZZB NOV je ob tej priložnosti pripravil srečanje vseh najbližjih sorodnikov talcev, ki so jih nacisti zverinsko usmrtili na Stranicah. Srečanje je že tradicionalno, saj se ga vsako leto udeleži lepo število svojcev padlih, ki se med seboj spoznavajo in ki jih druži skupna želja po ohranitvi miru in svobode. »Spomin na dogodke naše preteklosti naj nas vedno opominja k spoštovanju naše sedanjosti in skrbi za bodočnost,« je osnovna misel tega vsakoletnega srečanja.

JULKA TAJNIKAR

● MARJANA DERŽAJ ZA SMUČARJE IZ ANDRAŽA

V soboto zvečer bo v Andražu zanimiva prireditev, za razvedrilo pa bo poskrbela Marjana Deržaj ob spremljavi ansambla Akvamarini iz Trbovelj. Prireditev so pripravili prizadevni člani Smučarskega kluba Oljka, izkupiček prireditve pa bodo namenili za gradnjo nove 50 metrske skakalnice. Marjana Deržaj bo prvi pevec, ki je kdajkoli nastopil v tem partizanskem kraju nad Polzelo, za njen nastop pa vlada med krajani precejšnje zanimanje.

J. V.

● ŽALEC: TEČAJ ZA PODČASTNIKE

Občinska gasilska zveza Žalec je minulo nedeljo pričela z trimesečnim tečajem za gasilce-podčastnike. Slušatelji bodo imeli predavanja štirikrat tedensko po štiri ure. Skupno je prijavljenih 82, kar organizator ni pričakoval tako velikega števila prijavljencev. Nekaj dni bo tečaj v klubu družbenopolitičnih organizacij v Žalcu, nato pa v Preboldu.

T. T.

● DELAVNI GASILCI V SLIVNICI

Najmlajše gasilsko društvo v šentjurski občini je »Slivnica Vrh«, ki je bilo ustanovljeno pred dvemi leti. Gasilsko desetino sestavljajo mladi ljudje, ki so z delom začeli zelo resno. Stopili so v akcijo in zbrali denar ter kupili črpalko Tomos, nabavili pa so tudi nekaj cevi in gasilske opreme. Ko je lepo vreme imajo vaje, h katerim pritegnejo tudi pionirje. Le za sestanke in društveno življenje nimajo prostora, zato so v akcijski program letos na začetku leta dali na prvo mesto zgraditev gasilskega doma. Lokacijo imajo že izbrano sredi vasi, kjer že stoji rezervoar za vodo. Za izvedbo te akcije pa bo potrebna moralna in materialna pomoč vseh krajanov in tudi ostalih gasilskih društev v šentjurski občini.

STANE KURNIK

FOLKLORA ŽIVI MED NAMI

Kaj je to folklora, se da-
s sprašuje še mnogo lju-
Nekateri, predvsem mlaj-
si pod pojmom folklora
edstavljajo neko zastarelo,
romodno obliko plesa, ki
bistveno razlikuje od da-
snjega bluesa, tanga in
ška. Zato se jim zdi ne-
mo, da bi se poglabljali
o obliko spoznavanja ljud-
a in njegove kulture.

V Sloveniji se je s folkloro
prej uveljavil France Ma-
. Po prvem festivalu fol-
rnih skupin v Mariboru
1939 so folklorne skupine
eli ustanavljati tudi v pod-
jih. Takrat jih je bilo v
veniji okoli sto. Vendar so
dje, ki so skupine vodili,
emalo vedeli o preteklosti
ojega ljudstva, o njegovih
sih in kulturi. Skupine so
ele propadati tudi zato,
r so nekateri trdili, da je
delovanje zaostalo in ne
tuje s časom kot ostale
javnosti. Tako mislijo ne-
teri še danes. Vendar sto-
njim nasproti množica lju-
eljev folklore, ki se zav-
majo, da kultura naših
ednikov ne bi propadla,
mpak da bi v današnjem
mpu življenja živela z na-
i.

Ena izmed folklornih sku-
n živi tudi v Šempetru v
winjski dolini, ki je lani
vila 15. letnico svojega de-
vanja. Njihove vrste se iz
a v leto spreminjajo. Ne-
teri odhajajo, na njihova
esta pa prihajajo drugi z
jo po zabavi, nastopih in
pheu.

Trenutno sestavlja skupino
mladih plesalcev, katerih
prečna starost je 17 let.
a od njih sta uspešno op-
vila izpit vaditelja in že
eizkušata sposobnosti mlaj-

ših plesalcev. Vsi ostali pa se trudijo, da bi dosegli čim večjo kvaliteto. Zaprosili smo jih za kratek razgovor.

Olga Piki sodeluje pri folklorni skupini približno tri leta in pol.

Olga, zakaj si se odločila, da se pridružiš folkloristom?

»Skupina je nastopala na vsaki prireditvi, ki je bila v Šempetru in okoliških krajih. In ko sem jih tako gledala, se je v meni porodila želja, da sodelujem z njimi.«

Si imela doma kaj težav, saj imate vaje največkrat ob 8. uri zvečer?

»Nekaj časa sta bila oče in mama proti temu, da hodim na vaje, predvsem zato, ker so v poznem večernem času. Potem pa sem ju s pomočjo kolegic pregovorila in me sedaj včasih že sama spomnita, da moram na vaje.«

Si že kdaj pomislila na to, da bi prenehala s folkloro?

»Nikjer ne gre brez težav in majhnih prepirov. Tako tudi pri nas ne. In če se že kdaj naši odnosi priostrijo, vsak nehote pomisli: »Zakaj pa potem stojimo pred navsem sploh tukaj? Ali ne bi bilo bolje, če bi doma sedel pred televizijo ali bral zanimivo zgodbo?« Ko pa se viharčki pomirijo, smo zopet nerazdružljivi prijatelji in nihče več ne pomisli na odstop.«

Čedo, kaj tebi pomeni folklora?

»Vsak dijak si po celodnevnem sedenju ob knjigah zaželi malo razvedrila, družbe svojih prijateljev, plesa. Meni pomeni sprostitev po celodnevnem učenju prav folklora. Tam se pogovarjamo, potožimo drug drugemu šolske težave, zaplešemo in zdi se mi, da si v tistih dveh urah, ko smo skupaj, naberemo prepotrebnih moči za naslednji teden.«

Imate vaje samo enkrat tedensko?

»Odvisno od tega, koliko nastopov imamo pred sabo. Trenutno imamo vaje samo ob petkih, ko pa se nam bliža kakšen nastop, jih imamo tudi ob nedeljah dopoldne. Zgodi se tudi, da jih imamo po trikrat na teden. Takrat so tudi bolj utrudljive, saj petdeset počepov, pa deset krogov teka okrog dvorane, poleg ostalih ogrevalnih vaj in plesa, ni tako malo. Kodušenim občinstvom, pozabimo na vse tiste utrudljive ure in mislimo samo še na to, kako bi svoje delo še izboljšali, kako bi ljudem dali še več.«

Takšne vroče vaje so najbrž imeli tudi pred gostovanjem v Italiji, ko so v Borštu nastopili ob njihovem prazniku vina. Nepopisno je bilo srečanje z rojaki, ki so z velikim zanimanjem spremljali Slovenijo v pesmi in plesu.

Nič manj vroče, če ne še bolj, pa so bile vaje pred nastopom v Kruševcu, ki je pobraten z občino Žalec. Kruševčani so jih sprejeli medse kot brate, kot bi bili del njihove skupnosti. Med njimi so vzklile vezi bratstva in enotnosti, ki se sedaj, ko jih ločijo dolgi kilometri, poglabljajo s pismi in razglednicami, v katerih je vsakokrat izražena želja, da se čimprej zopet snidejo.

To sta samo dva od vseh uspešnih nastopov, ki so jih imeli v minulem letu. V njih tli želja, da bi bilo to leto enako uspešno, želja po veselju in sreči, in mislim, da si vsak človek želi sreče. Vprašanje je le, če jo zna poiskati. Ali je to vzrok, da bo prišlo zopet do propadanja folklore ali pa bodo v folkloro vpeljali še tiste plese, ki so danes v modi in bodo nekoč predstavljali kulturo plesnega obdobja v katerem živimo danes?

EDI MASNEC

KRAJEVNA SKUPNOST LAŠKO

NALOGE NAD ZMOŽNOSTMI

Marjan Sadar, predsednik
ta krajevne skupnosti v
kem je pred dnevi za NT
edal kakšne uspehe in
kšne probleme je imela
jevna skupnost v pretek-
letu in katere naloge si
naložila letos.

Marjan Sadar pravi: Načrt
a, ki smo ga lani sprejeli,
mo v celoti uresničili.
rok je, da krajevni skup-
ti niso bila dodeljena vsa
dstva, ki so bila predvi
na s sporazumi in iz pro-
ma občinske skupščine.
ub temu pa je bilo delo
jevne skupnosti dobro
avljeno. Asfaltirali smo
bližno 5000 kvadratnih
trov cest, uredili nekaj
t tudi izven laškega ob-
čja. Krajevna skupnost
ko ne obsega le mesto,
pač pa vključuje še trinajst zaselkov, ki spadajo v nerazvito območje. Povedati moram, da nekatere organizacije niso imele dovolj razumevanja do delovanja krajevne skupnosti. Ni pravilno, da nekateri vidijo v krajevni skupnosti breme in nam zato ne dajo sredstev, ki so nujna za njeno delovanje. Za realizacijo načrta v lanskem letu se moramo zahvaliti zdravilišču in pivovarni, ki sta dodelili še dodatna sredstva. Za letos mislim, smo naredili precejšen korak naprej v sistemu financiranja krajevnih skupnosti. Povezava med družbenopolitičnimi organizacijami in krajevno skupnostjo je boljša. Sporazum o financiranju krajevne skupnosti bo omogočil, da bomo zbrali več sredstev kot lani, seveda, če se bodo sporazuma držali vsi podpisniki.

Plan za letošnje leto je že izdelan. Krajevna skupnost se je omejila na komunalno urejevanje kraja. Predvsem bo treba poskrbeti za hitrejši razvoj nerazvitih zaselkov, za kar pa bomo morali najti dodatna sredstva.

Ker plana v celoti verjetno ne bomo mogli uresničiti, bomo že predčasno spremenili program in realizirali le najvažnejše.

V krajevni skupnosti nismo kadrovsko sposobni za vodenje komunalnih del. Komunalno dejavnost bi morali prenesti na eno od dveh podjetij, ki delujeta v laški občini.

VIDA ŠPENDL

ALO VESELJA — Ob nedavnih snežnih padavinah so se še posebno razveselili najmlajši in priložnost za sankanje takoj izkoristili. Čeprav tu in tam še gledata iz snega
va in zemlja sani kar dobro drčijo po bregu. Foto: T. TAVČAR

VIRŠTAJN: NOV NAMEN ŠOLSKEGA POSLOPJA

Prebivalci Virštanja, večinoma kmetje in vinogradniki, so že dalj časa izražali željo, da bi imeli svoj prostor, kjer bi se lahko shajali, uporabljali pa bi ga tudi za sestanke družbenopolitičnih organizacij in kulturne prireditve. Kot smo nedolgo tega lahko videli v Virštanju, ta problem že rešujejo. Za vse, zgoraj navedene potrebe bodo uporabili poslopje stare šole, ki jo je močno prizadel potres in v njej ni mogoče opravljati pouka.

mst

ALPINISTIČNI KOTIČEK

ŠOLA IN TRENING

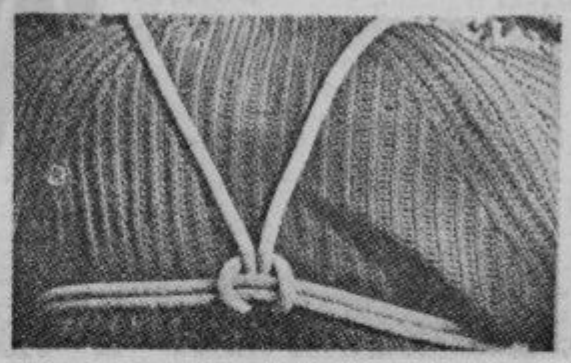

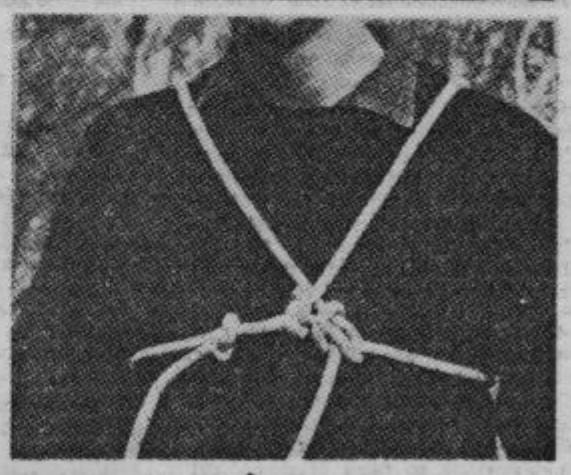

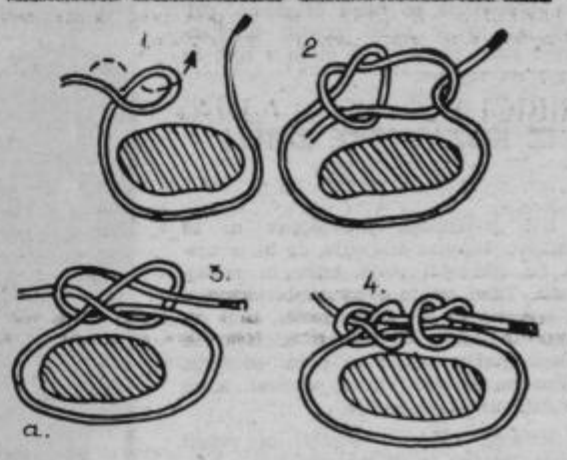

Iz snovi plezalne šole: najlonski vozel in prsno navezovanje

Sedaj je končno tudi alpiniste vsaj za nekaj dni ustavil sneg. Vse od začetka zimske plezalne sezone (22. decembra) so razmere v stenah dovoljevale z več ali manj tveganja vzpone v praktično vseh smereh in težavnostnih stopnjah. Letošnja bera novih vzponov in ponovitev je skromnejša od lanske predvsem zaradi pršiča in vodnega ledu v severnih in vzhodnih stenah, čeprav je bilo tudi tam nekaj poskusov (Štajerska Rinka). Čas, ko so zimski plezalci čakali ugodno vreme in suho skalo, je brez dvoma minil. S sodobno opremo in psihično-fizično pripravljenostjo vstopajo danes najboljši ne glede na razmere v steni in spoštujejo samo še plaz. Nagibajo se torej k toliko grajani brezkompromisnosti: uspehu za vsako ceno, kjer ne prizanašajo sebi, ne soplezalcu. Povečini to ekstremno stališče porodi velik uspeh, vrhunsko storitev, boleče pa zareže v kodeks alpinistične etike o odgovornosti do sebe in družbe. Sicer pa, v katerem vrhunskem športu danes še obstaja sentimentalnost in prizanašanje? Kar je pred petdesetimi leti pomenilo v ledu in snegu velik podvig, je danes na sporedu treningov plezalne šole. In alpinist je med športniki nedvomno osebnost, kjer individualnost in moč posameznika ne priznava in ne sprejme nobenega vpliva, celo nasveta in je brezkompromisnost na meji med neodgovornim in nujnim.

•

Plezalna šola pri AO Celje je začela s teoretičnim delom po programu KZA. Letos se je prijavilo na prvi pogovor 16 tečajnikov, resnih in vztrajnih bo verjetno 8 do 10, vsaj do praktičnih vežb. Te potem zmanjšajo število rigorozno na polovico. Kljub temu teoretični del ni brez pomena, saj polovični alpinisti še vedno ostanejo nadpovprečni planinci, ker jim osnovni alpinistični prijemi ostanejo v krvi.

•

Snežne razmere: Na ledeno podlago je zapadlo 20 do 40 cm pršiča. Nevarnost pršnih plazov na gladkih pobočjih (Škarje — severna in južna stran, Brana — severno pobočje, Turski žleb). Višina snega: Okrešelj 40 + 25 cm, Savinjsko sedlo, Turski žleb, Bivak pod Ojstrico 80 + 40 cm, Korošica 100 + 40 cm, Klemenškova 30 cm. Alpinistični odseki naj koordinirajo svoje ture in tečaje, da ne pride no nesmiselne stiske v zimskih sobah, predvsem na Okrešlju. Izletniki na Okrešelj in smučarji naj raje počakajo pomladi.

CIC

ZANIMIVA ZGODBA O VINKOVI „PALAČI" POD HRIBOM ZA CELJEM

INVALIDOVA VOLJA GRADI HIŠO

Našli smo ga za strojem v obratu tovarne Žične v Trnovljah. Iz jeklene žice, ki se je k njemu vila v kolobarju, je ob stroju koval železne podkvice, ki jih uporabljajo za vezi pri izdelavi ograj. Rdečica ga je oblila — VINKA ZALOKARJA, stoodstotnega invalida, ko smo ga prosili za fotografski posnetek. Ni navajen publicitete, ker to ne spada v njegov vsakdan.

Osem ur za strojem je vpetih v ta njegov dan, ki se začne ob peti uri in konča takrat, ko bolnih nog ne more več premikati. Pozno v noč. Opravi šiht, pridno in vestno in pri tem tudi do dvajset odstotkov presega normo, potem pa so misli že doma, pri hiši, ki jo je začel graditi predlanskim, letos pa se prvo zimo v njej že greje na toplem.

IZ KOZJANSKE ZIBELI V CELJE

Nič posebnega pravzaprav ni to Vinkovo 46-letno življenje, če bi iz njega ne oddvojili volje, trme in vztrajnosti. Tako pa je vredno občudovanja in kot vzgled nepopustljivosti, tudi zapisa. Danes prevelikokrat klonejo že mladi ljudje, zdravi in polni energije. Njim bo invalid Vinko povedal, kako se dela in zakaj se živi . . .

»Človek ne sme obstati in vedeti mora, da živi in da ne sme biti v breme drugim ljudem. Jaz vedno tako mislim in zato sem si tudi začel graditi hišo. Da ne bom v napoto drugim.

Rodil sem se bogu za hrbtom. V Praprotnem pri Planini na Kozjanskem. V šolo sem hodil v Planino, pri šestnajstih letih pa sem zbolel za otroško paralizo. Kako mi je bilo takrat? Strahotno! A moral sem priti do kruha. Izvedel sem, da se v Polzeli lahko izučim za pletarja. Šel sem in se izučil. Delal sem v obratu na Vranskem, potem pa so ga ukinili in sem prišel v Celje. Najtežje je bilo takrat. Kje najti službo in to tako, ki bo zame. Tri leta delam že zdaj v Žični, za temle strojem in sem kar zadovoljen. Delal bom dokler bo šlo, ker delam rad. In še nekaj, čutim hvaležnost do podjetja, ki me je vzelo v službo.«

Tako razpreda svoje misli Vinko. Klopčič o njegovem delu plete dalje obratovodja v tovarni Žična v Celju, kjer je Vinko zaposlen, MILAN SOVINC: »Vesel sem, ker ste Vinka obiskali. On je pravi vzgled pridnega delavca, ki se lahko kosa z zdravimi. Veliko spretnosti je potrebno na njegovem delovnem mestu, veliko vztrajnosti tudi. Rad bi enkrat dočakal, da bi tudi zdravi delavci delali tako kot on. Pri nas je v rednem delovnem razmerju in v treh letih je bil izredno redko v bolniški. Le zaradi gripe. Presega normo, gradi hišo. Pri nas še ni toliko let v službi, da bi dobil za gradnjo posojilo. Pa mu bomo morali v bodoče pomagati, ker on je izjemen primer. Če bomo komu dali, bomo dali njemu.«

Izgovorjene besede zavezujejo, zlasti, ker so bile rečene tako iskreno, kot jih je izrekel tovariš Sovinc. Tudi ponos smo začutili, da dela pri njih Vinko, njihov invalid. In kar je še važnejše — zaposlili bi jih še več, če bi imeli mesta zanje. Vinku je uspelo preskočiti pregrado nezaupanja med zdravimi in invalidnimi ljudmi. V Žični zato danes teh pregrad več ni, čeprav so še marsikje.

Delovno mesto invalida Vinka v obratu Žične

VINKOVA PALAČA POD HRIBOM

Ko je prišel Vinko pred leti v Celje, je spoznal »ženko« Marijo (ves čas pogovora jo ogovarja s tem ljubkovalnim imenom) in skupaj sta kupila leseno hišo na najvišjem vrhu Podgorja pri Celju.

Z levo roko lahko primeš konec hriba, z desno pa nebo. Pod sabo imaš neokrnjen pogled na celjsko pokopališče. Vinko se smeji, ko pravi, da je smrti blizu, kar jo lahko gleda vsak dan.

Pot do Vinka, ki se je spravil čisto na vrh »sibirskega« naselja, se mimo pokopališča močno vleče. Predvsem pa je izredno strma. Le kako jo Vinko zmore, ko se vsako jutro na triciklu odpravlja v Celje na delo?

»Ko je lepo vreme že gre, huje je, če je grdo. Ženka me spravi dol, do ravnega, potem pa me po šihtu spet počaka in me spravi gor,« preprosto pove Vinko. Marija pa: »Malo je že hudo, ko moram po njega, to pa je tudi edina ovira, ki jo čutim in mi da vedeti, da sem žena invalida. Tako se obnaša, da je enakovreden drugim. To z vozičkom je edino.« Nič velikih besed, jadikovanj, le ugotovitev, da tako mora biti.

Če se ne bi Marijini in Vinkovi želji po novi hiški ne pridružila še ugotovitev, da bi lesenjača terjala veliko popravil in bi se komaj splačalo, potem ne bi začela pred dvema letoma graditi.

Marija je kopala za vodovod, stregla zidarjem, nosila vodo in krčila zemljo. Njeno pokojnino sta dajala na kupček, nekaj pa je ostalo tudi od Vinkove plače.

Danes poleg lesene hiške stoji zidana enonadstropna hiša, ki še ni ometana in je zdelana le zgoraj. Po grobo narejenih stopnicah se vzpenja Vinko težko. A ker se v svoje, popazi in potrpi. Spodnje prostore bo enkrat, ko bo imel še kaj denarja, izdelal in napravil delavnico. Njegov prvotni poklic ga še vedno mika in če ima uricо časa, se vsede in pod spretnimi prsti nastajajo pleteni izdelki. Zadnje čase, ko gradi, je pletenje malo zanemaril, a stroj za guljenje vrbe že čaka pred vrati. Zdaj, letos, drugo leto, bo napravil najprej to, potem ono in tretje. Vinko in Marija sta polna načrtov, čeprav že lezeta k petdesetim. Vinko želi biti neodvisen od drugih, Marija prav tako. Ko se ne bo več mogel voziti v tovarno, bo sedel na trinožnik in pletel košare, steklenice, pladnje. Marija bo še naprej krčila zemljo, saj ko sta prišla v to robidovje, ga je bilo potrebno najprej izčistiti. To je napravila tako, da je zemljo posipala s pepelom in počasi je zemlja ozelenela. Danes že pridela fižol, krompir in vzredi prašička. Tako ostane več denarja za gradnjo. Kar stoji danes na njuni zemlji, je delo štirih rok. Marija je na svojo pokojnino dobila dva stara milijona kredita in kupila gradbeni material. To pa je tudi vse, zato pa lahko upravičeno zapišemo, da je njuno hišo zgradila volja, pridnost in varčnost. »Res, da hraniva, a lačna nisva nikoli, ker če delaš, moraš jesti. Nikamor pa ne greva, pri tem pa se največ prihrani. Letos bom vzela še nekaj kredita, da bova kupila to, to in to . . .« Hiti naštevati drobnarije, ki jih hiša terja, pri tem pa se upravičeno huduje, da so bili tisti delavci, ki so jim hišo pomagali graditi, malomarni. Res je tako, ker zevajo luknje in okna so vstavljena narobe. So morda mislili, da je za invalida in Vinkovo dobričino res vse dobro?

Marija in Vinko nosita srci na dlani in pričakujeta, da jih vsi ljudje. Nikoli nista nobenega človeka izkoristila, zato mislita, da tudi nju nihče ne more. V službi nista tega doživela. Imajo radi Vinka, imeli so radi Marijo, dokler se ni upokojila. Ko pa sta začela uresničevati svoje sanje, sta doživela to, da njun grad ni tak, kot bi moral biti. A to jima ne jemlje volje, le počasi žolč razjeda dobre misli. A ne za dolgo, saj kljub temu predeta niti življenja dalje, dokler cilja ne bosta dosegla. S tisočkratno voljo ki se skriva v invalidu Vinku in njegovi ženki Mariji, ki bo potiskala Vinkov voziček tako dolgo v klanec, dokler bo šlo. Morda pa se bo medtem časom Vinkov tricikel spremenil v invalidski avtomobilček in povest o Vinku, stoodstotnem invalidu, ki sedi osem ur za strojem v tovarni in gradi hišo, bo dobila druge razsežnosti. Postala bo resničnost, za to čarovniško gesto pa bodo poskrbeli njegovi sotovariši, ki so včlanjeni v društvu invalidov v Celju. Če bodo le mogli, so dejali in verjamemo jim. Morda pa bi združili svoje sile in želje, tako oni kot delovni kolektiv, kjer je Vinko zaposlen? Vsem bi bilo toplo pri srcu, najbolj pa Vinku in njegovi ženki, povest o dobrih ljudeh pa bi se končala srečno.

ZDENKA STOPAR

Čisto običajna hiša, za Marijo in Vinka je prava palača

Milan Sovinc: »Vinka imamo radi in če se bo le dalo, mu bomo pomagali.«

MOZIRJE

VEČ ZA RAZVOJ!

Izredno živahna razprava na zadnji, trinajsti, seji delegatov vseh treh zborov občinske skupščine v Mozirju o problematiki kmetijstva v občini je pokazala, kaj kmetijstvo v občini pomeni in kje so problemi, ki ga tiščijo. Zato tudi v sklepnem delu ni šlo za več ali manj formalno sprejemanje zaključkov, marveč za stališča, ki jih bo morala Zgornjesavinjska kmetijska zadruga vključiti v srednjeročni program razvoja kmetijstva v občini. Torej, več kot odgovorno in zavzeto!

Ni naključje, če so se začetne misli tega delovnega programa ustavljale pri priporočilu, da naj občinska skupščina tudi v prihodnje tudi dosedanjo oziroma večjo družbeno pomoč za nadaljnji razvoj kmetijstva, se pravi da s politiko davčnih olajšav in regresiranja obresti mere za investicije spodbuja preusmeritev kmetij v tržno gospodarjenje.

V sklepih so nadalje opozorili na neurejeno kreditiranje zasebnega kmetijstva pa tudi na prevelike zahteve v posredovanju dokumentacije za odobravanje posojil. Pomembna je odločitev o takojšnjem formiranju enotne hranilnice in posojilnice za področje kmetijstva, saj ta sklep napoveduje konec razdrobljenosti hranilnih vlog. Tako želijo povečati kreditni potencial in ustvariti pogoje za kreditiranje prepotrebnih naložb v stanovanjsko izgradnjo za kmete ter v pospeševanje kmečkega turizma.

Enotno je bilo mnenje naj občinski kmetijski pospeševalni sklad ostane oziroma se naj preimenuje v interesno skupnost za razvoj kmetijstva. Seveda pa mu je treba zagotoviti stalne in večje finančne vire ter uveljaviti tudi solidarnostno prelivanje sredstev med občinami. Prav tako ni bila odveč zahteva, da naj kmetijsko pospeševalno službo razbremenijo administrativnih poslov.

Pereče za mozirsko občino je nasledstvo na kmetijah, njihovo opuščanje in podobno. Gospodarjenje je vprašljivo že na okoli 40 odst. čistih, zlasti hribovskih kmetijah. Zato zaključki trinajste seje občinske skupščine resno opozarjajo na stanje pa tudi na korake, ki naj zlasti mlade navajajo, da bodo ostajali na kmečkih posestvih. Pomembno vlogo lahko pri tem imajo osnovne šole, prav takšno pa tudi delavske univerze za nadaljnje in dopolnilno izobraževanje. V ta okvir sodijo tudi predavanja za varnost dela s kmetijskimi stroji.

Popolno podporo je dobila tudi pobuda o materialni stimulaciji za nadaljnji obstoj in razvoj višinskih in še posebej obmejnih kmetij. Graditev gozdnih cest, davčna politika, regresiranje obresti za modernizacijo itd. so lahko konkretni ukrepi na tej poti!

V sklepih pa se med drugim zavzemajo še za solidarnostno prelivanje sredstev za potrebe deficitarnih kmetijskih zemljiških skupnosti, za arondacijo in komasacije zemljišč v dolini, za nujna hidromelioracijska dela, za aktiviranje planinskih pašnikov pa tudi za formiranje strojnih skupnosti med manjšimi posestvi. MB

MLADI ZADRUŽNIKI

PREBOLDČANI DALJE

Minulo soboto je bilo v Trnavi letošnje regionalno tekmovanje aktivov mladih zadružnikov na temo Kaj veš o kmetijstvu. Tekmovanja, ki ga je vodila inženir Ida Tepej, so se udeležile ekipe mladih zadružnikov iz Braslovč, Slovenskih Konjic, Petrovč, Prebolda, Trnave, Vranskega in Šmarja. Vse možne točke in tako prvo mesto so zasedli mladi iz aktiva mladih zadružnikov Prebold, ki so se tako uvrstili na republiško tekmovanje. Drugo mesto so zasedi mladi iz Trnave, tretje iz Vranskega, sledile pa so še ekipe iz Slovenskih Konjic, Petrovč, Braslovč in Šmarja.

Mladi kmetijci so na dokaj zatevna vprašanja, ki jih je sestavila Republiška konferenca Zveze socialistične mladine, odgovarjali dobro pripravljeni. Škoda le, da je bilo tekmovanje slabo organizirano.

Na letošnjem regionalnem tekmovanju so prejeli posebna priznanja, ki jih je podelila Občinska konferenca Zveze socialistične mladine Žalec, aktivi mladih zadružnikov iz Griž, Trnave in Braslovč, mentor aktivov mladih zadružnikov iz žalske občine inženir Slavko Vošnjak ter Jože Zagožen, predsednik centralnega aktiva mladih zadružnikov pri Kmetijskem kombinatu Hmezad Žalec TOZD Kooperacija. Ob koncu naj omenimo še to, da so nagrade za tekmovalce prispevali SIP Šempeter, Zavarovalnica Sava, Hmezad TOZD Mesnine, Pinus Rače, Tovarna dušika Ruše, Ina Kutina, Inde Vransko ter drugi.

JANEZ VEDENIK

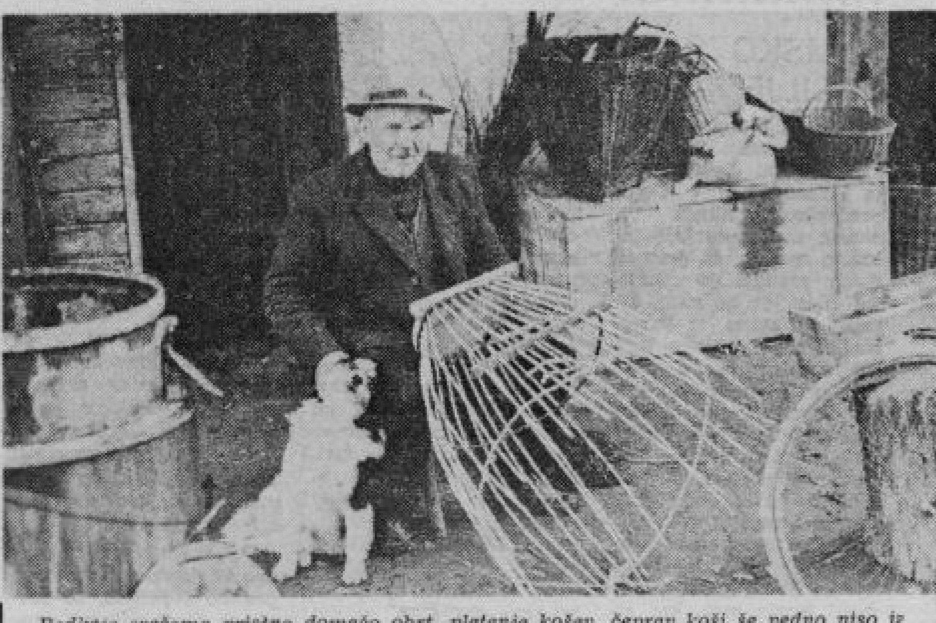

Redkeje srečamo pristno domačo obrt, pletenje košev, čeprav koši še vedno niso iz mode in najbrž še dolgo ne bodo. Skoraj gotovo pa lahko rečemo, da pletenje košev že spada v zgodovino in da je del naše domače ustvarjalnosti. Možakarja na sliki smo srečali nekje v frankolovskih hribih. -mst

STROKOVNJAK SVETUJE: inž. FRANC SATLER

O UPORABI CASARONA G

Zaradi velikega zanimanja bralcev Novega tednika in poslušalcev Radia Celje vam bomo v pričujočem sestavku pojasnili vse, kar je doslej znano v praksi o kemičnem sredstvu CASARON G, uničevalcu plevela.

Casaron G je granulirani herbicid za uničevanje semenskih in koreninskih plevelov v vinogradih, pečkastem sadju, ribezu, gozdarstvu, okrasnem grmičevju in drevju, parkih in ribnikih. Z njim lahko uničujemo tudi ščavje na travnikih in pašnikih. Uporabimo ga lahko tudi kot totalni herbicid na poteh in dvoriščih.

Casaron G zelo dobro uničuje slak, osat in travnate plevele. Dobro uničuje tudi plevele z globokimi koreninami kljub temu, da ne vsebuje rastnih (hormonskih) snovi.

Kemična snov dichlobenil, ki jo vsebuje Casaron G ima to lastnost, da se v vodi zelo slabo topi in zaradi tega ostane v vrhnjih plasteh tal. Pleveli ga sprejemajo preko mladih poganjkov (mladik) in korenin. Čas njegovega delovanja je 3—6 mesecev odvisno od uporabljene količine sredstva na hektar.

Casaron G lahko uporabljamo pred ali po vzniku plevelov. Uporaba je torej mogoča skozi vso vegetacijsko dobo. Najboljši učinek dosežemo, če ga uporabljamo spomladi v začetku vegetacije. Lahko ga trosimo z roko ali pa uporabljamo posebne ročne ali motorne trosilnike.

Da bi dosegli dobro in enakomerno delovanje sredstva, ga moramo enakomerno porazdeliti po površini. Pri uporabi manjših količin na hektar lahko doseženo enakomerno porazdelitev po površini le na ta način, da mu primešamo suhi pesek ali kakšno primerno granulirano umetno gnojilo. Pri trošenju z golimi rokami moramo paziti na to, da koža ni predolgo v direktnem stiku s sredstvom.

V VINOGRADIH

Da bi dosegli dober učinek sredstva, moramo tla dobro pripraviti. Zemlja mora biti dobro poravnana in primerno vlažna. Najprimernejši čas uporabe Casarona G v vinogradih je pred vznikom plevela, to je od februarja do meseca maja. V strmih vinogradih in terasah se naj ne uporablja kasneje kot v mesecu maju. Na močno grudnatih tleh in velikih strminah lahko slabo učinkuje. Pri trošenju (tretiranju) sredstva moramo paziti, da ne pade na zeleni del vinske trte. Pri vlažnem in toplem ali soparnem vremenu ga ne smemo uporabljati, ker obstaja nevarnost, da bodo nastale poškodbe zaradi izparevanja sredstva. Pri nizki vzgoji vinograda lahko pride do poškodb (zaradi izparevanja), zato priporočamo uporabo v takih primerih vsaj 3—4 tedne pred začetkom odpiranja popkov.

V vinogradih ga lahko uporabljamo le, če je trta posajena vsaj četrto leto na stalnem mestu. V primeru, da nameravamo vinograd obnoviti, mora od zadnje uporabe Casarona G preteči vsaj tri leta.

Casaron G lahko uporabljamo v vinogradih le dve leti zapored.

UPORABA NA HEKTAR

Pred vznikom ali ob vzniku plevelov: na lahkih tleh 60 kg na ha, na srednje težkih tleh 70 kg na ha in na težkih tleh 80 kg na ha. Za uničevanje koreninskih plevelov (slak, osat, pirnica) pa uporabljamo 120 kg Casarona G na ha. V trsnicah se ne sme uporabljati.

PEŠKASTO SADJE

V nasadih peškastega sadja se uporablja zgodaj spomladi v času, ko vegetacija miruje pa vse do začetka cvetenja. Uporabljamo ga: na lahkih tleh 60 kg na ha, srednje težkih 70 in na težkih tleh 80 kg na ha. Če prevladujejo koreninski pleveli, ga moramo raztrositi (tik pred začetkom vegetacije) 120 kg na ha ali 12 gr na kv. meter.

V nasadih peškastega sadja se lahko uporablja, ko je nasad posajen na stalnem mestu vsaj štiri leta.

Pri določenih klimatskih in talnih pogojih lahko nastane na robovih listov ožig, ki pa bistveno ne vpliva na pridelek.

RIBEZ

V nasadih rdečega in črnega ribeza uporabljamo Casaron G le v tistih nasadih, ki so posejani na stalno mesto več kot štiri leta. Trosimo ga v času zimskega mirovanja ali zgodaj spomladi in sicer proti semenskim plevelom 80 kg na ha, proti koreninskim plevelom pa 120 kg na hektar.

V rastlinjakih in pokritih toplih gredah se Casaron G se sme uporabljati.

Na površinah, kjer smo uporabljali Casaron G, ne smemo puščati kokoši vsaj teden dni oziroma, dokler ne pade dež.

ŠMARJE PRI JELŠAH: TRDNEJŠI KOOPERACIJSKI ODNOSI

Srednjeročni program razvoja občine Šmarje pri Jelšah daje velik poudarek močnejšemu razvijanju kooperacijskih odnosov in usmerjanju zasebne kmetijske proizvodnje, saj se s kmetijstvom preživlja več kot polovica vsega prebivalstva.

Podobne srednjeročne programe so načrtovale tudi posamezne krajevne skupnosti. V njih je izražena zahteva po strokovni pomoči kmetovalcem, ki naj bi bila boljša in večkratna kot doslej, zlasti še v hribovitih in odročnih predelih. Krajevne skupnosti še posebej poudarjajo, da kmetijstva pač ne bo, dokler ne bo zadovoljivo rešen problem cestišč, ki so na Šmarskem v precej slabem stanju. Kolikor toliko urejena cestišča bi omogočala normalen prevoz pridelkov v bližnje centre. Marsikje tudi poudarjajo, da rešitev nerazvitega območja ni le v gradnji dislociranih obratov, temveč v intenzivnem moderniziranju obstoječega kmetijstva.

ŠENTJUR: USTANOVITEV OO ZSMS

Mladi kmetijskega kombinata Šentjur so pred nedavnim ustanovili svojo osnovno organizacijo ZSMS, ki združuje 27 članov, njen predsednik pa je Slavko Horvat. V tej organizaciji so tudi mladinci in mladinke iz TOZD skupne službe in TOZD trgovine.

mst

ŽELEZARNA ŠTORE

Kadrovski sektor

o b j a v l j a

skladno s 33. členom samoupravnega sporazuma o MRZD TOZD mehanske obdelave Železarne Štore več prostih delovnih mest

KOVINOSTRUGARJEV

Pogoj: končana poklicna šola in 2 leta prakse

Prijavijo se lahko tudi drugi delavci kovinarske stroke (avtomehaniki, avtoličarji itd.), če so se pripravljeni prekvalificirati za poklic kovinostrugarja.

V času prekvalifikacije, ki bo trajala ca. 2 meseca, bodo delavci v rednem delovnem razmerju in prejemali osebne dohodke v skladu s samoupravnim sporazumom Železarne Štore. Pogoj za sprejem je uspešno opravljena poklicna šola kovinarske smeri ter odslužen vojaški rok.

Nadalje obveščamo vse zainteresirane, da oddelek za izobraževanje Železarne Štore v sodelovanju s ŠKIMC pripravlja 6-mesečni tečaj za priučitev za kovinostrugarja.

Pogoj za sprejem na tečaj je, da imajo kandidati najmanj 6 razredov osnovne šole, odslužen vojaški rok ter da uspešno opravijo sprejemni izpit.

Delavci — udeleženci tečaja — bodo v času šolanja v rednem delovnem razmerju in prejemali osebne dohodke v skladu s samoupravnim sporazumom Železarne Štore.
Po zaključku tečaja bodo delavci opravljali strokovni izpit in ob uspehu dosegli interno priznano stopnjo kvalifikacije.

Delavci, ki bodo uspešno zaključili šolanje, bodo razporejeni na delovna mesta kovinostrugarjev pri obdelavi valjev ali ulitkov v mehanski obdelavi ali na obdelavi ulitkov za traktorje.

Nadalje o b j a v l j a m o prosto delovno mesto

KEMIJSKEGA TEHNIKA

ki bi delal kot kemik-tehnolog pri barvanju oziroma lakiranju traktorjev.
Pogoj: končana srednja šola kemijske smeri tri leta prakse v kemiji ter pasivno znanje italijanščine

Pismene prijave za kovinostrugarje, delavce za prekvalifikacijo, delavce za priučitev ter kemijskega tehnika, sprejema kadrovski sektor Železarne Štore. Vloge sprejema in vse informacije v zvezi s tem daje do 6. II. 1976.

PISMA

Objavljamo le pisma s polnim naslovom avtorja. Za vse navedbe v pismih odgovarjajo izključno pisci.

FILMSKO NASILJE

Z zanimanjem smo v Novem tedniku 22. januarja prebral članek Jožeta Volfanda o v Celju predvajanih filmih. Ta članek samo potrjuje žalostno resnico, da pri nas daleč prednjačijo ameriški filmi. To je nam, kinoobiskovalcem že davno znano, saj se lahko prepričamo na lastne oči, kako so z ameriškimi filmi dobesedno do zadnje niti prepojena vsa naša filmska platna, tako mestna kot podeželska. Seveda pa bi bilo krivično, ako bi ameriški film odklanjali, zato, ker je ameriški. To bi bilo isto kot če bi na primer sovražili Rome zato, ker so Romi ali črnce zato, ker so črnci. Tu pa se gre za nekaj povsem drugega. Gre za tisto tisočkrat prekleto streljanje in ubijanje, torej za nasilje, ki je glavna, dostikrat edina vsebina skoraj vseh ameriških filmov. Menda si nihče ne bo upal trditi, da vse to sploh nima nobenega vpliva na gledalce in ostane brez vsakršnih posledic. Poznam kino, v katerem so filmi brez streljanja že mnogo let bolj redki kot bele vrane. Da je zmešnjava še večja, imamo tudi kinoobiskovalce, zlasti starejše, ki v filmu ne prenesejo niti kvadratnega centimetra gole kože, prenesejo pa najstrašnejšega zverinstva, ne da bi pri tem trenili z očesom. Seveda pa se moti, kdor misli, da smo obiskovalci kinopredstav izročeni raznim distribucijam na milost in nemilost. V rokah imamo namreč zelo močno in najbrž tudi učinkovito orožje, le žal da ga ne znamo uporabljati ali pa ga uporabljamo premalo, to je, da take divjaške filme bojkotiramo in jim odrečemo obisk. Če bi se film moral videti pred prazno dvorano in bi se to večkrat ponovilo, bi odgovorni ljudje morda prišli do spoznanja, da leva ni mogoče krmiti s travo, saj bo raje od gladu poginil, kot pa jo pojedel. Ker pa so kinodvorane polne, teče vsa stvar po starem tiru naprej in so mnogi prav trdno prepričani, da občinstvo želi in hoče imeti prav takšne filme. Kako dolgo še?

FRANC MOHORIČ
VITANJE

TUDI BREZ VPITJA GRE

Sem stalni potnik na avtobusu Loka—Celje in nazaj. Že dolgo opazujem ravnanje sprevodnika K. J. in menim, da je njegovo obnašanje nekulturno, nepravilno. Pogostokrat kriči nad potniki pa tudi nad šoferjem V. M. In to brez pravega razloga. Vse bi lahko povedal lepo in mirno.

Zato se sprašujem, kako gleda na takšno početje kolektiv Izletnika? Prav bi bilo, če bi ga delovni tovariši opozorili, da se tako ne more in ne sme obnašati.

MARINKO KOVAČ,
Tinsko, Loka pri Žusmu

DA BODO KOLINE RES PRAVA GOSTIJA

Ni kaj reči — domače in z ljubeznijo pripravljene koline so res prava gostija!

Toda, če so koline povod za praznovanje, ali ne bi bilo lepše, če bi pomislili pri tem tudi za to, kako bi pripravili žrtvi čim manj trpljenja?

Ali je res treba vreči prašiča s surovostjo na tla, mu pri živem telesu prerezati vratne arterije pa še to marsikdaj tako »strokovno«, da se žival lahko še dvigne in zbeži in jo je potrem treba loviti še kje po dvorišču ali med drevesi?

Po svetu pa tudi pri nas že davno koljejo tudi prašiče s pištolo, se pravi, da žival najprej omamijo in šele zatem prerežejo arterije. S tem prihranijo sebi in ubogi živali nepotrebno razburjenje. Navzlic tej prednosti, se mnogi še vedno poslužujejo krutega načina klanja. Zakaj je treba vedno znova potrkati na sočutje človeka do živali? Zakaj vedno znova opozarjati, da tudi žival trpi, da čuti bolečine kot človek? Prikrajšajte torej živali trpljenje, kjer se le da. Treba je le malo dobre volje in razumevanja!

Pa še to: nedavno tega smo čitali o poginu štirih govedi, ki jih je pustil lastnik kdo ve kako dolgo brez hrane in vode, do kolen v blatu poginiti! Zgodilo se je med nami, na Starih Slemenih blizu Konjic. Ko so to grozno dejanje odkrili, so se mnogi vprašali, kako je to sploh mogoče! In vendar je bilo res! Pa se vprašajmo, kako je v naših in vaših hlevih? Marsikje muka živina po cele ure, ker ne dobiva redne hrane. Zgodi se tudi to, da je v hlevu sicer vse v redu. Toda, gorje živini, če prime gospodarja jeza! Sočutni sosedje in mimoidoči prosijo našega posredovanja.

Kaj pa psi čuvaji? Kako žalostno je poslušati njihovo zavijanje v mrzlih nočeh, če morejo prečuti vso noč zunaj, nezaščiteni pred mrazom. Naj ne bo nikjer priklenjenega psa brez dobro zaščitene pasje hišice! Ne samo človek, tudi žival potrebuje toploto!

DRUŠTVO PROTI
MUČENJU ŽIVALI
CELJE

M. ALAŠEVIČ: BREZ BESED

VELIKO 20—50% SEZONSKO ZNIŽANJE CEN MOŠKI, ŽENSKI, OTROŠKI KONFEKCIJI, ŠPORTNI KONFEKCIJI, PLETENINAM IN OBUTVI DO 5. FEBRUARJA

V VELEBLAGOVNICI T SALONU T MARKETU T GORENJE VELENJE

HČI GROFA BLAGAJA

45

RADO MURNIK

»Za nekaj dni!« je rekel Šmul, potegnil obrvi in rame kvišku ter pokazal svoje rumenkaste zobe: »Ako pa viteza ne bo več nazaj, mi ostane kapital brez obresti, au!«

»Ne klepetaj. Povej koliko mi posodiš!«

Pozorno je ogledoval Jud bodalo od vseh strani. Ko je otipal vse dragocene kamne ročnika in nožnice, je dejal: »Tako res naj bom srečen in zdrav, kakor vam ne morem dati več nego pet cekinov benečanskega kova. Nobenega krajcarja več.«

»Tako se upaš govoriti s krščanskim vitezom ti garjava ovca, ti sin greha in pekla?« je pričal vitez Ahac in tako strahovito zaškripal z zobmi, da je zazeblo Šmula v mozeg. »Lahko bi te kaznoval z mečem, ne maram pa ga oskruniti s tvojo pasjo krvjo.«

In vzel je svoje bodalo ter se naglo obrnil proti vratom. Zdajci je skočil Šmul zopet pokonci. Ves zgušen je prijel viteza za rokav, se klanjal in zvijal in kazal svoje žolte zobe.

»Ne bodi gospod broges, ne bodi jezna vaša grofovska svetloba!« je prosil pohlevno. »Ostani gospod, le še malo! Jaj, zdaj šele vidim: gospod je velik junak — tako res mi bodi sreča mila! — gospod je lep junak, cel junak, pravi junak. Jaj, jaj, kakšen baret, kakšna perjanica, kakšna obleka, jaj, jaj, kakšne ostroge, kakšen meč, au, au! In kako strašno močan je gospod, ah, močan za dva druga! Kaj blebetam v svojem veselju, da me je počastil tak gospod s svojim obiskom, kaj sem rekel? Močan je gospod za tri druge, za pet drugih! Da bi bil jaz tako lep gospod, bi bil bolj ponosen, kakor če bi bil od žlahte kralja Davida. Jaj, jaj, kakšna junaška postava zgoraj in spodaj, kakšne, jaj; kakšne rame! Kakšne prsi! Kakor divji žrebec!«

Grofovska svetloba se je morala nasmehniti tem prilizljenim besedam. Ko je Šmul to opazil, je naglo pograbil vrč in goltnil malo vode na svoj strah.

»Pogodil sem se že z marsikaterim velikim gospodom in še vsak je bil zadovoljen z menoj«, je hitro nadaljeval Šmul. »Ne kupčarim rad dolgo, ker to ne prinaša nobenega pravega blagoslova. In ugoditi hočem hitro tudi vaši prevzvišeni svetlobi, gospod knez! Pljuni mi vsak na moj prag — ali ve vaša knežja milost, koliko moram dati po zadnji ceni? Devet cekinov!«

Toliko da je izgovoril, se je udaril po ustih, kakor bi mu bilo žal, da je ponudil skoraj dvakrat več kot sprva.

»Daj! Le naglo!«

Šmul je odprl mošnjo in dejal: »Zdaj moram dati devet cekinov. Nu, nu, devet cekinov je ravno prav, devet cekinov ni ne preveč ne premalo!« Tehtal je zlato in se obliznil. »Lepi, krasni cekini! Nihče ne da gospodu več, gospod moram reči; Šmul je najbolj poštena duša v Izraelu. Eden, dva tri... Kako se svetijo, jaj, jaj! Vedno bom gospodov mešores, gospodov hlapec. Štiri, pet... Kako zveni zlato, kako se smeje, kako poje, jaj, jaj! Šest, sedem! osem! Kako jih je škoda, au, au, devet!«

Iznova se je obliznil in božal cekine ves žalosten, kakor bi se poslavljal od najdražjega bitja. In z neznano kislim obrazom je porinil denar proti vitezu ter dostavil: »Če prinese gospod knez v enem mesecu deset cekinov, mu vrnem bodalo čisto tako, kakor je danes!«

»Prekleti oderuh!« je vzrojil vitez Ahac nanovo. »Kakšne obresti so to?«

»Kakšne obresti? Moj stari oča Moše (Mojzes) je posojeval še po sedemdeset do šestinosemdeset procentov. Zdaj pa je dovoljenih le trilnštirideset procentov, au, au!«

»Pijavke! Pijavke!«

Vitez Ahac je godrnjaje spravil zlatnike v torbico. Šmul pa je odprl železno omaro spredaj, da bi shranil bodalo. Nehote je pogledal plemenitaš tja in začuden uzrl med bleskatavimi dragocenostmi bodalo s slonokoščenim ročajem.

»Pokaži mi tisto!« je velel Židu in si ogledal beli ročaj.

»Ali ga gospod kupi?«

Vitez Ahac pa ni odgovoril in si mislil: »To je moje bodalo, ki sem ga pred leti zakopal pri vitezu Frauensteinerju. Je že, je že!«

»Šmul, povej, kdaj si dobil to bodalo?«

»Danes, gospod knez, davi. Prodal mi ga je majhen suh gospod s črnim baretom in rdečo perjanico.«

»Nisem se motil!« si je dejal vitez Ahac, »vitez Frauenstainer je v Ljubljani!« Naglo se je okrenil in pozdravil Juda: »Vrag vzemi tebe in tvoje procente!«

Šmul pa se mu je globoko priklanjal z lokavim nasmehom in mu ponižno odzdravljal: »Dober dan in dobro leto, vaše veličanstvo!«

18

Iz Dolge ulice je krenil vitez Ahac mimo šole in sinagoge v Gosposko ulico. Tam je bilo manj zatohlo in soparno.

Novi trg, najmlajši, aristokratski del stare Ljubljane, je mejil ob levi breg Ljubljanice, ob židovsko četrt, ob ribiško krakovsko vas in ob razvalitne Emone, ob Gradišče. Ko se je jela Ljubljana razcvetati, so dohajali tujci od vseh strani vanjo; priselo se je tudi nekaj domačih, italijanskih in nemških plemenitašev s svojih visokih starih gradov, ker so zlasti pozimi prodajali dolgčas.

Visoke hiše so bile malone vse zidane; nekatere pa so imele samo kamnito podlago, zgoraj pa hrastovino. Debelo kamene so jemali zidarji iz kamnoloma pod Gradom ali pa kar iz porušenega zidovja stare Emone. Bruna in prečnice iz močne dobovine so bile lično izrezljane in opleskane. Vse hiše so bile pisano poslikane s svetniki, z vojščaki, angeli, zamorci, Turki, živalmi: najbolj priljubljeni svetniki so bili sveti Jurij na konju, sveti Florjan z golido nad gorečo streho, sveti Krištof z Jezusom. Nad vhodi so bili vzidani kamniti grbi, ob vratih so stale ponekod klopi. Na ogelnih stolpnikih in altanih so pestrele zastavice. Mirno je bilo v plemenitaškem delu. Tu niso ropotali, peli, žvižgali nobeni rokodelci; tu je vse počivalo in tiho čakalo ponočnih plesov, pojedin in iger in škandalčkov.

Vitez Ahac si je otrl znojno čelo in pogledal na desno. Konec Gosposke ulice je videl Vicedomska vrata. Preprosto ljudstvo jim je popravilo ime in jih po svoje imenovalo Festmijska vrata. Prizidana so bila vicedomskemu poslopju, staremu deležnemu dvorcu. Kakor vsa mestna vrata so bila tudi Vicedomska višja nego najvišje bližnje hiše; bila so pa tako ozka, da je moglo le po dvoje jezdecev vštric skozi. Nad vhodom sta se svetila cesarski in kranjski orel. Zgoraj je bila kapelica in ječa. Od vrat je držal prav tako visok zid do Ljubljanice.

Staša Gorenšek

PRVE POMLADNE MODNE LASTOVKE

Čeprav je zima šele sedaj pokazala svojo pravo podobo, se moda že dolgo ukvarja z mislijo na pomlad. Pomladna moda je tudi že znana, in ko jo bomo dodobra spoznali, nam preostane le še to, da jo sprejmemo ali odklonimo.

Vodilna modna linija ostane še naprej ozka in cevasta. Cevasto je mimo kril še vse drugo, obleke, plašči in celo hlače. Še posebna novost pa so ravne cevaste obleke ali tunike, saj se nosijo čez običajno ozko obleko. Takšna tunika je krajša (od 10 do 20 centimetrov) od običajne daljše dolžine krila in zelo preprosto ukrojena z večjim vratnim izrezom. Oblečena je čez obleko ali krilo in pulover. Ravna linija je lahko stisnjena in oblikovana s pasom. Če ste iznajdljive in vsaj malo spretne, boste za takšno modno tuniko uporabile vse tiste trenutno neuporabne obleke, ki so krajše. Morda bo potrebno zelo malo popravila in obleka bo dobila modni pečat letošnje pomladi.

zaupno

ALI IMAM RAKA?

Na spolovilu se mi je napravila oteklina, ki mi peče in boli. Ne izgine že cel mesec, zato me je pričelo skrbeti, če je to rak. K zdravniku ne bi rad šel, ker sem mlad in bi me takoj osumil za kakšno »bolezen«. Jaz sem namreč še nedolžen in bi me po krivici sumil. Bral pa sem, da se rak začenja na tak način. Da na začetku peče, potem pa nastaja vsak dan hujša rana. Je to res, da je mogoče, da se pri meni že začenja?

TIN

O sveta preproščina moram vzkliknili na začetku, zato mi ne zameri, dragi Tine, čeprav si naiven, da bi iz tebe sneg delal. Takoj in po bližnjici k zdravniku, ti rečem! Pa ne zato, ker bi lahko imel raka, ampak zato, da boš sam vedel pri čem si. Verjetno pa gre celo za manjšo zadevo, kakšno vnetje ali kaj podobnega. Pojdi najprej k splošnemu zdravniku, on pa te bo napotil drugam, če bo seveda potrebno. Jaz osebno pa močno sumim, da ne poznaš osebne higiene, kamor spada tudi umivanje spolovila, zato je tudi prišlo do takih težav. Raka pa si kar izbij iz glave, ker je že kar noro, da vsak najprej pomisli nanj.

AGROTEHNIKA LJUBLJANA

Poslovalnica Celje
Aškerčeva ulica

razglaša po 55. členu samoupravnega sporazuma o medsebojnem razmerju delavcev v združenem delu prosto delovno mesto

ADMINISTRATIVNO TEHNIČNEGA REFERENTA
v fakturnem oddelku

Poleg splošnih pogojev zahtevamo od kandidatov: srednješolsko izobrazbo ekonomske ali administrativne smeri, popolno obvladanje strojepisja in zaželene delovne izkušnje.

Osebni dohodek po samoupravnem sporazumu.

Delo se združuje za določen čas.

Prijave naj kandidati pošljejo na gornji naslov v roku 15 dni po objavi.

Komisija za medsebojna razmerja delovne organizacije

FOTOLIK
CELJE

razpisuje prosto delovno mesto

NAMESTNIKA VODJE
enote Trgovina

POGOJ: končana trgovska šola z več let prakse v tehnični stroki. — Pismene prijave sprejema Komisija za medsebojna razmerja do 15. 2. 1976.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Mozirje
Samoupravna enota za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu

Zbor delegatov Samoupravne enote za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu sprejema na predlog komisije za dodelitev stanovanj na podlagi 21. člena pravilnika o pogojih za kreditiranje in investiranje najemnih stanovanj iz sredstev za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu

PREDNOSTNO LISTO

upravičencev do pridobitve stanovanj zgrajenih iz sredstev za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu

Prednostno listo sestavljajo naslednji upravičenci:

1. ROSC Olga — zaposlena Titan Kamnik — 175 točk
2. PODBREŽNIK Ciril — zaposlen GORENJE Velenje — 160 točk
3. KLADNIK Jakob - zaposlen Cestno podjetje Celje — 145 točk
4. ZAMERNIK Alojz — zaposlen GLIN Nazarje — 145 točk
5. KOŠIČ Dora — zaposlena TURIST Mozirje — 135 točk

Ker enota za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu dodeljuje v poslovno-stanovanjskem objektu v Lučah ob Savinji le dve stanovanji, sta upravičenca do pridobitve stanovanja prosilca pod zaporedno številko 1 in 2.

Obrazložitev:

Samoupravna enota za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu dodeljuje v poslovno-stanovanjskem objektu v Lučah ob Savinji dve stanovanji.

Komisija za dodeljevanje teh stanovanj je izdelala predlog prednostne liste prosilcev za pridobitev stanovanj po kriterijih pravilnika o pogojih za investiranje in kreditiranje najemnih stanovanj iz sredstev za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu in v pogojih za dodelitev teh v uporabo. Komisija je na podlagi veljavnega točkovnega sistema izvedla točkovanje in posameznikom dodelila pripadajoče število točk. Vsi prosilci so bili uvrščeni v kategorijo oseb z nižjimi dohodki. Ker pa samoupravna enota za družbeno pomoč dodeljuje v poslovno stanovanjskem objektu v Lučah ob Savinji le dve stanovanji, sta upravičenca do pridobitve stanovanja prosilca pod zaporedno številko 1 in 2.

S tem komisija za dodeljevanje stanovanj in Zbor delegatov Samoupravne enote za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu utemeljujeta prednostno listo.

Zoper prednostno listo upravičencev do pridobitve stanovanj imajo pravico pritožbe predlagatelji in prosilci za stanovanja.

Rok pritožb je 8 dni po objavi te prednostne liste.

Pritožbo je nasloviti na Zbor delegatov Samoupravne enote za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Mozirje. — ZBOR DELEGATOV SAMOUPRAVNE ENOTE ZA DRUŽBENO POMOČ V STANOVANJSKEM GOSPODARSTVU.

ŽELEZARNA ŠTORE

Kadrovski sektor

objavlja

skladno s 33. členom samoupravnega sporazuma o MRZD organizacije skupnih služb Železarne Štore naslednja prosta delovna mesta v sektorju za novogradnje:

1. TEHNOLOG za strojno in elektro opremo

pogoj: visokošolska izobrazba strojne ali elektro smeri in 3 leta prakse

2. TEHNOLOG za gradbeništvo

pogoj: visokošolska izobrazba gradbene smeri in 3 leta prakse

3. ANALITIK — STATISTIK

pogoj: višješolska izobrazba ekonomske, upravne ali statistične smeri ter 1 leto prakse

4. KEMIJSKI TEHNIK

pogoj: srednješolska izobrazba kemijske smeri, 3 leta prakse ter pasivno znanje italijanščine

V TOZD gradbeno-komunalno in stanovanjsko gospodarstvo:

VODJA tehničnega oddelka

pogoj: višješolska izobrazba gradbene smeri s strokovnim izpitom in 3 leta prakse.

Poleg navedenih pogojev morajo biti kandidati družbeno-politično neoporečni in aktivni.

Pismene prijave sprejema do 20. 2. 1976 kadrovski sektor Železarne Štore — KADROVSKI SEKTOR

TEKSTILNA TOVARNA PREBOLD

vabi k sodelovanju in želi sprejeti na delo večje število sodelavcev na vodstvenih in drugih delovnih mestih:

1. Za delo v razvojnem, tehnološkem in proizvodnem področju - več

   DIPLOMIRANIH INŽENIRJEV TEKSTILNE TEHNOLOGIJE, DIPLOMIRANIH INŽENIRJEV KEMIJE, KEM. TEHNOLOGIJE, INŽENIRJEV TEKSTILNE TEHNOLOGIJE, STROJNIH INŽENIRJEV, TEKSTILNIH TEHNIKOV (predilcev, tkalcev, kemikov, pletilcev, konfekcionarjev), KEMIJSKIH TEHNIKOV, STROJNIH TEHNIKOV, LABORANTOV

2. Prav tako vabi k sodelovanju za delo v strokovnih službah — več

   DIPLOMIRANIH PRAVNIKOV, PRAVNIKOV, VIŠJIH UPRAVNIH DELAVCEV, EKONOMISTOV FINANČNE IN RAČUNOVODSKE SMERI, EKONOMSKIH IN ADMINISTRATIVNIH TEHNIKOV

Vabimo vse, ki se zanimajo in imajo veselje delati na navedenih področjih; zaželene so delovne izkušnje, lahko pa tudi začetniki.

Delovna mesta in osebni dohodek po dogovoru, stanovanje — samsko in družinsko je na razpolago.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj interesenti pošljejo na naslov: Tekstilna tovarna Prebold, 63312 Prebold.

Objava velja do zasedbe delovnih mest.

KOŠARKA: KK KOVINOTEHNA

USPEH SKUPŠČINE

Nad 100 aktivnih igralcev — Novi odnosi v klubu — Uspešno delo aktiva ZK — Vzpon članske in mladinske ekipe — Priznanja zaslužnim klubskim delavcem — Nova klubska pravila in ime.

Nad 100 aktivnih igralcev — Novi odnosi v klubu — Uspešno delo aktiva ZK — Vzpon članske in mladinske ekipe — Priznaje zaslužnim klubskim delavcem — Nova klubska pravila in ime.

Dobro obiskana skupščina KK Kovinotehne s številnimi gosti, igralci in starši, je ponovno potrdila živ interes v občini za to dinamično športno igro, ki bo v prednostni razvrstitvi športov že v letošnjem letu v I. razredu.

NAD 100 AKTIVNIH IGRALCEV MEDNASLOV:

Trenutno združuje KK Kovinotehna nad 100 aktivnih igralcev, poster po svojem sestavu od 10—25 let. Košarko pa v celjski občini igra domala nad 1.000 pionirjev in mladine tako pri rednem pouku telesne vzgoje kot v delu sekcij v 21-tih ŠSD. Široka baza pogojuje ob solidnem klubskem delu tudi nenehen vzpon te dinamične igre. Tu velja še posebej podčrtati klubsko skrb nad mentorstvom v večjem številu ŠSD in v organizaciji pionirske košarkaške šole.

NOVI ODNOSI V KLUBU MEDNASLOV:

V l. 1974 je bilo močno spremenjeno vodstvo kluba. Marsikateri predani košarkaški delavci so prenehali z delom, odšli so tudi nekateri starejši igralci. Prizadevni novi predsednik kluba tov. Erjavec Tone pa je zbral okrog se. be dobre amaterske delavce, ki so poprijeli za delo na teamski osnovi z razvijanjem samoupravnih odnosov. Danes je vse bolj čutiti v klubu enotnost, tovarištvo, zdrav kolektiv, ki ob podpori dobrega dela aktiva ZK šport. nikov uspešno premaguje vse težave in probleme, ki jih ni malo. Omeniti velja, da je ta klub eden izmed redkih, ki niti nima kv. m svojega igrišča in klubskih prostorov. In tako pravzaprav brez življenjskih pogojev za klubsko delovanje razvija bogate oblike klubskega dela ob vadbi in tekmovanjih.

VZPON ČLANSKE IN MLADINSKE EKIPE MEDNASLOV:

Po kratkem kriznem obdobju ob zapustitvi zvezne II. lige se je članska ekipa tudi ob menjavi trenerjev z močno pomladitvijo kmalu znašla, prestala najhujše in danes ob izostrenem kolektivu ter homogenosti igralcev ponovno trka na vrata II. ZKL. Igralci vadijo vsak dan, kar je vidno tudi na tekmovalnem področju. Tudi mladinci so preživljali krizo, saj se lani niso uvrstili v republiški vrh, letos pa v republiškem prvenstvu še niso izgubili srečanja in ponovno kažejo visoko zrelost, ki jih postavlja v sam jugoslovanski vrh. Tudi članice so uspešno prestale ognjeni krst v republiški ligi, čeprav ekipa še močno niha v svojem znanju, kar je bila predvsem posledica zapustitve dveh najboljših igralk, na katerih je klub veliko gradil. Po velikih uspehih je trenutno nastala kriza v pionirskem moštvu, ki se lani ni uvrstilo na republiško prvenstvo. Tu je pač menjava generacije. Ustvariti bo treba novo s solidnim delom pionirske šole. Omeniti velja še najuspešnejše strelce na koš v zadnjem obdobju — Tone Sagadin 378, Pipan 195, Jug 180, Kralj 170, Erjavec Duško 144 itd.

MEDNASLOV: PRIZNANJE ZASLUŽNIM DELAVCEM

Klubsko vodstvo se je oddolžilo prizadevnim košarkaškim delavcem za njihovo večletno prizadevno klubsko delo. Za 10 do preko 20-letno delo so dobili priznanja: ing. Geršak Jože, prof. Milan Cepin, Janez Cepin, Novak Zdravko, Zorko Marko. Za več kot 10-letno aktivno uspešno nastopanje v klubu so dobili priznanja: Tone Sagadin, Zmago Sagadin in Jug Bojan. S šopki cvetja pa je skupščina izrekla priznanje tudi petim zvestim tovarišicam, ki jih vselej srečamo pri klubskem delu in organizaciji tekmovanj. Edinstven primer, da ima športni kolektiv v svoji sredini toliko delavnih tovarišic iz vrst žena!

NOVO IME KLUBA — CELJE MEDNASLOV:

Po obrazložitvi novih klubskih pravil, ki so usklajena z novim zakonom o društvih in jih je članstvo soglasno potrdilo, je predsednik tov. Erjavec Tone predlagal skupščini, da klub ponovno prevzame svoje staro ime, ki ga je z izjemo nekaj let imel domala polnih 30 let. Ponovno bodo košarkarji nastopali pod imenom svojega mesta, kjer bodo organizacijsko povezani z železničarskim športnim društvom Celje. Novo ime v večji meri poudarja sredino, v kateri klub deluje in živi.

Ob volitvah je skupščina izvolila v vodstvo kluba ponovno predane športne delavce, med njimi za predsednika Toneta Erjavca, za podpredsednika Martiča, za tajnika pa Podlesnika.

Živahna razprava je dopolnila izčrpni poročili T. Erjavca in Z. Sagadina na razgibanem občnem zboru, ki je ob sprejetju delovnega programa začrtal tudi nadaljnjo usmeritev košarke v našem mestu in občini. Predvsem je bila razveseljiva novica za vse članstvo, da je že v letošnjem letu v investicijskem načrtu gradnje športnih objektov v občini košarkaškega igrišča ob Ljubljanski cesti vis-a-vis plavalnega bazena NEPTUN, kjer bo KK Celje dobil tudi ustrezne klubske prostore. Ob pridobitvi prireditvene dvorane Golovec ter še dveh velikih telovadnic pri srednjih šolah pa bo v Celju tudi več pokritih prostorov na voljo za vadbo in nastopanje v dvoranskih športih, kamor po novih predpisih spada tudi košarka.

K. JUG

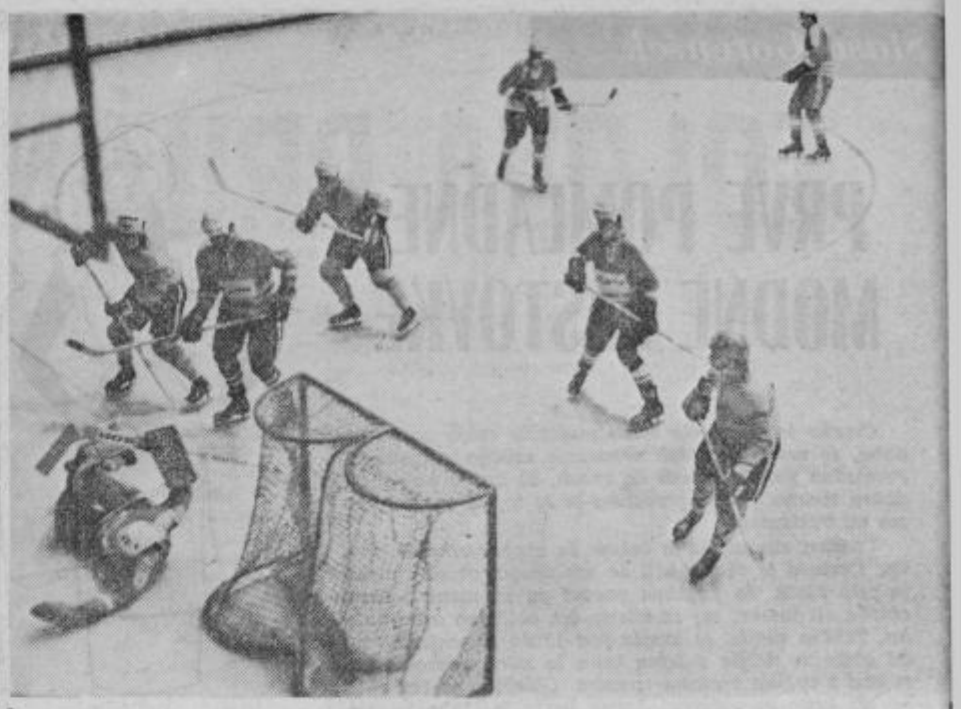

Na vrsti so kvalifikacije. V drugi polovici meseca se bodo celjski hokejisti na ledu pomerili proti Spartaku ali beograjskim Partizanom za prazno mesto v zrvi zvezni ligi. Prvi napada Kerkoš (drugi), Bratec (četrti) in Vertovšek (sedmi) z leve bodo imeli težko nalogo. (foto: T. Tavčar)

HOKEJ NA LEDU

SPARTAK - PARTIZAN

Celjske hokejiste na ledu pesti te dni dejstvo, da nimajo dovolj srečanj. Prijateljska tekma proti Medveščaku v Celju je bila dobrodošla, toda prvenstvena tekma proti INI se ni odigrala. Domačini iz Siska so v soboto javili Celjanom, da zaradi prenobilice snega ne morejo pripraviti drsališče nared za srečanje. Tako je Celjanom ponovno manjkala tekma. Trener Jože Trebušak nam je dejal:

»Moji fantje potrebujejo čimveč srečanj. Vsak teden bi morali igrati vsaj dve težki tekmi v gosteh. Pred nami so še srečanja proti Tivoliju in INO v gosteh ter proti Triglavu doma. To pa je za kvalifikacije proti zmagovalcu C skupine premalo. Zlasti zaradi tega ker še sedaj ne vemo proti komu bomo igrali. V zadnjih kolih je v južni ligi bilo doseženih nekaj presenetljivih rezultatov in tako je Spartak izgubil prednost. Sedaj ga je ujel Partizan in šele tik pred kvalifikacijami bomo izvedeli ali igramo proti Spartaku v Subotici ali proti Partizanu v Beogradu. Le v nekaj smo sigurni, srečanje v gosteh bo izredno naporno, kajti moštva iz te skupine igrajo zelo oster in na momente grob hokej.«

Torej pri HDK Celje ne počivajo. Resno mislijo na kvalifikacije, ki so na sporedu 18. in 21. februarja. Da pa bi bila celjska ekipa najbolje pripravljena je naloga tehničnega vodje HDK Ivana Zotka, da je stalno v kontaktu z najboljšimi domačimi klubi, ki naj bi v prihodnje igrali v Celju in izven njega s celjskimi igralci. Na zadnji tekmi proti Medveščaku (rezultat 5:6) sta bila lažje poškodovana Nace Flisporič in Bojan Kerkoš. Kaže, da poškodbe niso tako resne in da bosta oba zaigrala že v prvi prihodnji tekmi. Celotno moštvo pa ima sedaj najbolj intenzivne priprave. Kajti nekaj je sigurno, vsake kvalifikacije so dvorezni meč. Mladi celjski hokejisti imajo pred seboj težko nalogo. Upamo, da bodo z resnim delom v prihodnjih dneh le uspeli!

J. KUZMA

ROKOMET: VEST IZ TUNIZIJE: V PRVEM SREČANJU 17:20 (8:4)

Celjski rokometaši so srečno prispeli v Tunizijo. V prvem srečanju, ki so ga odigrali takoj po prihodu so Celjani odlično pričeli in povedli v prvem polčasu 8:4. Kasneje so se domačini zbrali in z ostro igro rezultat izenačili ter v finišu zmagali 21:17. Celjani bodo te dni odigrali še dve tekmi.

jk

MINERVA PRESENEČA

Rokometaši Minerve iz Griž še naprej presenečajo na zimskem prvenstvu v Hali Tivoli. Potem ko so premagali Šoštanj 23:18 so v srečanju proti Slovanu vseskozi vodili in šele ob koncu izgubili 19:21 (11:8). Z malo več rutine bi pripravili največje presenečenje prvenstva. Ekipa Šoštanja pa je premagala v drugem srečanju Dobovo 25:23.

Prihodnjo nedeljo bodo nastopili v Ljubljani še mladinci Celja kot ekipa Tehnomercatorja in veterani v Trim teamu.

jk

ATLETIKA: DVORANSKO PRVENSTVO

Atletski delavci AD Kladivar bodo tudi letos prireditelji dvoranskega prvenstva Slovenije, ki bo 14. do 15. februarja v Celju. Nastopili bodo najboljši slovenski tekmovalci v tekih na 60 m in 60 m ovire ter v skoku v daljavo in skoku s palico.

Velenjski atletski klub pa bo koncem meseca februarja priredil republiško prvenstvo v krosu. Celjani bodo tu nastopili v popolni postavi. V ta namen sta odlična dolgoprogaša Stanko Lisec in Peter Svet odšla te dni na kratke priprave na Pokljuko.

jk

TVD PARTIZAN GABERJE

MNOŽIČNO

Med partizanskimi društvi v celjski regiji velja postaviti v ospredje TVD Partizan Gaberje. V ospredje zaradi tega, ker v tem društvu ni plime in oseke v delovanju. Društveno življenje je pestro in bogato. Nič čudnega tedaj, če se v telovadnici v Gaberjih v teh mesecih tedensko zvrsti pri vadbi nad 420 aktivnega članstva od predšolskih otrok pa tja do občanov v zrelih letih in do pozne starosti. Najštevilnejši so oddelki cicibanov in cicibank, pionirk in starejših članic. Okrepiti pa bi kazalo oddelke mladincev, mladink, ml. in st. članov in mlajših članic.

Društveno delo poteka kar v 15. tih vadbenih oddelkih. Za strokovno vadbo skrbijo izkušeni vodniki in vodnice, ki so s svojim delom preobremenjeni. Potreben bi bil širok krog strokovnih, pa tudi organizacijskih delavcev. V Gaberjih so letos uravnali svoje delovanje po programskih zasnovah Partizana Slovenije, kjer je težišče dela v temeljni telesni vzgoji in športni rekreaciji. V društvu so sicer še 3 športne zvrsti — moška in ženska odbojka (obe ekipi sodelujeta v republiški ligi) ter hokej na ledu (ekipa tekmuje v zvezni ligi — zahod). Dočim je moška odbojka v stagnaciji, pa je pri ženskah le čutiti premik na bolje z uvedbo pionirske šole, kjer se vzgaja nov mlad kader igralk.

Gabrska telovadnica pa že 15 let nudi tudi streho za redno pouk telespe vzgoje tehniške šole, ki je vsak dan od zgodnjih jutranjih ur do 1. ure popoldne, dvakrat pa celo do 18. ure. Ob sobotah je telovadnica na voljo za celjsko plesno šolo, ki jo vodi plesni mojster Simončič iz Maribora.

Predsednik TVD Partizan Gaberje tov. Konrad Končan je o društvenih problemih med drugim dejal: »Pričeli smo z novim konceptom delovanja. Z novo usmeritvijo so naši aktivni pripadniki več kot zadovoljni. Preuredili smo telovadnico, ki je svetla, higienska, topla in se v njej pri vadbi vsi odlično počutijo. Tesno sodelujejo s krajevno skupnostjo, KO SZDL, TOZD in pripadniki JLA. Ne glede na razumevanje pa smo pred našo redno skupščino, ki bo v petek 6. t. m. ob 18. uri v našem društvenem domu, v zadregi pri okrepitvi našega upravnega odbora z novimi, svežimi močmi. Na skupščini bomo sprejeli nova društvena pravila v skladu z novim zakonom o društvih, delovni program ter izvolili tudi novo vodstvo. Že danes prihaja volja aktivnega članstva pri vodenju društva do velike veljave. Prav bi bilo, če bo v bodoče samoupravljanje pri nas še bolj zaživelo, da bomo resnično ustvarili lep kolektiv prijateljsko in tvorno družino kakršna je bila že sedaj. Z vadbo, izleti, tečaji, pohodi, nastopi in sorodnimi oblikami dela želimo tudi vnaprej zadovoljevati potrebe aktivnega članstva po telesni vzgoji in športu. Prepričan sem, da bomo tudi v prihodnje uspevali tako kot doslej v zadnjih letih.«

K. JUG

ŽALEC

PREDNOSTI

V celomesečni razpravi o prioriteti športnih panog so v občini Žalec sprejeli predlog o prednostni razvrstitvi športov in tekmovalnih sistemov v občini in republiki. Strinjajo se z uvrstitvijo atletike in košarke v republiško prioriteto I, vendar pa zavračajo predlog, da bi v prioriteto uvrstili smučanje in namizni tenis, ker po njihovem mnenju vanjo bolj upravičeno sodita rokomet in odbojka. V svojem dodatnem predlogu so se odločili za nogomet in kegljanje.

Razprava o prioriteti športnih panog je žalska TKS začela z veliko mero zavzetosti in odgovornosti. V široki razpravi, v kateri so sodelovali tudi predsedstvo OK ZSMS Žalec, OZD in TOZD občine Žalec, vse krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije, skupščina občine Žalec, osnovne telesnokulturne organizacije in aktiv ZK športnih delavcev in športnikov pri TKS Žalec so žalčani potrdili, da je bila takšna usmeritev slovenskega športa povsem umestna, da pa samo po sebi ne bo zadostovala, če obenem ne bodo pričeli tudi z rednim in sistematičnim delom z najmlajšimi.

V zaključni razpravi aktiva ZK športnih delavcev in športnikov v občini pa so še povdarili, da je športno življenje v Žalcu že v prejšnjem letu krenilo v smeri, ki jo je nakazoval predlog republiške TKS in da bodo dosežki žalskega športa odvisni predvsem od tega, kako bodo znali pravilno uskladiti delo na vseh treh področjih: v šolski telesni vzgoji, tekmovalnih športih in rekreaciji.

T. TAVČAR

NOVOSEL V VELENJU

Medobčinska košarkarska zveza Žalec bo pripravila v nedeljo dopoldne ob 10. uri v večnamenski dvorani v Velenju seminar za trenerje in pripravnike za košarko. Predaval bo zvezni trener Mirko Novosel.

Ob 18. uri pa bo prijateljska tekma med Jugoslavijo in Olimpijo.

TT

KEGLJANJE

Kegljaško prvenstvo Slovenije je v največjem razmahu. V tem tekmovanju imamo Celjani dobre predstavnike. Zlasti med dekleti. Šestčlanski ekipi Celja in Hmezada iz Žalca sta v preteklih dneh dosegli velik uspeh. Žalčanke so že drugič v gosteh presenetile in odpravile Konstruktorja za deset kegljev razlike. Ta uspeh jim je na republiški tablici prinesel odlično peto mesto. Za ta uspeh sta posebno zaslužni Stamparjeva 418 in Miloševičeva 427 kegljev. Celjanke nadaljujejo z uspehi. V gosteh so premagali Fužinar, Sama borba je bila izredno zanimiva in izenačena. Sele Magda Urh in Eva Ludvig sta kot zadnji tekmovalki v zadnjih lučajih osvojili dve točki in pridobili prednost 29 kegljev.

Na tablici so Celjanke prve do druge, s tem, da imajo odigrano srečanje manj in priložnost za končni uspeh. V srečanju proti Fužinarju so kegljale Celjanke takole: Počivalšek 400, Koštomaj 390, Gobec 383, Marine 413, Urh 333, Ludvig 413.

x x x

Moški vrstni red Celja in Aera nista uspeli. V Celju je Aero izgubil proti vodečim Gradisom 6915:6990. Vse do zadnjih 50 metov je bila borba izenačena. Potem pa so rutinirani gostje le zmagali. Pri Aero so bili uspešnejši — Nareks 910, Urh 895, Marinček 870.

Celjani so nastopili v Ljubljani. Ekipa Slovenija ceste je bila na svojem neobnovljenem kegljišču le boljša. Rezultat: 7236:7088. Za Celje so nastopili — Tisovec 930, Zavski 890, Orešnik 834, Ravtar 857, Vanovšek 957, Tomažič 906, Gobec 848, Srot 866.

x x x

Najboljši celjski predstavniki bodo tudi v prihodnjih dneh sodelovali v kvalifikacijah za vstop v državno reprezentanco. Po štirih nastopih je kegljač Hmezada Ludvik Kačič odličen šesti. Celjska dekleta pa so osvojila sledeča mesta: Majda Urh je tretja, Tanja Gobec deveta in Janja Marinc deseta. Vse tri imajo možnost za uvrstitev na svetovno prvenstvo, ki bo na Dunaju.

jk

Tudi ti, športnik, preberi kakšno Cankarjevo knjigo!

ŠAH

V tretjem kolu mednarodne Inter lige so celjski šahisti dosegli lepo zmago nad avstrijsko ekipo Gemeinde iz Gradca. S tem so še naprej kandidirali za visoko mesto. Skupaj z Mariborčani se namreč borijo za sam vrh.

V tem kolu so točke za Celje priborili: Pešec, Streiher, Studnička, Jazbec, Planinc in Pertinač. Izgubila sta Bervar in Cegler.

V nedeljo ob 10. uri je v Celju na sporedu srečanje Celje : Merkur (Gdanec).

jk

x x x

Brzopotezni mesečni turnirji Šahovskega kluba Celje postajajo tradicionalni in predvsem zanimivi. To smo lahko videli na letošnjem januarskem turnirju. Poleg Celjanov se je prijavilo lepo število šahistov iz Velenja, Žalca in Šempetra. To je popestrilo samo tekmovanje.

Prvi letošnji zmagovalec je Franc Pešec. Zbral je nadmočno 13 in pol točke. Sledijo: Goršek (Velenje) 12, Planinc (Celje) 11, Skok (Šempeter) 11, Cegler 10, Bervar (oba Celje) 9, Arh (Cinkarna) 8,5, Stropnik (Velenje) 8, Pertinač (Celje) 7,5, Gazvoda (Žalec) 7,5 itd.

Po prvem turnirju je vrstni red tekmovalcev za pokal Celja sledeč: **Pešec 6, Goršek 5, Planinc 4, Skok 3, Cegler 2 in Brvar 1 točka.**

J. KUZMA

TOLOVA DRUŽINA IZ ŠENTJURJA

Iz obrtne delavnice, ki je imela prostore v baraki se je leta 1958 začel vzpon tovarne lahke obutve v Šentjurju. V začetku je ves kolektiv sestavljalo deset ljudi, danes pa je v njem zaposlenih 320 delavcev.

Danes je družinica razbita na dva obrata: v Šentjurju in v Planini, kjer so zaposlene v »copatarnici« predvsem starejše ženske. Sicer pa je zanimiva zaposlitvena struktura, ker je v podjetju zaposlenih kar 92 odstotkov žena, katerih poprečna starost znaša okoli 27 let. V podjetju prevladuje nekvalificirana delovna sila in sicer jo je kar 96 odstotkov.

Kadri so sploh najbolj pereč problem. Čevljarstvo nima na tem območju tradicije, še manj pa industrijska obdelava obutve. V TOLU imajo zaposlenega samo enega delavca z višjo izobrazbo, sedem pa s srednjo. Študirajo lasten kader in ta je tudi edino perspektiven, ker je zrasel na domačih tleh in se bo vrnil v domače gnezdo. Trenutno v podjetju nimajo pomanjkanja delovne sile in je tudi na novo nič ne zaposlujejo.

V TOLU imajo velike načrte, čeprav v lanskem letu visokih ciljev realizacije niso dosegli. Kljub temu pa jim je uspelo realizirati 98 odstotkov predvidenega. Nekoliko

ŽENSKE VODI MLAD DIREKTOR STANKO ZUPANC

težav imajo z materialom, ker se cene materiala dvigujejo, končni proizvodi pa so pod kontrolo cen. Letos se bodo preorientirali izključno na domači material, obstati pa mislijo pri današnjem proizvodnem programu. Izdelujejo dve sezonski kolekciji obutve: spomlad — poletje in jesen — zima. Vse zaloge imajo prodane za šest mesecev naprej, letos pa jim je ostalo le nekaj sto copat. Lastne trgovske mreže nimajo, le trgovinico v lastnih prostorih so odprli zadnje tedne. Tolovi največji odjemalci so: Peko, Alpina, Beogradska robna kuća, ki odkupi tretjino celotne proizvodnje. V Tolu se zavedajo, da bodo prodrli na druga tržišča le z dobro kvaliteto, zato so njihove težnje usmerjene v zagotovitev kvalitetnih izdelkov.

V podjetju teko tudi obsežna integracijska prizadevanja s tovarno Konus iz Slovenskih Konjic. Tudi v njihovih obratih izdelujejo iste artikle kot v Tolu. Potekajo pa šele razgovori v zvezi z delitvijo programov lahke obutve. Konus že sodeluje s Humanicom iz Avstrije in na ta način bi se povečala proizvodnja obeh podjetij — Konusa in Tola. Prostore bi praspeval Tolo, kar ima že tudi v investicijskem načrtu.

Samoupravno življenje je v zadnjem času v Tolu zelo zaživelo. Čutijo se premiki, življenje za čevljarskim strojem dobiva polnejšo obliko. Osveščenost ljudi se veča, čeprav je počasna. Je pa. Dekleta prihajajo na delo iz ostalih krajev, zato je proces prilagajanja in vključevanja v družbo in nove samoupravne odnose počasnejši. Ker pa je prizadevnost vodstva in organov samoupravljanja velika (izredno zadovoljstvo prinaša obrat družbene prehrane), pa je Tolova družinica, sestavljena pretežno iz deklet, zadovoljna in vesela, da ima kruh.

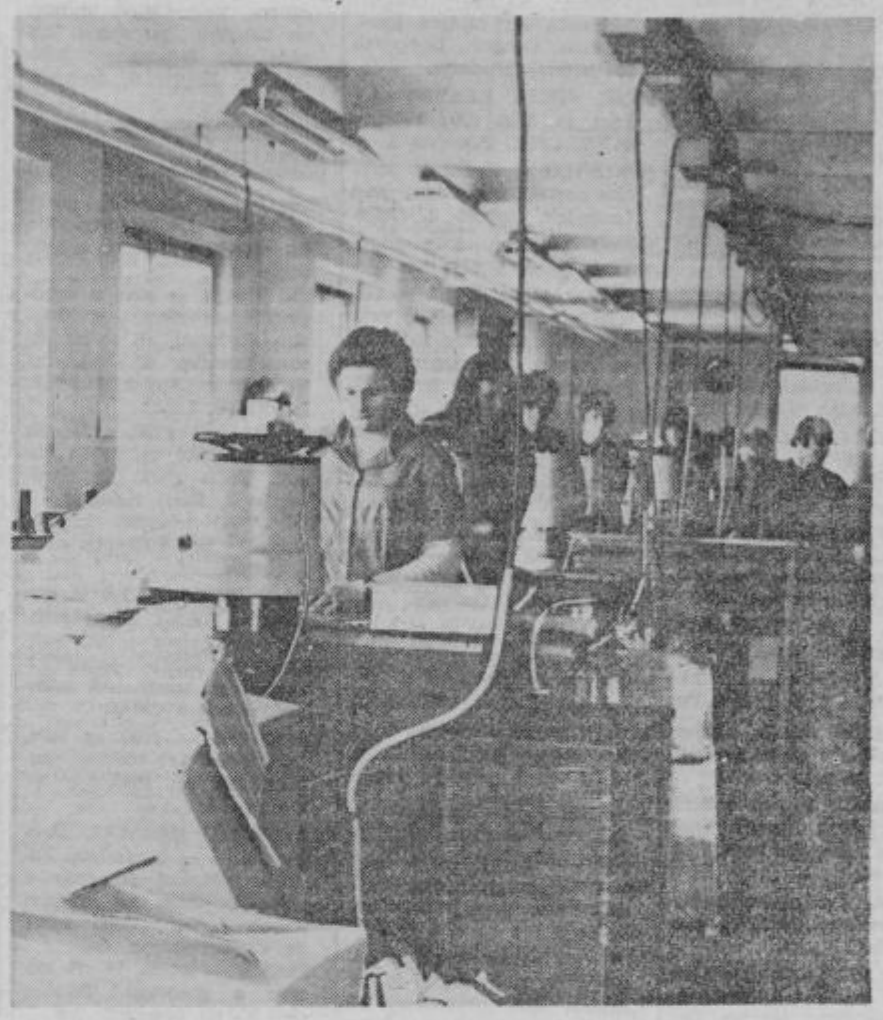

Delo v stiskalnici je modernizirano

MED ŠEMPETRSKIMI RIBIČI

GREMO NAD SULCA!

Vabila Ribiške družine iz Šempetra naj si ogledam njihov lov na sulca sem se razveselil. Ko sem se torej v soboto dopoldne z mopedom peljal (bolj sem ga rinil kot se vozil) na Polzelo sem nehote moral misliti na mojega kolego, ki si je pred kratkim hotel od blizu ogledati divjega prašiča pa ni imel te sreče. Obenem sem upal, da bo moja sreča večja in da bo sulc vreden svojega ime. na.

Ko sem se pripeljal malo po sedmi uri zjutraj do Gostilne Orešnik in od tam krenil do Savinje, so bili ribiči že zbrani. Med tem ko sem si jaz grel premrzle roke so oni pripravljali svoje palice in ostali pribor za ulov sulca. Po ribiškem pravilniku lovita sulca po dva ribiča skupaj. Razporedili so se na svoja mesta od Podvina do Šempetra. Ker je ta dan zelo snežilo in je bilo precej mrzlo se je lova udeležilo le nekaj manj kot 20 ribičev. Sam nisem ribič (čeprav ribe rad jem) sem se pač sprehajal od ribiča do ribiča prav tako nestrpno kot oni pričakoval znaka, da je sulc prijel. Največ so si obetali ribiči pri mostu na Polzeli, ker so tam videli velikega sulca za katerega trdijo, da je kar meter in pol dolg. Toda vse je kazalo, da ta sulc še tokrat ni bil pri volji. Po dolgem čakanju sem se odpravil proti Podvinu, kjer je lovil Anton Potočnik s kolegom iz Prebolda. Dolgi dve uri in pol sta lovila, potem se je Antonu vrvica napela. To kar je bilo na drugem koncu je bil sulc. Ko sem prišel do njiju, da bi ju povprašal — za srečo sta mi z zadovoljstvom pokazala svoj ulov. Sulc je bil dolg 84 cm in težak 5,10 kg.

Ko so se ribiči začeli zbirati pri gostilni Orešnik, kjer je bilo kosilo, se je izkazalo, da je sulca ulovil še Roman Ramšak iz Žalca. Ta je meril 74 cm in tehtal 3,70 kg. Tako kot pravijo, da gobarji najbolje pripravljajo gobe in lovci divjačino tudi ribiči niso od muh, ko je treba pripraviti ribo. Tega opravila se je tokrat lotil najprej gospodar društva tov. Juteršek, je sulca odrl, potem pa je delo nadaljeval tov. Haladeja, ki ju je ocvrl. Čeprav je bilo kosilo obilno so se nam ob pogledu na zlato rumene in slastno dišeče kose sulca pocedile sline. Tudi potem nismo bili razočarani. Posladek je bil zares odličen in vse pohvale vreden. Kljub mrazu in snegu je dopoldne hitro minilo in ob kosilu ni manjkalo ne veselih pogovorov in ne šal na račun, rib in ribičev.

Okrepljeni so nekateri ribiči popoldne še poskušali srečo, a koliko mi je znano tisti sulc izpod jeza ni prijel.

Ta sobota je bila obenem tudi zaključek letošnjega lova na sulca. Kako je bilo letos so nam povedali:

Marjan Juteršek: »Moj največji sulc je bil dolg 80 cm in je tehtal 4,70 kg. Letošnja sezona na sulca v našem revirju je bila kar zadovoljiva. Mislim, da je to tudi posledica naših del, saj iz leta v leto vlagamo v našem revirju okoli 200 sulcev velikih od 30 do 40 cm.«

Boris Debič: »Letos nisem imel sreče, da bi ujel sulca. Res, da sem lovil samo desetkrat, vse pa je odvisno od sreče. Za danes mislim, da so vremenski pogoji dobri le Savinja je prenizka.«

Franc Sular: »V našem revirju je sulcev precej. Letos sem imel srečo in to v mozirskem revirju, kjer sem ulovil sulca dolgega 93 cm. Če bi bila Savinja večja bi tudi danes verjetno ulovili kaj več.«

Čeprav sreče niso imeli vsi, so se pozno popoldne vračali domov zadovoljni. Zadovoljen sem bil tudi jaz. Ob ocvrtem sulcu me je nehote obšla misel, da bi tudi jaz prijel za ribiško palico. Če to ne bom, me ribiči le še kdaj povabite na kak svoj ribolov.

TEKST IN FOTO
TONE TAVČAR

Franc Sular

Boris Debič

OGLASI

PRODAM

TELEVIZOR — prenosni »Minifox«, prodam. Celje, Plankarjeva 6 — Hudinja.

KRAVO, sivorjavo — brejo, dobro molznico, prodam. Pavel Kranjc, Vojnik 62.

MOTORNO KOLO znamke BMW 250 ccm, prodam. Anton Simonič, Debro 68, Laško.

TELEVIZOR tip 900 Gorenje, prodam. Vprašati pri Francu Berlanu, Na Otoku 4, Celje, od 14. do 20.

PRASICA — 150 kg, prodam. Trnovlje 8.

GARAŽO v Celju prodam nujno. Ponudbe pod »18.000«.

TESAN LES raznih dimenzij, prodam. Jože Plešnik, Sojek 1 Frankolovo.

PAR MLADIH PAPIG s kletko in ženski zimski plašč prodam. Paumgartner, Delavska 16.

FIAT 750, karamboliran poceni prodam. Ponudbe pod »Poceni«.

SLADKO SENO in otavo ter zimske gume — ježevke, za fička, prodam. Šentjur, Nova vas 12.

POSESTVO — poslopje v srednjem stanju, 4 ha zemlje, skupaj z gozdom (dostop z vsakim vozilom), prodam zaradi bratove smrti. Primerno tudi za delavca. Cena ugodna. Jože Plešnik, Sojek 1, Frankolovo.

GARAŽO v centru Šentjurja, prodam. Informacije pri Skupnem servisu SIS, Šentjur.

TISTI, ki bi porušil pritličino hišo, dobi od nje še dobro ohranjena okna in vrata s podboji ter gradbeni material. Prodam tudi njivo 24 a nad griškim mostom. Ciril Kranjc, Migojnice 28, Griže.

STAREJŠO HISO z lepim vrtom na Zg. Hudinji — Celje, prodam. Informacije Krožna pot 8 (Gaberje—Celje) tel. 810-010 Korpnik.

NUDIMO vam do enega tedna stare piščance nemške selekcije in naslednje pasme: bele petelinčke po 1 din kom. rjave jarkice 10 din kom. bele pitance po 5,50 din, rjave nesnice po 5 din kom. Dobite jih od 11. februarja doma vsak dan, ob sredah in sobotah na tržnici. Nudim tudi večje jarkice rjave in grahaste plimutke, od 15. marca dalje po: 1 mesec stare 15 din kom. 2 meseca stare 20 din kom. 3 mesece stare 30 din kom. Za cenjena naročila se priporočamo. Umetna valilnica Henrik Vinter, Lopata 55, Celje.

BARVNI televizijski sprejemnik znamke Decco, prodam ugodno. Celje, Trubarjeva 8, pri Klajnšek.

ZIMSKE GUME Fulda za VW kombi in eno rezervno obroči s petimi luknjami prodam. Pavlovič, Bratov Vošnjakov 23 d ali dopoldne na telefon 22-875.

ŠIVALNI STROJ »Bagat« Jadranka ter rabljen kavč, prodam. Centrih, Dobojska 23 Celje — Hudinja.

STAR VELIK KLAVIR prodam za 5500 din. Telefon 24-389, Celje, Prisojna 2.

SPALNICO z vložki in otroško posteljico prodam. Ana Lorenček, Zagata 3, Celje.

SENO prodam. Jože Pilih, Trnovlje 8, Škofja vas.

KOBILO staro 7 let, težko 600 kg, zelo delavno, prodam ali zamenjam za mlajše govedo. Jože Jager, Pongrac 120 — 63302 Griže.

VINOGRAD v Babni gori enega 15 arov, drugi 30 arov z vikendom prodam po ugodni ceni. Pavla Šešerko, Vrbno 36, Šentjur pri Celju.

KOSILNICO 3.000 — puhalnik 1500 — prodam. Šešče 68, Prebold, Govedič.

SMUCI Metal 720 (185) avtomatic pancerje, Gaber (44) ter palice prodam. Zlatko Solinc, Ipavčeva 13, Celje.

POHIŠTVO: spalnico in dnevno sobo, prodam. Celje, Kajuhova 8 pritličje desno.

SPALNICO — masivno — rabljeno, prodam ugodno. Čater, Vegova 7, Polule.

KNJIŽNO omaro proda ugodno. Ivan Vrabl, Nušičeva 8, Celje.

FIAT 750 dobro ohranjen, letnik 1970, registriran do januarja 1977, prevoženih 53 tisoč km, prodam. Cena 1,400.000 din. Marjan Muršič, Mariborska 76 a, Celje.

AMI 8/70 registriran, poceni prodam. Emil Petek, tel. 229-66 od 7. do 14. ure.

TRAKTOR Steyer 28 v dobrem stanju, prodam. Srečko Rečnik, Žepina, Škofja vas.

OTROŠKI VOZIČEK prodam za 1000 din. Franc Jurkošek, Mencingerjeva 12 (Lava).

GNOJNIČNI SOD — aluminijast 1000 l in črpalko ter rabljene kostanjeve drogove, prodam. Povše, Orla vas, Braslovče.

KAVČ razteglјiv, sobni regal z bifejem, prodam. Telefon 063 21-746.

SPALNICO rabljeno z vložki, prodam za 2.000,00 din. Gregorčičeva 4 pritličje desno.

TAM 110 z direktnim brizgom, karamboliran, letnik 1972, prodam. Ogled vsak dan na naslovu: Franc Štibenc, Arclin 84, Škofja vas.

HISO v Celju — Grčinova 7 (Selce) prodam najboljšemu ponudniku. Ključ za ogled pri RTV servisu Šuštar, Trg Svobode 5, Celje. Korla — Podutiška B 4, Ljubljana.

POSESTVO pod starim gradom v Celju (vinograd, sadovnjak, 3 vrtovi, 3 hiše, voda in elektrika, primerno tudi za dva kupca. Cena 20 milijonov. Informacije pri dr. B. Terseglav, Titov trg 8/4, tel. 24-106.

HANOMAG — kuvir obnovljen, letnik 1965, prodam. Informacije v avto delavnici Selšek — Seme, Šmarjeta, vsak dan do 15 ure.

TRAKTOR Steyer tip 188, 28 KS, novejši — z reduktorjem ter tovorni avto Mercedes — prekucnik, tip 322, 5-tonski prodam. V račun za tovornjak vzamem tudi osebni avto. Ogled možen ob sobotah popoldne ali nedeljah dopoldne. Jože Zupanc, Repno 9, Šentjur.

KUPIM

PRIKOLICO, enoosno, nosilnost 3 t, kupim. Ponudbe in opis na Ivan Zimšek, Store 180.

TELEVIZOR — star v nepopravljivem stanju z dobrim ekranom, ali samo ekran znamke EI Niš, tip RR, kupim. Anton Simonič, Debro 68, Laško.

CENTRALNO PEČ, rabljeno — cca 80.000 ca, želim kupiti. Rado Turk, Zg. Podbrežje 3, 63331 Nazarje.

POSESTVO manjše, kupim. Ponudbe pod »Relacija okoli Celja«.

MLADA POROČENCA kupita starejšo hišo z nekaj zemlje, ali v najem — tudi prevzameta oskrbo starejših ljudi do smrti. Ponudbe pod »Okolica Celja«.

VOLE 1000 — 1200 kg teže, uporabne za vožnje, kupim. Zupanc, Prekorje 36, Škofja vas.

BETONSKI MEŠALEC rabljen 100 l — brezhiben, kupim. Pismene ponudbe z navedbo cene na naslov: Jakob Acman, Lepa njiva 24, 63300 Nazarje.

SPAČKA — letnik 74—75 kupim z gotovino. Telefon 063 24-118, dopoldne od 7. do 12. ure.

MANJŠO HIŠO, po možnosti z vrtom kupim. Prevzamem tudi oskrbo za starejšo osebo. Ponudbe: Željka Vrdelja, Dolska cesta 3 61430 Hrastnik.

ZAPOSLITEV

BRIVSKO frizerska pomočnica s prakso išče zaposlitev. Ponudbe pod »Nonstop«.

STROJEPISKA — prevzame prepisovanje na domu ali drugje, s svojim pisalnim strojem. Ponudbe pod »Takoj«.

STANOVANJA

STANOVANJE nudim trem fantom. Ponudbe pod oznako »Center mesta«.

MOŠKI nujno potrebuje opremljeno ali neopremljeno sobo v Celju ali bližnji okolici. Ponudbe pod oznako »Reden plačnik«.

OGREVANO SOBO, po možnosti s posebnim vhodom išče moški, v Celju ali okolici. Ponudbe pod »Nagrada«.

USLUŽBENKA išče opremljeno sobo s souporabo kopalnice. Ponudbe pod »Plačam vnaprej«.

MLADA ZAKONCA iščeta stanovanje v Slovenskih Konjicah ali bližnji okolici. Ponudbe pod oznako »Maj 76«.

STANOVANJE ali garsonjero vzamem v najem ali kupim. V poštev pride tudi podstrešje, čeprav potrebno adaptacije. Ponudbe pod »Dober plačnik«.

ENOSOBNO STANOVANJE vzamem v najem v bližini mesta, pozneje tudi odkupim. Po možnosti v novejši hiši. Ponudbe na upravo lista pod »Takoj«.

RAZNO

OLJNE SLIKE 80x50 menjam za malo rabljeno pohištvo, ali pa prodam. Anton Škarlin, Libojska vlečnica 160.

UPOKOJENEC 62 let z lepo pokojnino in z lepimi prihranki, srednje postave, čedne zunanjosti, želi upokojenko od 58 do 60 let za skupno življenje. Ženitev s stanovanjem v okolici Celja. Ponudbe pod »Lepše je v dvoje«.

INSTRUIRAM matematiko za VEKŠ. Novak, Trubarjeva 53/B — Celje.

Tobačna tovarna Ljubljana
TOZD Tobak
poslovna enota Celje

razpisuje
prosto delovno mesto

PRODAJALKE
tobačnih izdelkov v Šmarju pri Jelšah

za določen čas (odsotnost zaradi porodniškega dopusta). Prednost pri sprejemu imajo kandidatke s trgovsko ali tej enako izobrazbo. Vloge naslovite v Celje, Savinjsko nabrežje štev. 5.

KOTEKS TOBUS CELJE
Cesta v Trnovlje 19

sprejme

DELAVCA
za skladiščna dela

Zaželena je končana osemletka.

Nastop zaposlitve po dogovoru.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi ljube mame, stare mame in sestre

NEŽE KOVAČ

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti, vsem sorodnikom in znancem za darovano cvetje in vence, sosedom za nudeno pomoč v najtežjih dneh. Posebna hvala velja zdravstvenemu osebju celjske bolnice in Mladika Topolšica, Gasilskemu društvu, ZB NOV, govorniku Jaki Kuglerju za ganljive besede in g. župniku ob odprtem grobu.

Žalujoči:
hčerka z družino, sinova in drugo sorodstvo

Šmartno v R. d., 2. februarja 1976

ZAHVALA

Ob mnogo prezgodnji smrti našega ljubega sina, brata

STANKA VERDELA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili v njegov poslednji dom, mu darovali vence in nam izrazili sožalje. Posebna hvala fantom in dekletom iz Pernovega, Mladinskemu aktivu Vel. Pirešica, sindikatu, mladini in sodelavcem iz SIP Šempeter, obema govornikoma za poslovilne besede, župniku iz Galicije za opravljeni obred, godbi iz Liboj za njihove žalostinke in sodelavcem iz grafitnega oddelka Keramične industrije Liboje.

Hvala še enkrat vsem, ki ste kakorkoli počastili njegov spomin.

Žalujoči:
mamica Zofka, ati Vinko, brat Vinči, sestra Alenka ter drugo sorodstvo

NAROČNINE IN OGLASI

22800

KRONIKA

POROKE

CELJE

Poročilo se je 7 parov, med njimi: ANDREJ KRIŽAN, Galicija in MARIJA DOMONKOŠ, Gorica.

GORNJI GRAD

VALENTIN ZABAVNIK, 23, orodjar, Košiša in IRENA BRINOVEC, 22, delavka, Bočna.

SLOVENSKE KONJICE

ZVONO STRNAD, 22 in RAJKA ERAK, 17, oba iz Konjic; MIROSLAV DIŽOVNIK, 24, Ravne na Koroškem in FRANCIŠKA ZORKO, 23, Tolsti vrh; zlato poroko sta proslavljala dva zakonska para, in sicer FRANC, 71 in KATARINA, 74, PETRIČ iz Planine na Pohorju in IGNAC, 76 in MARIJA, 72, PODGORŠEK, oba iz Frankolovega.

ŽALEC

ADOLF MAJCEN, 33, Lahovna in MARIJA OBREZ, 30, Vel. Pirešica; MATIJA SLAPNIK, 25, Zg. Motnik in MARIJA MUHOVEC, 18, Grajska vas; OTON KRONOVŠEK, 21 in ZOFIJA ŠKET, 20, oba iz Pariželj; MARTIN VODOVNIK, 24, Braslovče in ANTONIJA PLEŠNIK, 20, Letuš

ROJSTVA

CELJE

26 dečkov in 31 deklic.

SLOVENSKE KONJICE

1 deklica.

SMRTI

CELJE

DRAGO PREDAN, 71, Celje; NEŽA GRADIC, 39, Paridol; MARIJA KLAKOČER, 86, Kozje; MARTIN HOLOBAR, 66, Grže; LJUBOMIR ŠORN, 64, Celje; ANTON KRAMER, 74, Latkova vas; IVAN VRTAČNIK, 48, Socka; ROZALIJA CIGLER, 62, Stopnik; NEŽA FIJAVŽ, 86, Lipa; EVA PRIMOŽIČ, 92, Celje; JOŽEFA KOKOVNIK, 63, Arja vas; LEOPOLDINA OGRAJENŠEK, 52, Socka; IVAN HRIBERŠEK, 49, Celje; ANTONIJA SMOLE, 79, Lopata; MILAN DRUKUS, 20, Velenje; ALOJZIJA ZAGORIŠEK, 72, Trbovlje; MILAN KOŠUTA, 52, Konjsko; LJUDMILA LASIČ, 67, Lipoglav; VIKTORIJA DOLINAR, 70, Sevnica; FERDINAND REBERNIŠEK, 81, Celje; NEŽA KOVAČ, 71, Šmartno; MARIJA KOP, 73, Šentjur; ANTONIJA ŽIDAR, 68, Homec in ANTON KUKOVIČ, 75, Šmiklavž.

SLOVENSKE KONJICE

MARIJA JOŠT, 75, Brdo; MATJAŽ KUŠAR, 32, Konjice in SLAVKO PONIKVAR, 21, Konjice.

ŠMARJE PRI JELŠAH

KAREL KAMPLET, 31, Ceste; JOŽEF METLIČAR, 87, Lekmarje; JOŽEF TACER, 77, Brecljevo; FRANC NARAT, 32, Dekmanca; FRANČIŠEK FRIŠEK, 68, Gornja vas in MARIJA RUPNIK, 69, Polžanska vas.

ŽALEC

FRANC PLEVNIK, 84, kmet, Podsmreka; FRANLIŠKA GLUK, 84, upokojenka, Dobriša vas; ANA GALUN, 78, soc. podpiranka, Dobriša vas; FRANČIŠEK JELEN, 73, inv. upokojenec, Polzela; AMALIJA GRADIŠEK, 89, gospodinja, Prebold; JANEZ ŽUREJ, 74, delavec, Drešinja vas in JOŽEF FELICIJAN, 77, Selo pri Vranskem.

SLG

Četrtek, 5. februarja, ob 19.30, Dušan Jovanović: »Igrajte tumor v glavi in onesnaženje zraka«, za abonma Delavska mladina in izven.

Petek, 6. februarja, ob 15.30, Musset: »Lorenzaccio«, za I. mladinski abonma in izven.

Sobota, 7. februarja, ob 10. uri: »Lorenzaccio«, za 2. šolski abonma in izven; ob 19.30: »Lorenzaccio«, za sobotni abonma in izven.

Nedelja, 8. februarja, ob 19. uri, Bulgakov: »Zojkino stanovanje«, gostovanje v Mozirju.

Ponedeljek, 9. februarja, ob 19.30, C. Goldoni: »Nergač«, gostovanje Stalnega gledališča Teatro Stabile iz Trsta, za izven abonmaja.

Torek, 10. februarja, ob 15.30: »Lorenzaccio«, za II. mladinski abonma in izven.

KINO

UNION: do 6. februarja francoski barvni film »Štiri dni v peklu;

od 7. do 10. februarja ameriški barvni film »Akcija za atentat«;

od 11. februarja dalje ameriški barvni film »Nočni portir«.

METROPOL: 5. februarja še ameriški barvni film »Zadnji naboj«;

od 6. do 8. februarja italijanski barvni film »Skrij se«;

od 9. do 10. februarja ameriški barvni film »Na drugi strani planine«;

od 11. februarja dalje ameriški barvni film »Strahote bele zore«.

DOM: do 8. februarja angleški barvni film »Robinson Crussoe«;

od 9. februarja dalje ameriški barvni film »Zakaj te mož pušča samo«.

TV SPORED

NEDELJA, 8. II.

7.50 Poročila (Lj)
7.55 Za nedeljsko dobro jutro: Pevski zbor »Vinko Vodopivec«, barvna oddaja (Lj)
8.25 Nekoč je bila hiša, barvna oddaja (Lj)
9.55 625 (Lj)
10.35 Otroška matineja: Mojstri stare japonske obrti, Tako so živeli (Lj)
11.25 Ljudje in zemlja (Lj)
12.25 OI Innsbruck: Smuk za ženske, barvni prenos (EVR-Lj)
14.00 Filmski pregled — barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
14.30 Tek na 15 km, hitrostno drsanje, barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
15.25 Pravljica iz lutkarjevega vozička: O lončarju in času (Lj)
15.50 Pisani svet (Lj)
16.25 Okrogli svet (Lj)
16.40 Košarka Železničar : Bosna, prenos (Sa-Lj)
v odmoru Propagandna oddaja
18.15 Risanka (Lj)
18.25 Hišica v preriji — serijski barvni film (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 V. Kovačević: Kapelski kresovi — barvna nadaljevanka TV Zagreb (Lj)
21.15 Zakljev vrt — barvna oddaja (Lj)
21.50 TV dnevnik (Lj)
22.05 Billy Paul and the Stample Singers (Lj)
22.30 OI Innsbruck: Filmski pregled, barvni prenos (EVR-Lj)
23.00 Hokej ČSSR : ZDA, barvni posnetek z OI Innsbruck do prebl. 01.00 (EVR-Lj)

UHF — oddajnika Krvavec in Pohorje:

14.30 Nedeljsko popoldne (Bgd)
18.20 Janošik (N. Sad)
19.30 TV dnevnik (N. Sad)
20.00 Zabavno glasbena oddaja (Zg II)
21.00 24 ur (Bgd II)
21.20 Celovečerni film (Bgd II)
22.50 Kronika Festa (Bgd II)

PONEDELJEK, 9. II.

8.10 TV v šoli (Zg)
10.00 TV v šoli (do 11.10) (Bgd)
12.25 OI Innsbruck. Veleslalom barvni prenos do 14.30 (EVR-Lj)
15.40 Filmski pregled. barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
16.10 Propagandna oddaja (Lj)
16.15 Veleslalom — barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
17.15 Pravljica iz lutkarjevega vozička: O kozlovskem biku in o šamnati brezi, barvna oddaja (Lj)
17.45 Mala čudesa velike prirode — barvna oddaja (Lj)
18.00 Obzornik (Lj)
18.15 Marksizem v teoriji in praksi: Marksizem in religija (Lj)
18.35 Odločamo (Lj)
18.45 Mladi za mlade, oddaja TV Titograd (Bg)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 J. Myrdal: Vrt, častivredni Olsen — TV drama (Lj)
21.00 Propagandna oddaja (Lj)
21.05 Kulturne diagonale (Lj)
21.40 OI Innsbruck: Umetnostno drsanje plesnih parov, barvni prenos in posnetek (EVR)
23.00 OI Innsbruck: Filmski pregled (do 23.30) (EVR)

UHF — odajnika Krvavec in Pohorje:

17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Lutke (Bg)
18.00 TV vrtec (Zg)
18.15 Knjige in misli (Zg)
18.45 Mladi za mlade — oddaja TV Titograd (Bg)
19.30 TV dnevnik (Sa-Zg II)
20.00 Športna oddaja (Bg II)
20.30 Feljton (Bg II)
21.00 Tedenski pregled (Bg II)
21.20 Celovečerni film (Bg II)
Kronika Festa (Bg II)

TOREK, 10. II.

8.10 TV v šoli (Zg)
10.00 TV v šoli (Bg)
11.00 TV v šoli (Sa)
12.25 OI Innsbruck: Veleslalom — barvni prenos (EVR-Lj)
14.30 Filmski pregled — barvni posnetek iz OI Innsbruck (Lj)
16.00 Sankanje, tek na 10 km, hitrostno drsanje, barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
16.40 Hokej ZDA — Finska — barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
16.25 Propagandna oddaja (Lj)
16.30 Veleslalom — barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
17.20 Zapojte z nami: R. Shumann (Lj)
17.35 Mihec iz Lönneberga — serijski barvni film (Lj)
18.00 Obzornik (Lj)
18.15 Ne prezrite (Lj)
18.40 Mozaik (Lj)
18.45 Narodna glasba (N. Sad)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 Mednarodna obzorja (Lj)
20.50 Propagandna oddaja (Lj)
21.00 H. de Balzac: Teta Liza - barvna nadaljevanka (Lj)
21.45 TV dnevnik (Lj)
22.00 Ike in Tina Turner ter Michael Stanley — barvna oddaja (Lj)
22.30 OI Innsbruck: Filmski pregled — barvni prenos do 23.00 (EVR)

UHF — oddajnika Krvavec in Pohorje:

17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Poljudoznanstveni film (Zg)
18.15 Izobraževalna oddaja (Zg)
18.45 Narodna glasba (N. Sad)
19.30 TV dnevnik (Bgd)
20.00 TV drama (Zg II)
21.00 24 ur (Bgd II)
21.10 Zabavno glasbena oddaja (Zg II)
21.50 Obzorje (Bg II)
22.35 Kronika Festa (Bg II)

SREDA, 11. II.

8.10 TV v šoli (Zg)
10.00 TV v šoli (do 11.10) (Bg)
11.25 OI Innsbruck: Slalom za ženske — barvni prenos (EVR-Lj do 14.00)
14.50 Filmski pregled — barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
15.20 Štafeta 4 x 10 km, hitrostno drsanje, barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
16.15 Propagandna oddaja (Lj)
16.20 Slalom za ženske — barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
17.15 T. Pavček: Čenčarija (Lj)
17.30 Mojstri stare japonske obrti (Lj)
17.55 Obzornik (Lj)
18.10 Od zore do mraka: Oklepni transporter (Lj)
18.40 Mozaik (Lj)
18.45 Glasbeni amaterji (N. Sad)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 Film tedna: Obljubljena dežela — I. del (Lj)
21.25 TV dnevnik (Lj)
21.35 OI Innsbruck: Umetnostno drsanje moških — barvni prenos in posnetek (EVR)
23.00 OI Innsbruck: Filmski pregled — barvi prenos do 23.30 (EVR-Lj)

ČETRTEK, 12. II.

8.10 TV v šoli (Zg)
10.00 TV v šoli (do 11.10) (Bg)
15.25 Filmski pregled — barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
15.55 Propagandna oddaja (Lj)
16.00 Štafeta 4 x 5 km, hitrostno drsanje, barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
17.15 Popotni tovariš — barvna oddaja (Lj)
17.30 Svinčeni vojak — barvna oddaja iz cikla Artel (Tako so živeli) (Lj)
18.00 Obzornik (Lj)
18.15 Mozaik (Lj)
18.20 Nesrečni Avstralci — barvni film (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 Balzacova velika ljubezen — barvna nadaljevanka (Lj)
20.55 Kam in kako na oddih (Lj)
21.05 Četrtkovi razgledi: Breginjski kot (Lj)
21.35 Po belih in črnih tipkah — 10. del (Lj)
22.05 TV dnevnik (Lj)
22.15 Miniature: Stane Dremelj, barvna oddaja (Lj)
22.30 OI Innsbruck: Filmski pregled, barvni prenos (EVR)
23.00 Hokej Finska : SZ — barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)

PETEK, 13. II.

8.10 TV v šoli (Zg)
10.00 TV v šoli (do 11.10) (Bg)
12.25 OI Innsbruck: Veleslalom za ženske — barvni prenos do 14.15 (EVR-Lj)
15.45 Filmski pregled — barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
16.15 Propagandna oddaja (Lj)
16.20 Veleslalom za ženske — barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
17.10 Križem kražem (Lj)
17.20 Morda vas zanima: Prešernovi nagrajenci (Lj)
17.55 Obzornik (Lj)
18.10 Ansambel Borisa Kovačiča — barvna oddaja (Lj)
18.40 Mozaik (Lj)
18.45 Cesta in mi (Lj)
18.50 Bolnišnica prihodnosti — barvna oddaja iz serije Kako bomo živeli jutri (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj)
20.00 3-2-1 (Lj)
20.05 Teversenove pravljice — oddaja TV Sarajevo (Lj)
20.30 Mehanične kovinske tehnike — oddaja iz serije Grafične tehnike (Lj)
21.00 OI Innsbruck: Umetnostno drsanje žen. ske — barvni prenos in posnetek (EVR)
23.00 OI Innsbruck: Filmske pregled — barvni prenos (EVR)
23.30 Poročila (Lj)

SOBOTA, 14. II.

8.30 OI Innsbruck: Tek na 50 km, hitrostno drsanje, slalom — barvni prenos (do 14.00) (EVR)
14.30 Filmski pregled — barvni posnetek z OI Innsbruck (do 16.15 (Lj)
17.30 Po belih in črnih tipkah (Lj)
18.00 Obzornik (Lj)
18.15 Mozaik (Lj)
18.20 Potop — serijski barvni film (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 Gregec Kobilica — barvni film (Lj)
20.15 OI Innsbruck: Hokej ČSSR : SZ — barvni prenos (EVR)
v I. odmoru Propagandna oddaja
v II. odmoru TVD
22.30 OI Innsbruck: Filmski pregled — barvni prenos (EVR)
23.00 Družinski polet — barvni film (Lj)

PROMETNE NESREČE

PREVEC PO DESNI

Skozi Tržišče je vozil z osebnim avtomobilom KARL CESAR, 21, iz Rogatca, ki je zapeljal na skrajno desno stran ceste in tam zadel pešca, 19-letnega RAFKA PLAVČAKA, iz Tuncovca. Po nudeni prvi pomoči v ambulanti v Rogaški Slatini, so ga odpeljali v celjsko bolnišnico.

NA PROGO JE PADEL

DRAGO MARKOVIČ, 41, iz Ljubljane, je vozil iz Žalca proti Ljubljani. Na nadvozu se je srečeval s kolono vozil in eden med njimi, neznani voznik fiata 750, je začel prehitevati kolono. Marković se mu je umikal v desno, pa ga je začelo zanašati in je zapeljal v levo ter se prevrnil po nasipu in obstal na kolesih na železniški progi. Pri nesreči sta se poškodovali sopotnici DRAGICA in MARIJA LILIK iz Cankove, škode na avtomobilu pa je za 30.000 dinarjev.

ZAPELJAL JE V POTOK

Skozi Zajasovnik je vozil z osebnim avtomobilom RADO KREVEL, 51, iz Ljubljane. V blagem desnem ovinku ga je začelo zanašati zaradi prehitre vožnje in je zapeljal v levo ter se kotalil po 9 m globoki strmini proti potoku, kjer je obstal na kolesih. Voznik se ni poškodoval, na avtomobilu pa so ocenili škode za 50.000 dinarjev.

ZBIL PEŠCA IN POBEGNIL

ANTON ŠKOBERNE, 38, iz Rečice, je vozil z osebnim avtomobilom iz Laškega proti domu. V Rečici je dohitel pešakinjo, 28-letno ROZALIJO MAČEK, ki je hodila po svoji levi strani in jo zaradi nepazljivosti zadel v desno nogo. Mačkova se je laže poškodovala, voznik Škoberne pa na kraju nesreče ni počakal, ampak se je odpeljal v Štore.

MOTORIST V PEŠCA

Po desni strani sta šla peš proti Topolšici DUŠAN KRIVEC, 21 in ANICA ZAGER, 49, oba iz Topolšice. Dohitel ju je MIRAN GOLTNIK, 20, ki se je pripeljal s kolesom na pomožni motor in zapeljal v desno ter zadel oba pešca in tudi sam padel. Kolesar ima pretres možganov, Zagerjeva zlomljeno levo roko, Krivec pa ni poškodovan.

VISOKA ŠKODA

Norvežan TERJE TOLLEFSEN, 31, je s tovornjakom s prikolico ustavil na cesti pri bencinski črpalki v Šempetru. Za njim je v prekratki varnostni razdalji pripeljal prav tako s tovornjakom s prikolico Norvežan KRISTIAN NILSEN NILS, 26, ki se je zaletel v zadnji del prikolice tovornjaka pred seboj. Trčenje je bilo tako močno, da je oba avtomobila postavilo povprek čez cesto, ki je bila zato zaprta okoli 3 ure. Na tovornjakih je škode za okoli 100.000 dinarjev.

NA PREHODU JO JE ZBIL

Skozi Rogaško Slatino je vozil z osebnim avtomobilom MIRKO JANČIČ, 22, iz Čače vasi. Vozil je s hitrostjo okoli 20 km na uro. Nenadoma Jelša stekla čez cesto 9-letna RENATA je na prehodu za pešce pri trgovini MAVRIN iz Ločen dola, katero je voznik zbil po cestišču. Deklica ima lažji pretres možganov.

HODILA STA »VSTRIC«

Po desni strani sta hodila iz Petrovč proti Libojam RAFAEL ŠTAJNER in JOŽICA MAHNE. Za njima je pripeljal z osebnim avtomobilom FRANC PODBEVŠEK, 22, iz Žalca, ki je zaviral, ko je zagledal pešca. Ker pa je bila cesta zasnežena, ni uspel ustaviti in je s sprednjim delom zadel Jožico Mahne, 54, iz Kasaz. Mahnetova se je laže ranila.

PEŠEC PRED AVTOMOBIL

Skupina pešcev je šla po desni strani ceste proti gradbišču nuklearne elektrarne v Krškem. Dohitel jih je voznik osebnega avtomobila ANTON ŠKRILA, 31, iz Ptuja in jih prehiteval po levi strani. Nenadoma pa je eden med pešci, 58-letni STIPO LUCIĆ, iz Zagreba, skočil pred avtomobil. Z glavo je udaril v vetrobransko steklo in ga razbil ter se tako poškodoval po glavi in desni nogi.

TRIJE ZLATI

Prva zlata poroka letos v Celju. Sobota, 11. januar. Slavnostno vzdušje ob prav takšnem govoru. Ta redki življenjski jubilej sta počastila Franc in Marija Leskošek iz Celja. Kot pred petdesetimi leti, sta si tudi tokrat izmenjala prstana kot simbol ljubezni. Zdaj v prisotnosti svojih otrok, vnukov in pravnukinje, ki jima poklanjajo vso hvaležnost z željo, da bi bila srečna in zdrava v njihovi sredini še dolgo vrsto let.

V soboto, 24. januarja sta zlato poroko praznovala Alojz in Olga Lednik iz Lokrovca 35 pri Celju. Slavila sta jo na isti dan kot sta pred petdesetimi leti sklenila zakonsko zvezo.

Njuno življenje ni bilo lahko. Dom sta pred petdesetimi leti začela ustvarjati iz nič. On je bil sin malega kmeta z več otroki, ona pa si je služila kruh z delom pri večjem posestniku. S pridnostjo in požrtvovalnostjo sta si pozidala hišico, v kateri je zagledalo luč sveta petero otrok. Ni jih bilo lahko preživljati le z eno delavsko plačo. In potem krize, vojna in ujetništvo.

Šele po zadnji vojni sta malo lažje zadihala. Otroci so odraščali in se poročili drug za zdrugim. Tako imata zdaj že 13 vnukov in 7 pravnukov.

Kljub vsem tegobam, ki sta jih prestala, so bili tudi srečni trenutki. In takšen je bil tudi na zlati poroki.

Kot pred petdesetimi leti, sta si tudi zadnjo soboto v januarju izmenjala prstana in rekla — da: Franc in Marija Zgoznik iz Pečovnika 58 pri Celju. Zlata poroka. Ob slavju pa so misli pohitele tudi nazaj, na leta, ki niso bila lahka. Kmalu po poroki ju je pot vodila v Celje. Tu je oče našel zaposlitev v Apneniku Pečovnik, ki mu je bil zvest vse do upokojitve. Ena sama plača za osemčlansko družino ni bila velika. Zato skromnosti ni manjkalo. Namesto izobilja pa je bila doma velika toplina, ljubezen, dobra vzgoja. Zato je bilo tudi srečanje ob slavju s petimi otroki, desetimi vnuki in dvema pravnukinjama velik in srečen dogodek. Za zlatoporočenca in za vse njune.

x x x

Tri zlate poroke, tri dolge življenjske zgodbe, tu in tam različne, enake pa v zvestobi in medsebojnem spoštovanju. To pa je sreča. To je neprecenljivo bogastvo!

Vsem jubilantom tudi naše iskrene čestitke!

SKOK ČEZ LUŽO (24)

REKLAME, A BREZPLAČNO

Zapiski z enomesečnega potepanja po ZDA

Piše MILAN SENIČAR

Pisati o življenju poprečnega Američana je nemogoče mimo stvari, ki ga močno okupira (časovno) in ima tudi izreden vpliv v njegovi potrošniški miselnosti — namreč — televizije. Če že pri nas marsikdaj tarnamo, da nam TV vzame dosti prostega časa, kljub temu, da se program prične pozno popoldne in konča ob 23. uri, je to za Američane, kjer se na šestih do osmih kanalih prične program že zjutraj in traja čez polnoč, tja do tretje ure, še bolj značilno.

Res je, da v svoji strahoviti gonji za denar »biznismeni« ne gledajo programa dopoldne in popoldne, zato pa zvečer posvetijo v družinskem krogu ali družbi sosedov, prijateljev malemu ekranu marsikatero uro. Nedvomno pa je pri njih TV bolj družabnega pomena, kot pri nas. V tem smislu, da Američani ob sliki na aparatu klepetajo, pijejo, jedo itd., mi pa običajno pozorno poslušamo oziroma gledamo. Kaj jim med drugim to omogoča, malo pozneje.

Ameriška nezaposlena gospodinja (in teh je veliko) zjutraj dokaj hitro vključi sprejemnik, če že zaradi drugega ne, zato da ni sama v hiši. Med pospravljanjem oziroma dopoldanskimi deli s kotičkom ušesa in očesa vedno sloni na ekranu, resnično pa prisluhne šele tedaj, kadar je za njo zanimivo. Dopoldne so na večini programov oziroma kanalov najštevilnejši različni kvizi. Teko »v živo« ob bučnem sodelovanju vedno polnih dvoran.

Kvizi niso takšni kot pri nas, vsaj večina ne zahteva kakršnegakoli znanja, tako kot tu in tam kviz RTV Beograd ali Zagreb. Celovito gledano je ves kviz ena sama velika reklama.

Na primer. Pred kamere pokličejo tri ženske iz publike, ki — lahko mi verjamete — prav ponorijo od navdušenja, da so bile izbrane in da se lahko pokažejo na malem ekranu. Tu ni nobenega sramu, sprenevedanja, ampak eno samo velikansko navdušenje. Američani so prav neverjetno ponosni, če izide v časopisu njihova slika ali pa se pojavijo na TV oziroma radiu. Nato ženskam pokažejo določen predmet — spalnico, krznen plašč ali kaj podobnega. Povedati morajo samo približno ceno. Tista, ki se bo zmotila za najmanj vendar še vedno v določeni meji, ta predmet dobi. Gre za stvari, ki so včasih vredne tudi po 1.000 in 2.000 dolarjev, zato je borba seveda napeta. Kamere kažejo obraz v prvem planu, strahovito nervozo, lomljenje prstov itd. nato pa vulkanski izbruh navdušenja zmagovalke. Ta navadno prične poljubljati vse po vrsti, od voditelja oddaje, njegovih pomočnic, pleše po odru, si trga obleko. Tako je gospodinja srednjih let med solzami norenja dejala: »Deset let hodim v to dvorano, deset let že čakam, da bom dobila. To je za mene največji dogodek v življenju.«

Naslovna stran knjižice o TV sporedu, ki izredno podrobno razčlenja programe vseh kanalov

Vsak kviz seveda »poka« od svetlobnih, barvnih in zvočnih učinkov, neprenehoma pa ga prekinjajo z reklamami tvrdk, ki takšne kvize financirajo. Voditelji kvizov so večinoma moški srednjih let, takšni, kot jih poznamo iz ameriških filmov. Trdi možje, visoki, širokega nasmeha, blagega pogleda, velikega poštenja — skratka »pravi, pravcati moški«. Žal, na ulicah takšnih nisem videl.

S programom bi bili zadovoljni tudi naši otroci zaradi velikega števila barvnih risank. Od Pink Panterja do Miki miške. Med vsako risanko pa seveda obvezna reklama, med daljšimi pa tudi kar sredi predvajanja. Risanih filmov je obilica, od zgodb, ki se dogajajo v sedanjosti do tistih, ki jih domišljija predvideva v letu 3000. Zanimivo je, da tudi industrija otroških igrač z vso pozornostjo spremlja uspele risane filme. Dokaj hitro se povsod pojavijo plastični junaki risank, sestavljanke, slike, stripi itd.

Posebno poglavje ameriške TV so filmi, ki jih je izredno veliko. Na vseh kanalih. Prevladujejo barvni, precej pa je tudi starih črno belih filmov. Zanimivo je, da v vsem času bivanja nisem videl dosti kavbojk. Prevladujejo sentimentalne zgodbe podajane v serijskih nadaljevankah (plaz uspešnosti je sprožilo Mestece Peyton), kriminalke in še posebej filmi, ki vzbujajo grozo, strah, začudenje. Že v začetku sem omenil, da gledanje programa »skrbi tudi za družabnost«. Namreč, mnogi prijatelji so se čudili kako Američani prenašajo neprestano prekinjanje filma z reklamami. N. pr. Morilec je pravkar dvignil nož proti žrtvi — konec — uporabljajte le pasto . . . nato še dve ali tri reklame in zopet nož. Spominjam se, kako smo bili jezni ob spremljanju ljubljanskega programa na »menjavamo filmski kolut«. Američani imajo ta odmor za povsem razumljiv. V teh nekaj minutah poklepetajo vsakdanje stvari, si iz kuhinje prinesejo sendviče, naredijo limonado, pokličejo telefonično prijatelja itd. Nikakor ne navijam za reklamno prekinjanje v našem sporedu, ima pa kar precejšnjo prednost. Namreč, Američani ne plačujejo TV naročnine, ki je pri nas kar visoka. Vse je plačano preko reklam, zato tudi TV reklamira samo sebe, vsaka TV družba pravi, da je njen program najboljši. Občasne analize pokažejo, katere programe ljudje najbolj spremljajo in tja teče denar poslovnih združenj. Res pa je, da so številne reklame blago rečeno prav nemogoče. Dva primera: Reklama za toaletni papir dokaj nazorno prikaže kako mehek je papir — medtem pa ti n. pr. večerjaš. Ali: Fant in dekle sedita na klopi. Vpraša jo, če mu je naklonjena. Ona ga grdo pogleda. Ko pa ji pokaže, koliko denarja ima in da je ob drevesu parkirani najnovejši avtomobil njegov, ga ljubeznivo objame in mu pove: Ljubim te.

(Se nadaljuje)

Kot pri nas, so tudi ameriški otroci — radovedni

NOVI TEDNIK 5

NOVI TEDNIK – Glasilo občinskih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje, Laško, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Žalec – Uredništvo: Celje, Gregorčičeva 5, poštni predal 161; Naročnina in oglasi: Trg V. kongresa 10 – Glavni in odgovorni urednik: Bojan Volk; tehnični urednik: Drago Medved – Redakcija: Milan Božič, Jure Krašovec, Mateja Podjed, Milan Seničar, Damjana Stamejčič, Zdenka Stopar, Milenko Strašek, Janez Vedenik, Tone Vrabl – Izhaja vsak četrtek – Izdaja ga ČGP »Delo«, Ljubljana – Rokopisov ne vračamo – Cena posamezne številke 2 din – Celoletna naročnina 75 din, polletna 37 din. Tekoči račun 50102-601-20012 ČGP »DELO« Ljubljana – Telef. uredništvo 22-369 in 23-105, mali oglasi in naročnine 22-306.